Prèkè

Vict0—0ry
B0—0ys

Amigoe

101STE JAARGANG — NO.: 107

VRIJDAG 11 MEI 1984

VANDAAG



ANGEL SALSBACH
...in de wolken...

Nieuws in vogelvlucht



MANAGUA/TEGUCIGALPA — Volgens Nicaragua is de situatie aan de grens met Costa Rica erg gespannen en zelfs explosief. Dit door het optreden van de VS. Managua ontkent echter van zijn kant troepenconcentraties bij deze grens. Managua zegt dat de CIA een aantal Costaricanen heeft omgekocht binnen regeringskringen en ook journalisten om voor Nicaragua ongunstige berichten te verspreiden. Van Hondurese zijde werd benadrukt dat de verhouding met Nicaragua op een kritiek punt is aangekomen. Honduras gaat deze zaak bij de VN aanhangig maken en bij de Contadoragroep, welke naar een vreedzame oplossing voor de Middenamerikaanse problemen zoekt.

*****

AYACUCHO — De Sendero Luminoso-guerrilla heeft bij een actie bij Paicca in het Peruviaanse Andesgebied 20 dorpelingen vermoord en 40 gewond. De gewonden zijn met helicopters naar ziekenhuizen overgebracht. Kennelijk was dit een bestraffing omdat de dorpelingen medewerking aan de politie zouden hebben verleend. De guerrilla omsingelde het dorp en joeg de mensen toen naar het dorpsplein, waarna de slachting begon.

*****

WASHINGTON — President Reagan heeft in het door de Democraten beheerste Huis van Afgevaardigden een succes geboekt doordat zonder veel tegenwerking met 212 tegen 202 **een hulpplan voor Midden Amerika werd goedgekeurd ter waarde van 120 miljoen dollar. Dit ter voorkoming van meer Sovjet-regeringen in deze regio. Het was zijn eerste succes na zijn tv-boodschap over dit onderwerp.**

*****

KOPENHAGEN — NATO-lid Denemarken heeft zich teruggetrokken **uit het zg dubbelbesluit voor de plaatsing van 572 nieuwe kernwapens in West Europa. Zonder duidelijk motief stemden de partijen van de regeringscoalitie ermee in dat het voor deze plaating benodigde geld van de begroting werd geschrapt. Waarnemers achten dit van groot belang omdat binnenkort bij een ander twijfelend Nato-lid, Nederland, deze kwestie in de Kamer aan de orde komt. Deze week nemen honderdduizenden burgers in Nederland deel aan protestacties.**

*****

BEIROET — Op de eerste werkvergadering van het Eenheidskabinet van Libanon is tegemoet gekomen aan een eis van de oppositie en werd een werkgroep gevormd, bestaande uit de kabinetsleden welke een nieuwe opzet van het leger moet gaan uitwerken. We zijn nu op weg naar de vrede, aldus premier Karami.

*****

PANAMASTAD — Een burgeroorlog dreigt volgens de aanhang van de bejaarde presidentskandidaat Arias in Panama, wanneer de verkiezingsuitslag zo gemanipuleerd wordt dat de kandidaat van de Nationale Garde, Barletta, wint. Arias is drie keer door deze Garde verjaagd als president. Volgens de officiele telling ligt inderdaad Barletta voor.

*****

LONDEN — De dollar zette ook donderdag zijn opmars op de wisselmarkten voort, waarbij tov de lire een nieuw record werd bereikt. De goudprijs handhaafde zich.

*****

SAN SALVADOR — **Bij de eerste officieel bekend geworden stembusuitslagen in El Salvador blijkt de christendemocraat Duarte flink voor te liggen op de ultra rechtse D'Aubuisson. Duarte kwam op 63 % en D'Aubuisson op 37%.**

*****

BAGDAD — **Irak heeft Iraanse posities en troepenconcentraties onder vuur genomen, waarbij verschillende doelen werden getroffen. Volgens Iran heeft Irak weer chemische wapens gebruikt bij zijn aanvallen.**

*****

TRIPOLI — **Tienduizenden Libiers zijn de straat opgegaan om hun steun te betuigen aan hun leider Gaddafi. Dit nadat van de week een poging was ondernomen tot een aanslag op hem.**

*****

FEIRA DE SANTANA — **Als gevolg van uitdroging zijn in twee weken in deze arme Braziliaanse stad 105 kinderen omgekomen. Dit werd bekend door een tv-reportage uit deze op 960 km van Rio gelegen plaats. Uitdroging doet zich voor na ernstige buikloop en er niet genoeg vocht wordt toegediend.**

*****

PEKING — **Partij-secretaris Yaobang van China heeft zijn bezoek van 1 week aan Noord Korea beeindigd. Dit werd een mijlpaal genoemd in de onderlinge relaties. Volgens de pers hebben tienduizenden Noordkoreanen de Chinese leider toegejuicht. Peking probeert de Korea's dichter bij elkaar te brengen via de VS.**

*****

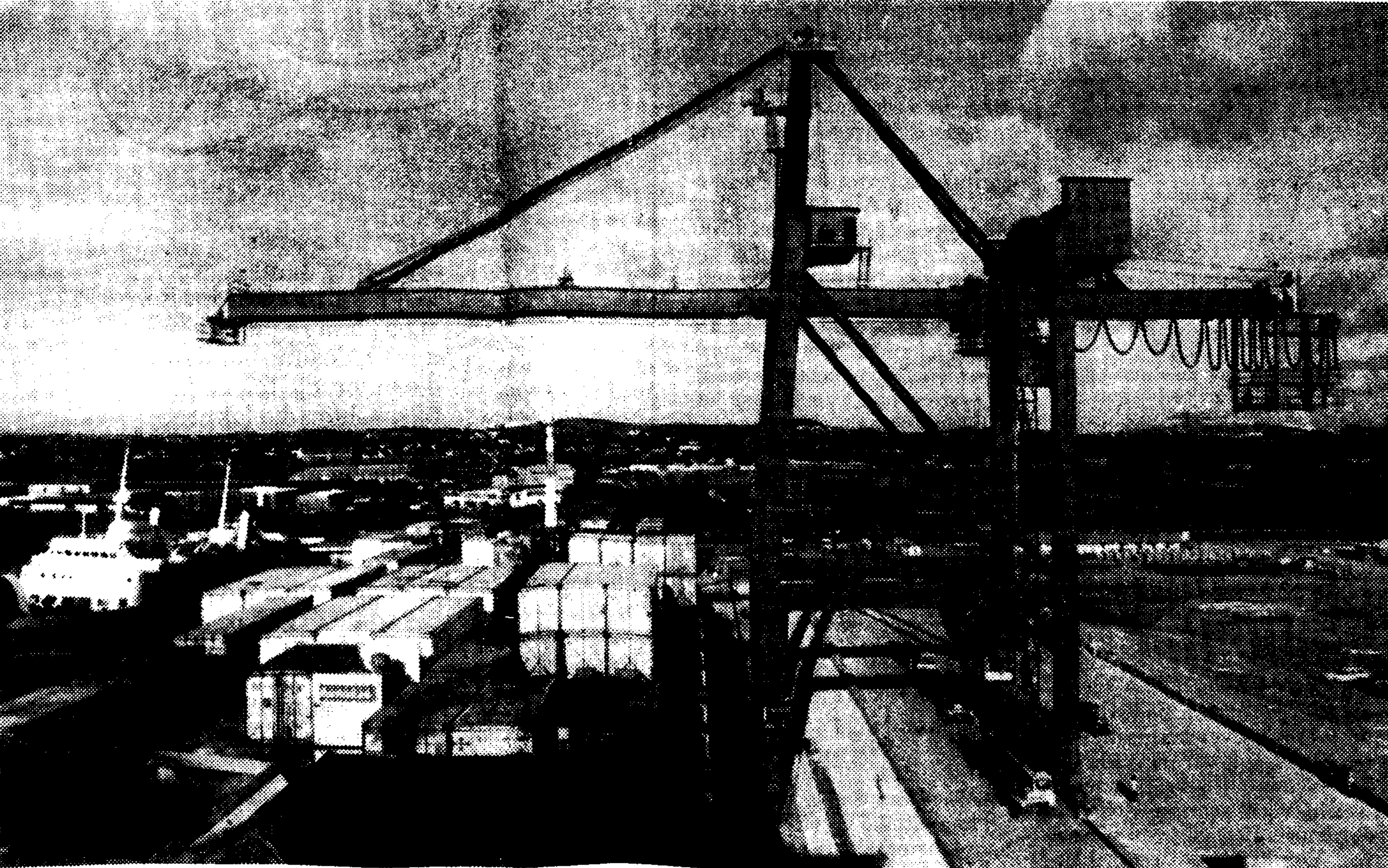
In Nederland

Reeds 75 miljard aan bijstand uitgekeerd

DEN HAAG — Bijna tweeëneenhalf miljoen mensen hebben in de afgelopen negentien jaar dat de bijstandswet in Nederland bestaat een beroep op deze voorziening gedaan. Hiermee was een bedrag gemoeid van 75 miljard gulden (Ned. crt.).

In 1983 betekende dit dat in het levensonderhoud kon worden voorzien van 280.000 werklozen, 85.000 vrouwelijke gezinshoofden (onder wie 10.000 ongehuwde moeders), 6.300 thuiswonende bejaarden, 5.700 woonwagen- bewoners, 1.500 oorlogsslachtoffers, 1.300 mensen uit Indonesië en 600 kleine zelfstandigen. Bovendien kon de verzorging en verpleging van 108.00 bejaarden en 5.500 andere personen worden gefinancierd.

Het college dat in 1970 in het leven werd geroepen, brengt gevraagd en ongevraagd advies uit over zaken die de bijstandswet betreffen. Voor 1983 is zijn verwachting dat 600.000 mensen een aanvraag voor een bijstandsuitkering hebben ingediend. Hierbij zitten ook aanvragen om incidentele bijstand voor bedrijfs- kapitaal en voor bijstand in bijzondere kosten.



WILLEMSTAD— Bij de containerhaven werd gisteren officieel het eerste schip, de Caraibe van French Line, gelost. Het eerste deel van het project werd donderdag opgeleverd door de Dienst Openbare Werken. Per mei volgend jaar moet het project helemaal klaar zijn. Op de foto de reusachtige kraan van de containerhaven, boven het schi tijdens de los- activiteiten.

FBI treedt op tegen studenten uit Libië

PHILADELPHIA — De Amerikaanse FBI heeft in de woningen van twee Libische studenten die worden vastgehouden wegens overtreding van de vuurwapen- voorschriften, gezocht naar een lijst van personen die in aanmerking komen voor een aanslag op hun leven.

Na een dag zoeken, wilden de autoriteiten niet zeggen of een lijst was gevonden, maar wel zeiden ze dat in een flatwoning beslag was gelegd op een karabijn, kogelvrije vesten en documenten en foto's.

De huiszoeking werd verricht nadat Bashir Ali Besho en Mehdi Belgasem Hitewesh, allebei studenten van 36 jaar, waren beschuldigd van de aankoop in een motel in New York van drie pistolen met geluiddemper van 1.000 dollar per stuk van een leverancier die een vermomd agent van de FBI was. De rechtbank bepaalde de borgsom voor de Libiërs op 10 miljoen dollar, wat feitelijk neerkomt op verlenging van hun voorarrest.

Voor eerst schadevergoedingen

Verband tussen kernproeven en kanker

SALT LAKE CITY — Een rechter in Salt Lake City in de Amerikaanse staat Utah heeft negen slachtoffers van bovengrondse kernproeven een schadevergoeding van in totaal 2,6 miljoen dollar toegekend. Het was de eerste keer dat een rechter in de VS in een vonnis verband legde tussen kernproeven en het voorkomen van kanker.

Het vonnis omvat bijna 500 pagina's. Kern van de uitspraak is dat als gevolg van onzorgvuldigheid kernproeven hebben geleid tot de dood van c.q. ziekte- verschijnselen bij in de omgeving van het testgebied levende mensen. De negen mensen in Salt Lake City die een procestegen de Amerikaanse regering zijn begonnen, lijden allen aan leukemie (bloedkanker).

In 14 andere gevallen was er naar de mening van rechter Bruce Jenkins onvoldoende bewijs om de samenhang te bewijzen tussen radio-actieve neerslag en het ontstaan van kanker. Volgens de bewoners waren zij 30 jaar geleden in onvoldoende mate op de hoogte gesteld van de gevaren die bovengrondse kernproeven voor hen hadden.

Het proces is al enkele jaren gaande. Sindsdien is het aantal mensen dat een procedure tegen de Federale regering is gestart, gegroeid tot 1.400. Een van de advocaten van de bewoners, Dale Haralson, verklaarde na de uitspraak dat enige honderden mensen nu aanspraak kunnen maken op een schadevergoeding. Zij vallen allen in de categorie van voornoemde negen wier klacht door de rechtbank gegrond is verklaard.

In een toelichting verklaarde rechter Jenkins dat hij er anderhalf jaar over heeft gedaan om tot een uitspraak te komen. Hij weet dit aan de ingewikkelde materie en aan de omvangrijke hoeveelheid materiaal dat hij moest bestuderen. Het proces- verbaal van dit deel van het proces omvat inmiddels al 65.000 pagina's.

Forse lening voor Rolls-Royce

LONDEN — De Britse regering leent Rolls Royce zestig miljoen pond sterling, ongeveer 160 miljoen gulden Ant. crt., voor de deelneming in een internationaal samenwerkings- verband dat een nieuwe vliegtuig- motor gaat ontwikkelingen. Rolls Royce had eerder gevraagd om een bedrag dat bijna tweemaal zo groot was.

De motor, de V2500, wordt ontwikkeld voor vliegtuigen met 150 stoelen voor de middellange afstand, zoals de A320 van Airbus industrie. Andere deelnemers in het project zijn de Amerikaanse Pratt and Whitney, de Westduitse Motoren und Turbinen Union, de Italiaanse Fiat Aviazione en de Japanse Aero-Engines.

Linkse guerrilla vermoordt boeren in Peru

AYACUCHO — 21 Boeren zijn gedood en 25 verwond bij een bloedbad dat guerrilla- strijders van de Maoistische organisatie "Lichtend Pad" hebben aangericht in een dorp in het zuidoosten van Peru.

Ongeveer 300 gewapende boeren vielen, onder aanvoering van guerrilla- strijders van Lichtend Pad het dorp Paiccas op 150 km ten noordoosten van Ayacucho aan. De autoriteiten hebben verklaard dat ze nog niet weten of de boeren door de guerrilla- beweging gedwongen waren of dat ze uit wrok jegens de dorpelingen gehandeld hebben.

Een soortgelijk bloedbad door de autoriteiten ook op het conto van Lichtend Pad geschreven, heeft zich 26 april in hetzelfde gebied voorgedaan. Toen kwamen volgens de politie 32 boeren om het leven.

PRESIDENT MARCOS BIJ VOORBAAT ZEKER VAN OVERWINNING

Aquino-moord enigszins op achtergrond geraakt

Filippijnen gevangen tussen hoop en vrees

MANILLA — Op de Filippijnen heerst dezer dagen de verkiezings- koorts. Er gaat geen dag voorbij of ergens in de uitgestrekte hoofdstad Manilla wordt wel een bijeenkomst gehouden waar de verschillende kandidaten het hoogste woord voeren in naar Filippijnse tradities luidruchtige campagnes, die de kiezers moeten bewegen aanstaande maandag hun stem uit te brengen.

Grote veranderingen worden niet verwacht. Alles wijst erop, dat de regerende Kilusang Bagong Lipunang (KBL) van president Ferdinand Marcos, haar comfortabele meerderheid in de Nationale Vergadering (de Batasang Pambansa) zal behouden.

Gegeven die algemene verwachting zal president Marcos, voorzitter van de KBL, de verkiezingen met een gerust hart tegemoet kunnen zien.

De moord op zijn belangrijkste politieke rivaal, Benigno Aquino, die op 21 augustus van het vorig jaar op het vliegveld van Manilla bij zijn terugkeer uit de VS werd doodgeschoten, blijft Marcos en zijn partij echter achtervolgen.

Maar steeds meer wordt de kwestie- Aquino (ondanks een slepend en weinig uitzichten biedend onderzoek) op de achtergrond geschoven en zijn het nu vooral economische kwesties, die de boventoon voeren.

De Filippijnen hebben een buitenlandse schuld van ruim 25.000 miljoen dollar en kampen met een werkloosheid van 25 procent. De inflatie ligt rond de 35 procent en het plafond is nog niet in zicht. Tot een tweede devaluatie van de peso in nog geen jaar zal spoedig moeten worden besloten.

In oktober vorig jaar was de Filippijnse peso al met 21 procent in waarde verlaagd.

De levens- standaard van de Filippijnse bevolking is mede hierdoor, het laatste jaar sterk achteruitgegaan. De verwachting is, dat het volk nog zwaardere tijden tegemoet gaat.

Er zullen verstrekkende impopulaire maatregelen moeten worden genomen. Maar de regering heeft die uitgesteld tot na de verkiezingen. Zo zal een op handen zijnd akkoord met het Internationaal Monetaire Fonds op een later datum zijn beslag krijgen. Het IMF heeft ook in dit geval, zeer stringente voorwaarden gesteld aan het verstrekken van een grote lening, waardoor de werkloosheid nog verder zal toenemen en de levens- standaard naar een nog lager niveau zal worden teruggedrongen.

De oppositie kan veel beter uit de bus komen, maar is hopeloos verdeeld. Er is een coalitie gevormd van diverse partijen, onder meer van de UNIDO, de partij van de vermoorde Aquino. Het compromis heeft niet geleid tot eenheid, wel tot grotere tegenstellingen tussen de tegen Marcos strijdende partijen. Zo zijn er door de oppositie in diverse kies- districten meer kandidaten gesteld dan er zetels te behalen zijn, omdat men het niet eens kon worden over de aanwijzing van de kandidaten.

De oppositie kampt ook met een enorm gebrek aan geld om een effectieve campagne te kunnen voeren.

De regerings- partij daarentegen, heeft geld te over. Er wordt door regerings- bonzen geld uitgedeeld in de arme wijken om de mensen aldus over te halen pro-Marcos te stemmen. De bedragen zijn niet groot en variëren tussen de vijf en de 100 gulden Antilliaans. Maar zelfs de oppositie heeft de arme mensen gezegd, dat ze het geld moeten aannemen. "Per slot van rekening is het jullie geld", zo zeiden oppositie- leiders.

Een ander punt is, dat verkiezingen in de Filippijnen zich al langer dan honderd jaar kenmerken door fraude van de regerende partij. In de recente verleden is Marcos ook vaak ervan beschuldigd met de uitslagen te hebben geknoeid.

De Filippijnse Kies- raad, die ook sterk onder invloed staat van Marcos, heeft nu beslist, dat onafwasbare inkt zal worden gebruikt om dubbel stemmen te voorkomen. Maar het wordt betwijfeld of dit de fraude zal tegengaan.

Marcos zal dus aan de macht blijven. Ondanks de financiele problemen, die hij over het land heeft gebracht en niettegenstaande het morele verval waar hij voor verantwoordelijk is.

Tien miljoen voor gedupeerde notarissen

DEN HAAG — Voor notarissen in Nederland die aantoonbaar zijn gedupeerd door de achteraf onrechtmatig gebleken verlaging van hun maximumtarieven in 1980 is tien miljoen gulden uitgetrokken voor schadevergoedings- eisen. Minister Van Aardenne (Economische Zaken) antwoordt dit op schriftelijke vragen van het PvdA- Kamerlid Toussaint.

In de prijzenbeschikking van 1980 werden de maximum- tarieven van notarissen voor onroerend goed-verrichtingen verlaagd met 6 procent. De Hoge Raad oordeelde die beschikking in 1983 onrechtmatig.

Om een eindeloze reeks schade- procedures, waarvan bij voorbaat vaststond dat de staat die zou verliezen, te vermijden is volgens Van Aardenne besloten de door notarissen in de periode augustus - november 1980 geleden schade voorzover aantoonbaar te vergoeden.

Ñapa

Deze week

- Literaire oogst van Aruba
- De fatale sprong van Willy Stahle
- Lionel Richie:verlegen romanticus
- Electronische kerk in VS
- Latijns Amerika moet export uitbreiden
- Angst voor bevalling niet nodig

Latijns-Amerika laakt renteverhoging in VS

RIO DE JANEIRO — De landen van Latijns-Amerika hebben deze week met stevige kritiek gereageerd op de verhoging van de prime rate, de rente die de Amerikaanse banken berekenen over leningen aan hun beste clienten, van twaalf tot 12,5 procent. Vanuit Brazilië is verklaard dat de renteverhoging de terugbetaling van de schulden door de landen van Latijns-Amerika in de waagschaal stelt.

In een officieel schrijven aan Washington wordt gezegd dat de verhoging van de rente een aanzienlijk deel van de pogingen om de economie in het goede spoor te krijgen en de schulden terug te betalen in gevaar brengt. Brazilië heeft tegenover de internationale gemeenschap herhaaldelijk blijk gegeven van de ernst waarmee het tegenover zijn buitenlandse verplichtingen staat, aldus het schrijven. Het land heeft van de ontwikkelingslanden de grootste buitenlandse schuld. Eind dit jaar zal die zijn opgelopen tot boven de honderd miljard dollar.

Eerder deze week verklaarde de president van Argentinië, Raul Alfonsin, dat de internationale banken „door waanzin zijn overvallen". Volgens hem kan zijn land, met een buitenlandse schuld van 44 miljard dollar, niet aan zijn verplichtingen voldoen zonder dat er hongersnood onder de bevolking ontstaat.

Volgens de minister van financien van Mexico, Jesus Silva Herzog, dwingt de amerikaanse renteverhoging zijn land tot een opoffering die tot uiting zal komen in de reëel beschikbare inkomens. Mexico zal zijn investeringen en economische ontwikkeling op een lager pitje moeten zetten, aldus de minister. Het land heeft een schuld aan het buitenland van 88 miljard dollar.

De minister van Economische Zaken van Chili, Modesto Collados, verklaarde dat de crediteurs er nog maar eens over moeten denken tot hoe hoog zij hun rente kunnen opschroeven. Chili staat bij het buitenland in het krijt voor 19.6 miljard dollar.

Venezuela, een land dat olie exporteert, zal door de renteverhoging per jaar 135 mil oen dollar extra moeten betalen het heeft er bij de Amerikaanse banken op aangedrongen een plan op te stellen om de landen die schulden hebben werkelijk te helpen. De buitenlandse schuld van Venezuela bedraagt 35 miljard dollar.



mensen...



Hoofd- opzichter JULIO JACOBS heeft al 35 jaar achter de rug bij de telefoon-dienst op Aruba. Hij werd voor dit feit uiteraard gehuldigd, waarbij onder meer gedeputeerde Remy Zaandam namens het bestuurs- college gelukwensen en de bekende envelop aanbood.

Lange witte broodsweken zaten er niet in voor het jonge echtpaar. De bruidegom was een «inwoner» van de gevangenis van Roanoke in Virginia. De getuigen waren een lid van de Reclassering en een waarnemend wachtcommandant van de politie. De bruid schitterde. Het was het feit dat zij GESCHEIDEN waren door de veroordeling dat beiden gesterkt werden in hun verlangen om elkaar te huwen. Via dat huwelijk denken zij deze moeilijke periode ook te kunnen overbruggen.

*****

Om de raciale tegenstellingen te overbruggen nodigde een onbekende «JACK SMITH» allerlei lieden uit voor een speciaal diner van de Friendly Supper Club. Allen moesten voor hun eigen etentje betalen, maar voorwaarde was wel dat men iemand van een andere huidkleur moest mee uitnemen naar dat etentje. Tijdens het diner werd een grote taart bezorgd voor de verder anoniem gebleven Jack Smith.

*****

In San Francisco is onlangs een wet van kracht geworden om het roken, vooral in gesloten ruimtes, aan banden te leggen. De eerste rechtszaak op grond van deze nieuwe wet staat er aan te komen. De bureau- werkster CLAUDIA MARSHALL vroeg haar baas kort geleden om met roken te stoppen. Een half uur later had zij al haar ontslag- brief op zak. Nu spant zij een zaak aan en eist een schade- vergoeding van een ton.

*****

Een buurman die te hulp kwam bij een geval van bedreiging heeft er het leven bij moeten laten. De man, ALBERTO ALONZO, kwam met zijn zoon thuis toen hij zag hoe zijn buurman onder bedreiging met een pistool van inbrekers werd vastgehouden. Ze vertrouwden de groene truck die voor het huis stond niet. Toen ze poolshoogte gingen nemen werd er op hen geschoten met het fatale schot voor de vader en een verwonding als resultaat voor de zoon.

*****

In Brockton, Massachussetts, is een zes- jarig Ecuadoriaans WEESKIND geholpen aan haar kaak, waardoor zij eindelijk geluiden kon uitbrengen. Bij het verlaten van het ziekenhuis in de VS kon zij al vrolijk uitroepen: "Bye! Gracias!". Ze opende trots haar mond voor alle verpleegkundigen van het ziekenhuis die haar kwamen afduwen. Zij was er op kosten van een kerkelijke organisatie heen gegaan voor medische behandeling. Die organisatie Por Cristo is een groep artsen en verpleegkundigen die zich gratis inzetten voor armen en zieken.

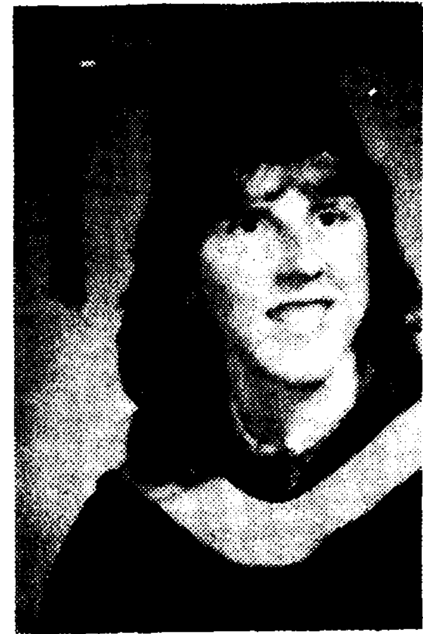
*****

In het voorbije jaar is de WERELD- BEVOLKING gegroeid tot een totaal van 4,7 miljard. De toename is zo groot als de bevolkingen van Mexico en Australië samen. Dat wil zeggen een stijging van een jaar van circa 85 miljoen mensen. Mexico telt 77,7 miljoen en Australië 7,6 miljoen. In 1984 is de wereld- bevolking het dubbele van die ten tijden van het einde van de Tweede Wereldoorlog. Als de bevolking jaarlijks met 1,7 procent blijft groeien, dan zal zij in 1987 vijf miljard zielen tellen en zes miljard bij de eeuwwisseling.

De gemiddelde leeftijd die voorberekend is voor de 85 miljoen nieuw bijgekomen menselijke wezens staat op 61 jaar, afhankelijk van de plaats van geboorte. IJslanders hebben een gemiddelde leeftijd van 77 jaar. Dat staat in schril contrast tot een gemiddelde leeftijd van veertig in landen als Ethiopië, Tsjaad en Afghanistan.

*****

Zeer prettig is voor de familie Djurre Vrieswijk het bericht, dat dochter JOANNA (Lexana) cum laude is geslaagd aan het West Virginia Wesleyan College en wel als diëtiste. Joanna, een oudleerlinge van Colegio Arubano, zal haar studie voortzetten voor haar master's degree.



Curaçao op duikcongres Chicago

WILLEMSTAD — In Chicago werd begin mei voor de 14e keer in successie door "Our World Underwater" een congres en expositie georganiseerd om het duikminnend publiek op de hoogte te brengen van de nieuwste ontwikkelingen op duikgebied. Op de expositie werd tevens reklame gemaakt voor een groot aantal duikbestemmingen in en buiten het Caribisch gebied.

Omdat het eilandgebied Curaçao vorig jaar inzag dat diversifikatie van de toeristenmarkt een noodzaak was en men de potentie van de nog steeds groeiende duikmarkt onderkende heeft het eilandgebied in samenwerking met de ALM een delegatie naar dit congres in Chicago afgevaardigd. De delegatie bestond uit de heren E. Romijn van het Curaçao's toeristenburo, I. Wiel van het Bureau te New York en de heren T.v 't Hof en J. Sybesma van het Onderwater Park Curaçao.

Vanwege de ervaring opgedaan op een vergelijkbaar congres te Jamaica, september vorig jaar kon de opzet van de stand veel professioneler worden aangepakt. Een zeer aantrekkelijke achterwand met prachtige foto's toonde zowel het leven onderwater zoals alle informatie die voor potentiele duikers van belang is was voorhanden voor gratis verspreiding onder de bezoekers. Er waren folders over duikoperators en hun prijzen, hotels en eventuele packages en algemene informatie over het Onderwater Park en de mogelijkheden voor niet-duikers. Bovendien lag er een brochure van de ALM met informatie over hun vluchten naar Curaçao vanuit de Verenigde Staten.

Tevens gaven de vier delegatieleden mondeling alle aanvullende informatie aan de geinteresseerde bezoekers. Gedurende het week-end van dit congres zijn 12 mooie fotoboeken over Curaçao verloot om extra aandacht te vestigen op Curaçao als duikvakantie bestemming.

De volgende getallen geven een indruk van de grootte van dit congres: Het aantal stands was 90, het geschatte aantal bezoekers ongeveer 3500 en gedurende de opening van de tentoonstelling zijn in vier andere zalen tegelijkertijd voordrachten gehouden over allerlei onderwerpen die met duiken te maken hebben, zoals fotografie, archeologie, verzorging duikuitrusting, medische aspecten en veiligheid.

Wedstrijd voor jeugd om Expo '84

WILLEMSTAD — Omdat er van 1 tot en met 10 juni op Curaçao een expositie (Expo '84) wordt gehouden van verschillende lokale en buitenlandse bedrijven, heeft de organisatie gedacht daar de jeugd ook op de een of andere manier bij te betrekken. Op die expositie zal aan lokale mensen en buitenlanders worden getoond wat er allemaal geproduceerd wordt.

Voor de jongeren vanaf negen jaar zijn twee opdrachten geformuleerd:

* het schrijven van een tekst voor een lied in een taal die men zelf wil. De tekst moet in elk geval iets te maken hebben met de Expo '84.

* het maken van een werkstuk dat iets te maken heeft met het gebouw van een zaak, fabriek of product van eigen bodem of iets anders dat te maken heeft met de Expo. Hier kan ook in groepsverband aan gewerkt worden.

De teksten voor het lied moeten uiterlijk volgende week vrijdag (18 mei) ingeleverd zijn bij TeleCuraçao. De werkstukken moeten een week later (op vrijdag 25 mei) tussen vier en zes uur 's middags ingeleverd worden op buurtcentrum Brievengat.

Voor winnaars liggen er leuke prijzen in het verschiet.

Verkiezingen Miss Curaçao

WILLEMSTAD— De verkiezing van Miss Curaçao 1984 is zaterdag in Centro Pro Arte. Toegangskaarten zijn al vanaf vorige week uitverkocht voor de verkiezing, die dit jaar gecombineerd wordt met een speciale show. De twaalf kandidaten (Frondely Colina, Mirella Dorant, Ivett Atacho, Malina Gravenhorst, Roxanne de Jongh, Deborah Pennock, Suzanne Verbrugge, Chimene Willems, Lluvia Noor, Editha Torres, Soraida Winklaar en Jacqueline Raven) hebben een voorbereidings- periode van ongeveer twee maanden achter de rug. In die twee maanden werden diverse titels toegekend: Miss Talento aan Jacqueline Raven, Miss Turismo aan Roxanne de Jongh en Miss Simpatia aan Soraida Winklaar. Vrijdagavond kiezen de lokale pers- fotografen Miss Fotogenika uit.

Ex-vriend slaat dame in het gezicht

WILLEMSTAD— Aangifte van mishandeling is gedaan tegen de man H.L. van 33 jaar, door zijn ex- vriendin. De dame verklaarde dat ze de verhouding verbroken had, en dat de man haar in het gezicht sloeg toen ze weigerde de relatie te hervatten. Tegen de verdachte zal procesverbaal opgemaakt worden.

Stelende dames op vlucht geslagen

WILLEMSTAD— De beheerder van een winkel aan de De Ruyterkade deed aangifte dat twee Spaanssprekende dames pronkstukken gestolen hebben uit zijn zaak. De man zag dat de twee dames pronkstukken in hun tassen stopten en vervolgens zonder betalen de zaak uitgingen. De beheerder zette de achtervolging in, haalde de dames in en nam hun de tassen af. De dames renden weg. Hun signalement is aan de recherche doorgegeven.

Kerkdienst in Papiamentu

WILLEMSTAD — In de Gereformeerde Kerk aan de Arowakenweg op Groot Kwartier wordt zondagmorgen om negen uur een kerkdienst in het Papiamentu gehouden. Het thema van de preek van ds Schreuder is «Jezus Christus is de enige bemiddelaar»; daarin komt onder meer de vraag aan de orde welke waarde Jezus Christus heeft voor het leven van vandaag de dag.

Cabaretier Paul van Vliet naar Antillen



PAUL VAN VLIET
..wat gaan we doen...

WILLEMSTAD — De Nederlandse cabaretier Paul van Vliet komt begin volgende maand voor optredens op Aruba, St Maarten en Curaçao naar de Antillen. Hij zal dan zijn nieuwe show «Wat gaan we doen» op de planken brengen. Het programma is opgezet door de heren Jan Vermeulen en Jaap Bak in samenwerking met een reeks lokale ondernemingen.

Verleden jaar besloot Van Vliet een half jaar vrij te nemen na negentien jaar lang onafgebroken op de buhne te hebben gestaan. Een half jaar lang heeft hij toen zonder de pressie van zijn baan kunnen lezen, schrijven, kijken en luisteren. De adempauze heeft hem goed gedaan. Eind verleden jaar kwam hij terug met een nieuwe LP, Theatershow 1983.

In januari dit jaar ging hij van start met een nieuwe theater- show getiteld Wat gaan we doen. Deze show voert van momenten van diepe stilte naar pieken van grote uitbundigheid. Dat gebeurt aan de hand van liedjes en gekke verhalen die niet zelden berusten op eigen ervaring.

Het nieuwe door Van Vliet gepresenteerde komische type BENNY, die al even in een tv-show zijn opwachting maakte, beleeft nieuwe avonturen. Aan het slot van de show brengt Van Vliet in een absurd nummer het nagelaten werk van de Brabantse schrijvende en zingende schaapherder Olle Bulle.

Wat gaan we doen is de vijfde one man show van Paul van Vliet. De teksten zijn van hemzelf, de muziek is gecomponeerd door Ben van der Linden en regie is in handen van Nick van den Boezem. De muziekgroep die hem begeleidt bestaat uit Ben van der Linden op toetsinstrumenten, John Eskes op gitaar, toetsinstrumenten, accordeon en fluit. Verder zitten in zi n gevolg Wim Dresens voor belichting, Chris van Bree voor geluid, Ton Bemener voor toneel en Annet Riezebos voor de zakelijke leiding.

Het Nederlandse toernee van Paul van Vliet duurt tot en met 20 mei. Daarna worden de voorbereidingen afgerond voor een toernee naar de Antillen.

De optredens op de Antillen zijn op de volgende data:
- op Aruba op 3 juni;
- op Sint Maarten op 5 juni;
- op Curaçao op 7, 8 en 9 juni.

De belangstelling op Bonaire werd er te gering geacht.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
tel. 672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Laureen Ravelli-Schenk, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel. 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel. 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel. 2283 - 3040; huis, tel. 3072.

SABA:
Correspondentie: Wilma Nijhof, tel. 2321 of 2318.

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger / Correspondent: Kenneth Cuvalay, Tijgerweg 4A m.m.v. Mona Heyman.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel. 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel. 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel. 202-4623933).

NEW YORK
Betsy Udink (tel. 212-924-0157)

MIAMI
David I. Serphos

MEXICO STAD
Jan van der Putten (tel. 5-5487634)

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabant Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel. 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel. 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

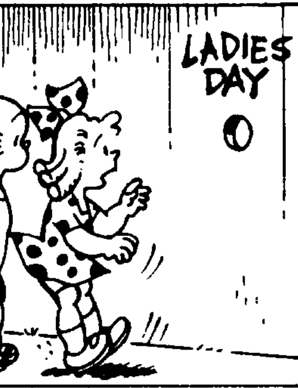
Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

HENRY ® By Dick Hodgins

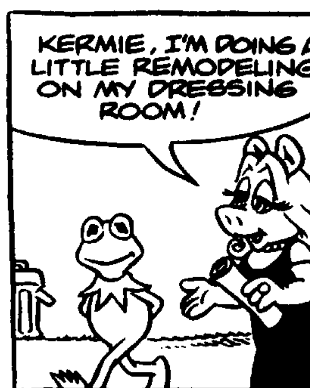




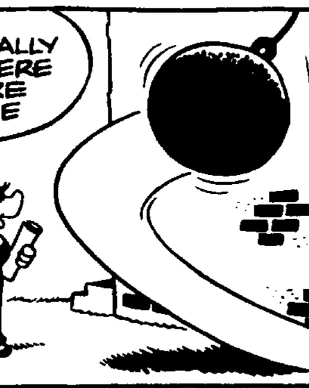




Jim Henson's™ MUPPETS



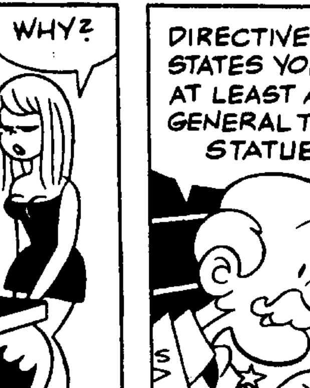


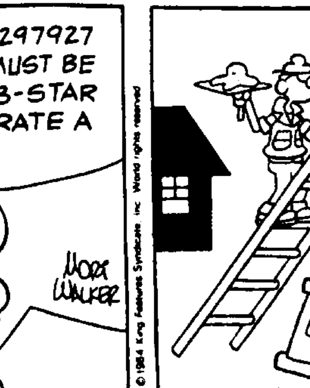


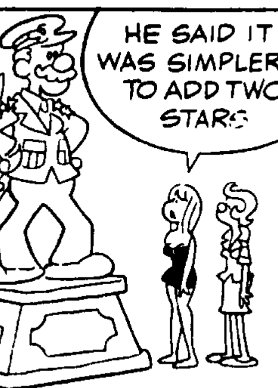


BEETLE BAILEY ® By Mort Walker









QUINCY ® By Ted Shearer









BANKIER MOET OOK VERTROUWENSMAN ZIJN

Ron Gomes Casseres:

Ondernemer gebaat bij open communicatie

WILLEMSTAD — Een meer open communicatie en grotere betrokkenheid van de bankier bij het ondernemings- gebeuren, zal op de Antillen met zich meebrengen dat de bankier eerder geneigd zal zijn met goede ondernemers een groter risico te lopen bij het uitbouwen van de onderneming en het zich begeven op terreinen van nieuwe economische activiteiten. Dat zei gisteren bankier Ron Gomes Casseres op het door Dijker & Doornbos Accountants georganiseerde symposium over "Het ondernemen en de ondernemer op de Nederlandse Antillen". Hij reageerde hiermee vooral op door ondernemer Bas Kooijman naar voren gebrachte stellingen. Deze behandelde gistermorgen factoren die een gezond ondernemers- klimaat kunnen tegenwerken.

Kooijman gaf een analyse van verschillende, voor het ondernemers- klimaat negatieve, factoren met de bedoeling tot positieve suggesties en oplossingen te komen. Hij besprak in dit opzicht de kapitaal- verschaffing aan ondernemers, hun relatie tot de vakbonden en de invloed die de fiscus en andere overheidsdiensten op het ondernemersklimaat kunnen hebben. Voor wat betreft de kapitaal- verschaffing zei Kooijman dat "onze banken een groter risico moeten durven nemen om zodoende een extra impuls te geven aan onze ondernemers- wereld, zodat dit op langere termijn onze economie en daaraan gekoppeld het bankwezen ten goede komt". Hij gaf ondermeer aan van mening te zijn dat de commerciële banken in zekere zin een conservatief beleid voeren en vond dat de door de banken aan ondernemers gevraagde zekerheden meestal het veelvoud van het verstrekte krediet vormen. De banken stimuleren hierdoor de groei van de onderneming in onvoldoende mate, dacht hij.

Gomes Casseres wees er in zijn dissertatie op dat ook een bankier als ondernemer kan worden gekwalificeerd. Net zoals ieder andere ondernemer tracht de bankier het risico dat hij neemt reeds van te voren van zoveel mogelijk kanten te evalueren, en waar mogelijk te beperken, aldus Gomes Casseres. Een groot verschil tussen banken en andere ondernemingen vormen echter de gevolgen die worden ondervonden wanneer een bank over de kop gaat, voerde hij aan.

Wanneer een onderneming zich in moeilijkheden bevindt of failliet gaat, ondervinden daarvan aandeelhouders, werknemers en de crediteuren —inclusief de banken— direct de negatieve gevolgen. Komt een bank in moeilijkheden of gaat die over de kop, dan ondervinden daar niet slechts de aandeelhouders en werknemers de gevolgen van, maar zeer in het bijzonder alle mensen die hun spaargeld aan die bank toevertrouwden, illustreerde hij. De indirecte gevolgen zijn van veel ernstiger aard: een dergelijk voorval zou het vertrouwen in financiële stabiliteit ondermijnen, hetgeen in een klein land als de Antillen zou kunnen leiden tot een economisch drama van nationale proporties.

De bankier vindt het in deze tijden een beetje ironisch te praten over zekerheden die een veelvoud vormen van de verleende kredieten. 'Hoeveel is een onverkoopbaar pand eigenlijk waard; hoeveel miljoenen voorraad aan onverkochte kledingswaren voor de Venezolaanse markt liggen er niet in de pakhuizen in de Vrije Zone; hoe courant zijn de voorraden wel en hoe goed zijn de debiteuren wel nadat een bedrijf maandenlang aan de rand van de afgrond heeft gewerkt en dan eindelijk over de streep gaat ?', vroeg hij zich af.

Banken worden vaak verweten zekerheden te conservatief te evalueren, merkte Gomes Casseres op. "De ondernemer vergeet dan gemakshalve dat deze zekerheden juist bedoeld zijn voor als het slecht mocht gaan met het bedrijf. In de meeste gevallen zal het dan ook met de gehele economie of met de branche zo gesteld zijn dat gebouwen minder waard zijn dan de taxaties uit de goede dagen, en debiteuren en voorraden minder courant en minder verhandelbaar zijn". Hij vond daaruit de vraag rijzen of het risicoloos bankieren, waarover zovelen spraken, wel zo risicoloos is in een kleine markt waar, als bedrijven over de kop gaan, de tijden ook zo slecht zijn dat de markt voor de zekerheden ook direct wegvalt.

Meer dan in het verleden het geval is geweest, zal de bankier als algemene adviseur van de klant moeten fungeren, voerde Gomes Casseres aan. "Hij zal, meer dan voorheen, als vertrouwensman van de ondernemer moeten kunnen optreden. Hij moet kunnen inspelen op de zwakten van de ondernemer. Zijn verantwoordelijkheid tegenover de gemeenschap en tegenover degenen die de bank hun spaarcenten toevertrouwen, brengt met zich mee dat hij zich niet voornamelijk zal kunnen bemoeien met de waarde van de zekerheden en de ratio's op de belans. Het is tegelijkertijd duidelijk dat dit geenszins impliceert dat de bankier medebeslissingsbevoegdheid dient te kri gen; dat blijft uitsluitend bij de ondernemer berusten".

Voor de bankier brengt dit een duidelijk zwaardere verantwoordelijkheid met zich mee. Juist in deze complexe tijden moet de bankier veel intensiever met de ondernemer samenwerken om de commerciële problemen die het bedrijf ondervindt te helpen oplossen, bracht Gomes Casseres naar voren. "Ook in deze moeilijke dagen mag de goede ondernemer van zijn bankier verwachten dat deze, door de minder goede balans heen, de ondernemers- kwaliteiten nog steeds zal weten te herkennen. De financiële analyse wordt niet minder belangrijk, hij gaat wel een plaats innemen in een groter menselijk en commercieel geheel, dat veel meer gericht zal moeten zijn op de ondernemer en op de mogelijkheden en de moeilijkheden die de onderneming in de toekomst zal tegenkomen".

De moeilijkheden die een dergelijke benadering met zich meebrengt, berusten niet alleen bij de bankier, waarschuwde Gomes Casseres. De communicatie tussen klant en bankier zal meer open moeten zijn en de ondernemer zal de bankier, meer dan nu het geval is, vrijwillig en vroegtijdig moeten inlichten over het gebeuren binnen de onderneming, benadrukte hij.

Dierenasiel overbevolkt

WILLEMSTAD — Het dierenasiel op Parera is enerzijds overbevolkt geraakt en anderzijds onderbezet om al het werk aan te kunnen.

Gehoopt wordt dat er binnenkort weer voldoende personeel is waardoor het asiel weer op volle toeren kan draaien. Maar los daarvan wordt nu een tehuis gezocht voor een grote groep honden en katten. Er zitten momenteel in het asiel 32 katten, 18 volwassen en 12 jonge honden.

De katten zijn gratis af te halen. Voor niet rashonden wordt een eenheidspri s gevraagd van 45 gulden voor de kosten van behandeling, eten en speciale ingrepen (als sterilisatie). Voor rashonden wordt een wat hoger bedrag gevraagd.

De mogelijkheid om een kat of een hond uit te zoeken is er morgen van elf uur 's ochtends tot een uur 's middags op het dieren- asiel, een afdeling van de Vereniging tot Bescherming van Dieren.

Inzake schrappen in VN-relaas

In afwachting antwoord van min Van den Broek

WILLEMSTAD — Minister Hans van den Broek van Buitenlandse Zaken heeft nog geen tekst en uitleg verstrekt over het schrappen van het deel van het Antilliaanse aandeel in een VN- toespraak van ambassadeur Max van der Stoel.

In brieven van 16 en 19 maart had het Directoraat Internationale Organisaties, een afdeling van het Haagse Ministerie van Buitenlandse Zaken, namens de minister laten weten aan de Antillen dat het «okay» was om rechtstreeks instructies te sturen voor een uiteenzetting over de toepassing van het zelfbeschikkingsrecht (der eilanden). Toen medio vorige maand ambassadeur Van der Stoel zijn toespraak zou houden, zijnde een verslag over de gang van zaken conform een door het Koninkrijk onderschreven VN-verdrag voor de mensenrechten, werd dat specifieke deel evenwel geschrapt op bevel van minister Van den Broek. De inbreng van het Antilliaanse lid van de Koninkrijks- delegatie in de Verenigde Naties, mej Stella Pieters Kwiers, werd daarop niet voorgelezen. De kans bestond namelijk dat daaromtrent nadere vragen gesteld zouden worden uit VN- kringen. Gevreesd werd dat er dan geen bevredigende antwoorden gegeven konden worden.

De Antilliaanse regering heeft bij minister Van den Broek om opheldering gevraagd omtrent deze materie. Het antwoord daarop is nog niet binnen. Overigens heeft Van der Stoel, toen hij nog minister van Buitenlandse Zaken was, zelf de Antillen eens een keer geblokkeerd en daar toen naderhand excuses voor aangeboden. Mogelijk dat het ditmaal opnieuw bij enkele verontschuldigingen blijft.

Aan Antilliaanse kant is de zaak ook niet met de gewenste voortvarendheid aangepakt. Toen de adviezen voor de Antilliaanse inbreng waren opgesteld, werden zij naar de regering gestuurd met het verzoek voor onmiddellijke behandeling in de ministerraad- vergadering van vrijdag daarop. Minister- president Don Martina was toen in de Verenigde Staten. De ministerraad besloot de zaak aan te houden, waardoor het tijdsbestek tussen verzending van de Antilliaanse inbreng en de werkelijke presentatie bijzonder kort werd.

Gestolen goederen teruggevonden

WILLEMSTAD— Door het forceren van een draairaam zijn onbevoegden een woning aan de Kaya Ruda binnengedrongen. Uit de woning zijn een aantal pronkstukken, een broodrooster, een gril en een blender weggenomen. De goederen werden later in de omgeving van de woning teruggevonden door de politie.

Promotiefilm conainerhaven van Curaçao

WILLEMSTAD— In verband met ingebruikname van het eerste gedeelte van de kademuur van de containerhaven presenteert de Regerings- voorlichtings dienst vanavond de film "It's our heart". De film is om half acht 's avonds, na een reportage van de opening van het nieuwe zittingsjaar van de Staten, door gouverneur dr Rene Römer.

"It's our heart" is een promotie- film van tien minuten over de faciliteiten die de Curaçaose haven te bieden heeft. De containerhaven speelt hierbij de hoofdrol. Naast de werkzaamheden op de containerhaven, waarbij een groot stuk techniek werd toegepast, wordt ook een idee gegeven van de faciliteiten en de grootte van de haven, als zij straks helemaal klaar is. Aangezien de film ook als promotie in het buitenland gebruikt zal worden, is het voorzien van commentaar in het Engels. De muziek is speciaal gecomponeerd door Edsel Provence. Onder dezelfde titel is eveneens een folder uitgegeven.

Moederdag in SDK met Top-40

WILLEMSTAD — In het Sentro Deportivo Kòrsou wordt zondag ter gelegenheid van moederdag een viering opgezet met tal van attracties. Vanaf tien uur is er een vlooienmarkt. De Top-40 van dj Hermanito van Z-86 zendt vandaar uit. Iedereen kan iets voordragen in het licht van moederdag; daarvoor is het wel noodzakelijk om in te schrijven via telefoonnummer 613938. Hiervoor en voor het liedjes zingen zijn er prijzen voor handen. Er is ook een wedstrijd in het taart bakken. Die taart moet op de een of andere manier iets uitdrukken van Top-40. Ook daarbij zijn er prijzen. De dag wordt rond vier uur afgesloten. De toegang tot deze attracties is één gulden. Kaarten zijn verkrijgbaar bij SDK.

Nieuw op de markt:

Ata Revista

WILLEMSTAD— ATA Revista is een nieuw maandblad dat vanaf vandaag op de markt verschijnt. Volgens redactie- lid Hanny Lim zal Ata Revista een "geheel ander " blad zijn, dan die de Curaçaose markt nu al kent. Het eerste nummer bevat onder meer een gesprek met Sonia Garmers, de eerste aflevering van een serie over de Chinese geboorte- horoscoop, de kultuur in de samenleving, gedichten van Elis Juliana en gemengde rubrieken met getallen- magie en "Psychologika": als een man zegt: ...., dan bedoelt hij in werkelijkheid ....

De voorpagina is opgemaakt uit foto's van bekende persoonlijkheden van de gemeenschap. Ata Revista is opgedragen aan het Antilliaanse volk, zoals het opschrift op de voorpagina zegt: "dediká na pueblo di Antía". De redactie bestaat naast mevrouw Lim voorts uit Lucille Berry-Haseth, Gregory Berry, José Capricorne, Sonia Garmers, Elis Juliana, Mavis de Lannoy- Berg en Stella Oosterhof- Priest. Ata Revista kost een gulden per exemplaar.

DP-vergadering onderstreept inhoud telegram

Ged Wout gekant tegen procedure protesteren

WILLEMSTAD — Het ontbreken van de handtekening van gedeputeerde van Staatkundige Structuur Lucille Wout, onder het namens de fracties in de eilandsraad door de Vaste Commissie Staatkundige Structuur naar Nederland verzonden protest- telegram, heeft niets te maken met de inhoud van dit stuk. Wout is evenmin gekant tegen het reageren op aantijgingen van Nederlandse parlementariërs. Wel, zo verklaarde zij vanmorgen tegenover de Amigoe, heeft zij bezwaren tegen de procedure die voor verzending van het telegram werd gehanteerd.

Op aandringen van de PNP besprak de Centrale Commissie van de Eilandsraad deze week de beschuldigingen die leden van de Vaste Kamer- commissie voor Antilliaanse Zaken aan het adres van het eilandgebied Curaçao richtten. Een aantal Kamerleden bezigden hierbij woorden als 'sabotage en onwil' van Curaçaose zijde ten aanzien van de uitvoering van de consensuspunten van de Ronde Tafel Conferentie. Hiertegen diende een protest te worden geformuleerd, kwamen de CC- leden overeen. Slechts Frente- leider Wilson (Papa) Godett sprak zich hiertegen uit. Besloten werd de Raadscommissie Staatkundige Structuur, waarvan gedeputeerde Wout uit hoofde van haar functie voorzitter is, het protest te laten opstellen.

De Eilandsraadleden waren overigens wel van mening dat een protest afkomstig van hetzij de Eilandsraad, hetzij de fractieleiders in de raad, te zwaarwegend zou zijn in vergelijking tot het orgaan waarin de beschuldigende opmerkingen werden gelanceerd. Namens de fracties zou daarom de Raadscommissie Staatkundige Structuur het telegram dienen te ondertekenen, luidde hun besluit. De Raadscommissie is in feite niet vergelijkbaar met de Vaste Kamercommissie en dat werd ook door de CC-leden onderkend. Voor deze gelegenheid besloten zij echter over dit bezwaar heen te stappen. Bij ondertekening van het concept- telegram door de leden van de Raadscommissie of hun vervangers, zag echter behalve de Frente- leider, ook Wout van het plaatsen van haar handtekening af.

Wout wilde vanmorgen in eerste instantie geen commentaar geven op haar beslissing. Belangrijk in deze was dat de Eilandsraad- leden een stuk wilden sturen en dit ook plaatsvond, merkte zij op. In de Centrale Commissie besliste de meerderheid over de wijze waarop het telegram zou worden verzonden. Daaraan was dan ook voldaan.

Alhoewel zij haar beslissing geenszins ter discussie wil stellen, is zij persoonlijk van oordeel dat als er een protest moet worden ingediend, dit een serieuze aangelegenheid is, die ook als zodanig moet worden aangepakt, zo liet zij zich ontvallen. Ze is het er weliswaar mee eens dat er een protest aan de Vaste Kamercommissie werd verzonden, maar kan zich achter de gevolgde procedure niet scharen. De ernst achter het protest zou duidelijk naar voren zijn gekomen indien het telegram door de Eilandsraad of de fractie- voorzitters was ondertekend, meende zij. Dat kwam niet uit de verf door een stuk dat werd verstuurd door een commissie die notabene geen handelings- bevoegdheid naar buiten bezit en daarom eigenlijk niet gerechtigd is een dergelijke reactie te verzenden. Reden waarom zij het stuk niet mede- ondertekende, besloot gedeputeerde Wout.

Op Curaçao worden sinds publicatie van de beschuldigingen van de Nederlandse parlementariërs, voortdurend afkeurende reacties gehoord over de uitlatingen van de Tweede Kamer- leden. Behalve het namens de Eilandsraad- fracties verzonden telegram, gaven ook de Kamer van Vakbonden en de PNP in telegrammen aan de Vaste Kamer- commissie blijk van hun ongenoegen. Zo ook werd in een algemene vergadering van de DP, door de wijkleiders een resolutie aangenomen waarin werd geconcludeerd dat de beschuldigingen ongefundeerd en onrechtvaardig waren. Zij protesteerden daarom tegen de volgens hen 'koloniale, dictatoriale en overantwoordelijke' houding van de Nederlandse parlementariërs.

In een verklaring tegenover het dagblad de 'Goudse Courant' zou de Nederlandse minister voor Antilliaanse Zaken Jan de Koning verklaard hebben dat Curaçao aan haar onafhankelijkheid zou moeten gaan denken, vernamen de wijkleiders. De onafhankelijkheid van het eiland is evenwel een interne zaak waarover de bevolking zich te gelegener tijd zal moeten buigen, waarschuwden de wijkleiders in hun resolutie. De verklaring van De Koning achtten ze daarom eveneens koloniaal en dictatoriaal getint.

Dat van de centrale regering nog geen reactie was verschenen op de beschuldigingen, vonden de wijkleiders onbegrijpelijk. In hun resolutie brachten zij naar voren dat juist de regering het competente orgaan is dat bij dergelijke zaken dient in te springen. Zij drongen daarom aan op een diepgaand onderzoek van de kant van de centrale regering naar dit 'betreurenswaardige voorval'. De resultaten van dit onderzoek kunnen dan vervolgens aan de bevolking worden bekend gemaakt, vinden de wijkleiders van de DP.

Ouderochtend gewijd aan moeder

WILLEMSTAD — De derde ouder- ochtend van de kindercrèche Dede Pikiña op Seru Fortuna wordt gewijd aan de moeders. Deze dag wordt mogelijk gemaakt in samenwerking met de zusters en het buurtcentrum. De dag wordt om negen uur geopend met een heilige mis die wordt opgedragen door mgr Wim Ellis en daarbij de steun krijgt van een kinderkoortje. Daarna volgt een cultureel programma van groepen uit de buurt. Alles vindt plaats in de kerk Martinus de Porres in de Kaya Regenboog in de wijk. De crèche is van half negen 's ochtends open tot ongeveer half twaalf voor moeders die daarheen willen gaan.

Koploper wint met 10-0

Marlboro slaat Ennia KO

ORANJESTAD — Korte metten maakte Marlboro gisteravond met Ennia Athletics door de verzekerings- ploeg met 10-0 knockout te slaan. De overwinning van koploper Marlboro betekende dat Ennia naar de laatste plaats teruggedrongen werd, Coca Cola naar de voorlaatste is opgeklommen, terwijl de derde plaats nu gedeeld wordt door Aruba Video Center en Richmond.

Marlboro pitcher Juvenal Nava oefende gisteravond grote invloed uit op de Ennia-batters. In de 6 innings die hij op de heuvel bleef, stond hij slechts 3 hits toe en geen enkele run. Van de andere kant moesten Ennia pitchers Edison Spanner en Regalado Martilia 10 runs en 11 hits incasseren. De Marlboro- zege kwam op naam van Juvenal Nava, terwijl Spanner verliezer werd voor Ennia.

Marlboro noteerde 10 runs, 11 hits, 2 errors, en Ennia 0 run, 4 hits, 5 errors. De beste slagprestatie van de avond was voor Caicai Williams met 4 hits in 5 beurten.

De basebalstrijd wordt vanavond in het Lago Sportpark voortgezet met de ontmoeting Coca Cola Rangers - Aruba Video Center. Zondagmiddag om halfdrie komen op hetzelfde veld Amstel en Richmond tegen elkaar uit.



Zakenvaria

BIJ HAGEMEIJER OP Aruba had deze week directie- wisseling plaats. Directeur A. Rodenburg gaat naar Singapore, terwijl de nieuwe directeur Peter van de Water — voorheen op Curaçao werkzaam — de leiding op Aruba op zich neemt. In restaurant La Taurina werd afscheid genomen van de heer Rodenburg en de heer Van de Water geïntroduceerd. Bij de foto: de gaande en komende directeur met de regionale Hagemeijer- directeur D. Kramer.

Tafeltennistoernooi voor schooljeugd

SANTA CRUZ — Morgenochtend om negen uur wordt in de sporthal een tafeltennis- toernooi voor scholen georganiseerd. Van de basisscholen hebben zich 10 jongensteams en 2 meisjesteams gemeld, en van de scholen van het voortgezet onderwijs 6 jongensteams en 4 meisjesteams. Om kwart over acht vertrekt een bus vanaf de Abraham de Veerschool en het YMCA Centrum om schoolkinderen uit San Nicolas naar de sporthal te brengen en na afloop weer terug naar huis te rijden.

Simar-lezing afgelast

ORANJESTAD — De lezing, die de Simar voor vooravond geprogrammeerd heeft, zal geen doorgang meer vinden. Dit zal nu op een latere datum gebeuren. De Simar- vergadering met de contact- personen van Simar gaat maandag wel door. Deze vergadering is om 8 uur in het Simar- gebouw, waarbij van gedachten zal worden gewisseld en de werkzaamheden verdeeld zullen worden.

ELMAR

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP ELECTRICITEIT-MAATSCHAPPIJ "ARUBA"

gevestigd te Oranjestad, Aruba - N.A.

Aan aandeelhouders wordt bericht, dat de algemene vergadering van aandeelhouders, gehouden op 4 mei 1984 heeft besloten het dividend over het boekjaar 1983 op de aandelen B vast te stellen op 11%. Dienovereenkomstig zal met ingang van 18 mei 1984 dividendbewijs no. 24 van aandelen B betaalbaar worden gesteld met Af. 11,-- bij de:

ALGEMENE BANK NEDERLAND N.V.
te Oranjestad (Aruba), Willemstad (Curacao), Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage

CARIBBEAN MERCANTILE BANK N.V.
te Oranjestad (Aruba)

BANCO BARCLAYS OF THE NETHERLANDS ANTILLES N.V.
te Oranjestad (Aruba)

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
te Willemstad (Curacao)

HOLLANDSCHE BANK UNIE N.V.
te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage.

Oranjestad, 10 mei 1984.

De Direktie.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Refresquería Ingrid.

NOORD: Panadería Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheraton hotel; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 22950, 21639 en 22316.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BOTICA'S: Oranjestad: Sta. Anna, tel.: 28181; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter E. de Cuba, Sta. Cruz 56, tel.: 25549 (woning).
San Nicolas en Savaneta: dokter O.L. Ponsé, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.

WEEKEINDEDIENST tandarts van zaterdag 12.00 uur t/m maandag 08.00 uur gelieve telefoniste Dr. Horacio Oduber Hospitaal op te bellen: tel.: 24300.

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

***

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

TENTOONSTELLING **(van 10 t/m 23 mei)** van de Venezolaanse schilderes Alicia Dominguez de Veer - expositiezaal Openbare Bibliotheek.

SPORT
DRIEKAMP (SV Mercurius, Aruba Tivoliclub, SV Caribe): zaalvoetbal: 20.00 uur Tivoli vs Mercurius (heren); 21.00 uur Caribe vs Tivoli (heren); 22.00 uur Mercurius vs Caribe (heren) - baan Caribeclub.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
ATLETIEKBOND: 16.00 uur driekamp - Wilhelminastadion.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.
OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandagmiddag van 14.00-18.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur; woensdag van 08.00-12.00 / 14.00-19.00 uur; donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdagavond de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00 / 13.30-17.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00 / 13.00-16.30 uur.

***

Geen medewerking aan plaatsen vroegrijpe kleuters

Kleuterleidsters zijn boos op Onderwijszaken

ORANJESTAD — De kleuterleidsters zijn zeer boos over de behandeling die zij krijgen van de verantwoordelijke instanties — vooral van Onderwijszaken — met betrekking tot de wets- wijziging die het mogelijk maakt dat kinderen geboren tussen 1 oktober en 31 december de kleuterschool bezoeken. De meerderheid van de leidsters besloot dan ook geen medewerking te geven aan het testen van kinderen. Aldus een gisteren door het Simar- bestuur uitgegeven communiqué.

Onderwijszaken heeft de kleuterleidsters zo ongeveer bevolen mee te werken om de wetswijziging ingaande het komende schooljaar te kunnen invoeren. Volgens de kleuterleidsters en de Simar is de tijd te kort om tot een behoorlijke voorbereiding te komen en gevreesd wordt dat uiteindelijk de kinderen de dupe zullen worden.

Tijdens een vergadering van de Simar met de kleuterleidsters, hoofden van de basisscholen en onderwijzers van de eerste klas over de invoering van deze wijziging, werden enkele concrete punten naar voren gebracht. Deze punten waren: gebrek aan informatie, de taak van de evaluatie- commissie die moet nagaan of de kinderen klaar zijn voor de 1e klas, participatie van de kleuterleidsters, de rol van de besturen van particuliere scholen en een totaal gebrek aan planning. Blijkbaar loopt alles — aldus Simar — via Onderwijszaken, terwijl de besturen van andere scholen die volgens de wet onafhankelijk zijn, aan de kant blijven staan.

Een ander punt dat volgens het Simar- communiqué verbolgenheid veroorzaakte, was het uitdelen van formulieren door Onderwijszaken aan de ouders zonder zich daarbij te storen aan de door de wet vastgestelde voorwaarde, dat het kind de kleuterschool gedurende anderhalf jaar moet hebben bezocht. Op grond van dit alles heeft de meerderheid van de kleuterleidsters besloten niet mee te werken aan het testen van kinderen.

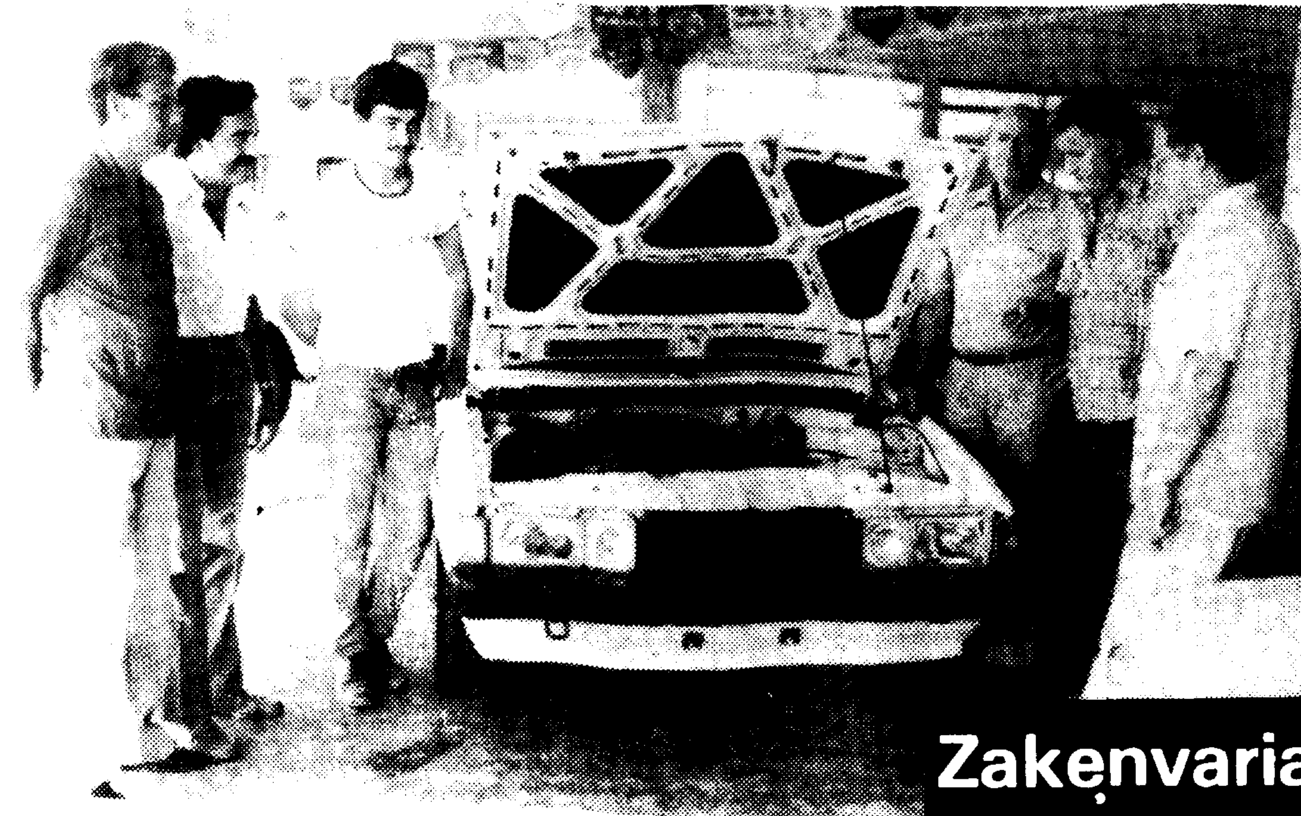
Het Simar- bestuur heeft dan ook besloten om spoedvergaderingen te vragen met Onderwijszaken, de schoolbesturen en de evaluatie- commissie. Bij de vakbond bestaan er ernstige twijfels over deze wetswijziging die tot doel heeft te voorkomen dat de ouders op allerlei wijze proberen hun kinderen, die jarig worden, na de door de wet vastgestelde datum, in de eerste klas te krijgen. Het Simar- bestuur zegt tot slot te vrezen dat deze praktijk zich zal voortzetten.

PEA Engelse cursus

BRASIL — "Projecto Educashon pa Adulto" (PEA) begint op woensdag 16 mei van 7 tot 8 uur 's avonds met een cursus Engels in het Centro di Barrio Brasil. De cursus is bestemd voor hen die reeds een beetje Engels hebben geleerd of een basis- cursus Engels gevolgd hebben. Er kunnen maximum 20 cursisten worden aangehouden. Voor degenen die ditmaal geen kans krijgen, zal er na de grote vakantie een nieuwe cursus worden georganiseerd. De cursus duurt 12 lesavonden en belangstellenden kunnen reeds hun naam opgeven door het PEA te bellen op het telefoonnummer 27446 of 31898. Ook op de eerste lesavond bestaat er vanaf zeven uur gelegenheid voor inschrijving.

Pastoor Berlage opent expositie

ORANJESTAD — Het Instituto di Cultura organiseert vanaf maandag een expositie van geschriften en objecten die tijdens religieuze bijeenkomsten gebruikt worden. Deze expositie wordt maandagavond acht uur **in het gebouw van Instituto di Cultura geopend door pastoor** Berlage. De expositie is daarna dagelijks vanaf de middaguren tot 9 uur 's avonds voor het publiek geopend.



ARUCAR BESTEEDT VEEL aandacht aan de opleiding van zijn personeel. Hiervoor werd reeds enige malen een student van de Auto- technische school uit Apeldoorn naar Aruba gebracht, die dan bij Arucar de nodige ervaring kon opdoen en zijn kennis met anderen uitwisselde. Na Edwin van Bochove — nu werkzaam in Nederland — verblijft thans Jos Wegman op Aruba, die we op de foto zien met Henny Kicken, Robert Osorio (Volkswagen Inter Americana), Jan Vroeg, Ton Ritman general manager en Eric d'Arnault algemeen directeur van het bedrijf.

Minister Thomas aan ged. Oduber:

Protectie-protest raakt kant noch wal

ORANJESTAD — De centrale overheid in dit geval de minister van Economische Zaken kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor wat dagbladen schrijven. Er heeft zich geen feit voorgedaan van verlening van protectionistische maatregelen. Uw fel protest raakt dan ook kant noch wal.

Aldus begon minister van Economische Zaken, Betto Thomas, in een telex- boodschap zijn reactie op het telegram van de Arubaanse gedeputeerde Nelson Oduber waarin deze protesteerde tegen het voornemen van de centrale regering markt- protectie te verlenen aan op Curaçao te vestigen bedrijven.

Minister Thomas stelt verder in zijn telex- boodschap dat de vestigings- regeling voor bedrijven aan de eilandgebieden is overgedragen en zo de gedeputeerde bezwaren heeft tegen vestiging van een of ander bedrijf op Curaçao hij zich terzake tot het Bestuurscollege van dat eiland dient te wenden.

Op welke wijze de ALM — aldus de minister — zijn vorderingen tracht te innen, is een aangelegenheid die de minister van Economische Zaken niet aangaat. "Uw slotopmerking kan in het licht van vorenstaande dan ook niet anders dan als van elke grond ontbloot worden aangemerkt en wordt dezerzijds dan ook niet aanvaard".

Ten overvloede deelt de minister de gedeputeerde mee dat de ministers die deel uitmaken van de centrale regering indachtig de door hen afgelegde eed c.q. belofte, het welzijn van de gehele Nederlandse Antillen voorstaan en niet van slechts één of meer eilandgebieden.

"Voor de goede orde deel ik u mede — aldus tot slot minister Thomas — dat stukken uitgaande van het Bestuurscollege die niet door de gezaghebber en de secretaris van het eilandgebied ondertekend zijn slechts de mening van de desbetreffende gedeputeerde, c.q. gedeputeerden, verwoorden".

Nu 15 procent, na eind schooljaar 20%

Ged. Bislip verwacht werkloosheidstoename

ORANJESTAD — Gedeputeerde voor Arbeidszaken Marco Bislip verwacht wanneer eind van dit schooljaar vijfhonderd jongens en meisjes van de MTS, HAVO, MAVO en MAO komen en niet verder studeren het werkloosheids- percentage op Aruba op twintig procent zal komen te liggen. In Telenoticias vertelde de gedeputeerde dat er nu ruim 15 procent zonder werk is.

Hij benadrukte nog eens dat de overheid niemand meer in dienst kan nemen vanwege de personeelsstop, terwijl in de partijraad van de MEP ook reeds besloten werd niemand meer in dienst te nemen bij de Tijdelijke Arbeids Voorziening. De gedeputeerde betreurde het dat in deze de TAV voor de werklozen niet als opvang kan dienen. Het rapport over de TAV dat de afgelopen drie maanden is samengesteld, is inmiddels klaar. Mogelijk dat daaruit iets kan komen om toch enige opvang in de TAV te doen plaatsvinden. De gedeputeerde was van mening dat er voor deze crisis en werkloosheid een commissie zal moeten komen om te bestuderen hoe we er door komen.

In verband met de werkloosheid wordt verwacht dat er een grote aanvraag voor onderstand zal komen. Het waarnemend hoofd van de Dienst Maatschappelijke Zorg, Clyve Laclé, bevestigde dit in Telenoticias en wees erop dat in feite het BC hiermee in zijn beleid al rekening heeft gehouden. De heer Laclé is van mening dat er wel meer controleurs moeten komen. Nu zijn er twee controleurs die regelmatig ruim tweeduizend mensen moeten bezoeken om te controleren of onderstand verantwoord is. De heer Laclé vindt dat er zeker vijf controleurs moeten zijn. Hij wees erop dat wanneer bijvoorbeeld bij een controle blijkt dat inmiddels een gezinslid werk heeft gekregen de onderstand verminderd dient te worden. Er kan beroep worden aangetekend tegen het intrekken of niet toekennen van onderstand, doch de commissie van beroep heeft al enige maanden niet kunnen werken, omdat zijn benoemingsperiode als lid van deze beroepscommissie verstreken is. De Eilandsraad zal nieuwe leden moeten aanwijzen. Hierdoor is wel een groot aantal zaken blijven liggen.

SAMS heeft tot morgen tijd voor antwoord

BC: in dragstrip gestoken geld moet terugbetaald

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege verwacht uiterlijk morgen antwoord van de Stichting Motorsport Aruba (SAMS) op zijn telegram van tien dagen geleden. Gedeputeerde Marco Bislip wees erop dat de overheid in de dragrace- baan te Palo Margo ruim 369.00 gulden heeft gestoken en dat dit geld — vooral in deze moeilijke tijden — terug zal moeten komen.

Ged. Bislip weest erop dat men steeds weer over problemen in SAMS hoort en dat er geen wedstrijden worden georganiseerd, terwijl ook inmiddels het huurcontract voor de grond is afgelopen. SAMS houdt zich verder niet aan de schuldbekentenis die met de overheid werd getekend. In dit verband wees gedeputeerde Marco Bislip op een clausule in de schuldbekentenis dat wanneer SAMS niet aan zijn verplichtingen voldoet alles aan het eilandgebied vervalt. Dat werd door SAMS zelf getekend.

De gedeputeerde wilde nog niet spreken over wat er gaat gebeuren wanneer SAMS niet aan zijn verplichtingen voldoet en uiterlijk morgen het BC een positief antwoord geeft. Hij noemde wel als mogelijkheid dat de overheid alles overneemt en IDEFRE de zaak laat beheren. Dan kunnen eventueel SAMS of racers wedstrijden organiseren, want het geleende geld moet terugkomen, aldus de gedeputeerde.

SAMS- secretaris André Wernet deelde de Amigoe vanmorgen desgevraagd mede dat het Bestuurscollege het telegram aan de huidige voorzitter Shon Pa Lopez heeft gezonden. Deze heeft tot op heden geen vergadering bijeengeroepen, maar wel is bekend dat de meerderheid van het bestuur het niet met het voorstel van het Bestuurscollege eens is. De heer Wernet, die het wel eens is met het voorstel van het BC, betreurt deze gang van zaken en vindt het maar het beste dat IDEFRE de zaak overneemt en een commissie van dragracers de zaken gaat runnen.

De Amigoe tekent hierbij aan dat het te betreuren valt dat na jarenlang werken Aruba eindelijk een moderne dragstrip heeft en een groep mensen niet eens samen kan werken om hiervan een succes te maken. Ook hier staan te veel persoonlijke belangen voorop.



ORANJESTAD — Gisteren legden 45 overheids- dienaren, die de afgelopen vier jaar in dienst genomen werden, de ambtseed af in handen van gezaghebber Pedro Bislip. Zij zijn bij de verschillende eilands- afdelingen in dienst.

Verkiezing van Miss Teenage '84

ORANJESTAD — Comita organiseert voor het 17e achtereenvolgend jaar de verkiezing van Miss Teenage Aruba. De activiteiten beginnen morgenavond acht uur met een "installation and presentation ball" voor genodigden en ouders van de kandidaten. De installatie zal verricht worden door gezaghebber Pedro Bislip. Daarna volgt er van 9 uur tot 2 uur 's ochtends een publiek dansfeest op discomuziek. Dit alles in de Indian Rock Garden te Hooiberg. Het programma vermeldt voor de daaropvolgende dagen tal van andere activiteiten voor de kandidaten, zoals buitendag, seminars, verkiezingen van Miss Modelaje, Miss Talento en Miss Popular, speech- contest, nochi criollo, algemene repetitie en gala diner. Op 7 juli volgt dan de verkiezing en kroning van Miss Teenage Aruba 1984.

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Littlest Hobo; 18.00 Comedia (Smurf weet Beter); 18.30 The Smurfs; 19.00 Telenovela: Ronda de Piedra; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Programa dr. Martina; 20.45 Preview Channel 13; 21.00 Wrestling; 22.00 Movie of the Week (Reward); 23.30 Resumen di Noticias; 23.35 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 The Pink Panther Show; 17.30 Dance Fever; 18.00 The Dukes of Hazzard (Rip Henry Flat); 19.00 Progr. informativo di RVD; 19.30 The A-Team (Small and dirty War); 20.30 Panoramiek (Gif als wapen); 21.00 National Geographic (Brigantine Yankee); 22.00 Estreno (Marriage is alive and Well); 23.35 Sluiting.

Ged. Oduber leest minister Thomas les

ORANJESTAD — Gedeputeerde Nelson Oduber heeft gisteren wederom namens het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba een telegram gezonden aan minister Betto Thomas. Hij deelt de bewindsman mee dat het niet in diens voordeel pleit dat het Bestuurscollege de minister moet informeren dat het verlenen van protectie op zich niets te maken heeft met de vestigings- regeling voor bedrijven. Bovendien is het al of niet verlenen van marktbescherming thans een aangelegenheid die de minister als centrale regering in ieder geval zonder de inbreng van Aruba afhandelt. Wij behoeven niet te wachten, aldus gedeputeerde Oduber, totdat het feit van marktbescherming zich heeft voorgedaan alvorens over deze procedure te protesteren. Hij noemt dit soort besluiten tegen de geest van de RTC- concensuspunten.

Ged. Oduber wijst er verder in zijn telex- boodschap aan de minister op, dat het niet de wijze van inning van de vorderingen van de ALM is waartegen het BC bezwaren uit, maar wel de verrekenings- wijze die voortvloeit uit vorderingen van een bedrijf waarin ook gelden van Aruba geïnvesteerd zijn om de ALM in leven te houden. Dat kunt u zomaar niet op uw collega van Verkeer afschuiiven, zo laat gedeputeerde Oduber de minister weten. Tenslotte stelt de ged. Oduber — namens het BC — hoe kunt U dan nog Uw bewering volhouden dat U het welzijn van de gehle Nederlandse Antillen voorstat? Er is een groot verschil tssen woorden en daden, aldus gedeputeerde Oduber namens het BC.

Gedputeerde Nelson Oduber reagerde gisteravond in Telenoticis op het antwoord dat hij op zijn telex- boodschap van minister Thomas had ontvangen. Hij ncmde dit kinderlijk. Dat de minster zich verschuilt achter dat wt de kranten schrijven hem net aangaat, zou dan betekenen dat het bericht in de Amigoe een leugen was, zo stelde de heer Oduber. Dat de ALM — waarc Aruba volgens de gedeputeele veertig procent recht heeft - een overeenkomst gaat sluite om zijn gelden terug te krijge tegen goederen waarvan een eind profiteert, noemde hij helemal verkeerd. Dit zal niet geaccdteerd worden.

Tenanzien van het feit dat hij names het BC had geprotesteerd i de minister stelde dat stukkn van het BC getekend moete zijn door gezaghebber en secretris, liet gedeputeerde Odubeweten dat hij zowel aan de gezhebber als zijn collega's had lan weten dat hij zou protestere

De Aigoe tekent hierbij aan dat ditiet wegneemt dat in de ERNAijzonder duidelijk staat dat stıken van het BC getekend dnen te zijn door gezaghebben secretaris. En daar wordt ıgal eens van afgeweken, zos destijds bij de aankondigingın bezuinigings- maatregelelie niet eens in het BC waren sproken.

ORANJESTAD — De vakopleiding te Eagle heeft deze week weer een groep timmerlieden en metselaars afgeleverd die de corresponderende opleidingen met goed resultaat hebben gevolgd. Gedeputeerde Marco Bislip (3e van rechts op de foto) was aanwezig om aan de geslaagden het certificaat uit te reiken. De geslaagden zijn: Arthuro Quandt, Juan Kock, Geronimo Croes, Antonio Croes, Roland Ras, Thomas Werleman, Thomas Albertsz, Kenneth Albertsz (voor de opleiding metselen), Simon Dorothal, Raymond Beaumont, Roland Dijkhoff, Niels Blanksma, Giovanny Koolman, Jairo Violenus, Wilfred Peters en Alejandro van der Linden (voor de opleiding timmeren).





Minder scheepvaart

ORANJESTAD — In de afgelopen maand werden in de Arubaanse havens 32 schepen minder beloodst dan in april 1983. Vorig jaar april bedroeg het aantal 166 schepen en in de afgelopen maand 134 schepen. Het aantal toeristenschepen viel terug van 6 op 3 schepen.

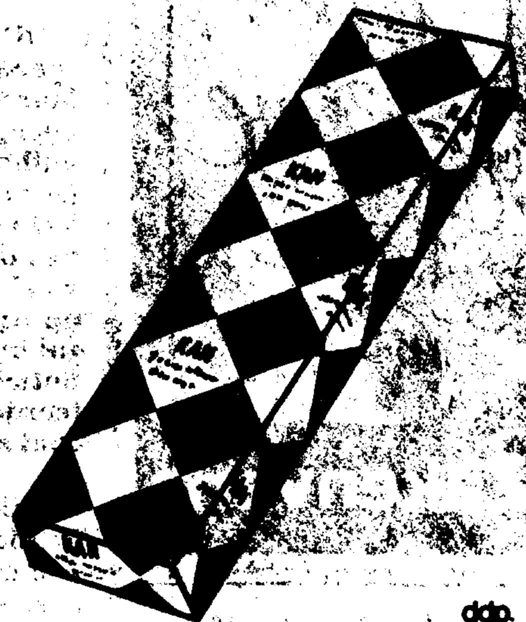
Processie op Moederdag

ORANJESTAD — Ter gelegenheid van Moederdag wordt zondag een processie gehouden door de Fundacion Social y Cultural Portugueza en de Blue Army van Onze Lieve Vrouw van Fatima. De processie vertrekt om half zes 's middags vanaf de St. Franciscuskerk in Oranjestad en gaat via de Socotorolaan, Emmastraat, Nassaustraat, Hospitaalstraat, Emanstraat en Hendrikstraat terug naar de kerk. Bij aankomst in de kerk zal de mis worden gevierd.

NEW YORK — De groep van 77, ruim 120 ontwikkelingslanden vertegenwoordigend, heeft op alle industrielanden een dringend beroep gedaan om zo snel mogelijk globaal overleg te beginnen met de arme landen. De groep meent dat de economische situatie voor de arme landen zich alarmerend verslechtert en meent dat er snel zal moeten worden opgetreden.

Correspondentie

ORANJESTAD — De Amigoe- redactie kreeg het verzoek van Inge en Sanne Lohman uit Roden in Nederland om een correspondentie- vriendin op Aruba te zoeken. Inge en Sanne zijn elf jaar en zitten in de vijfde klas. Zij hebben veel belangstelling voor Aruba, waarover zij op school ook reeds een spreekbeurt vervulden. Zij kregen van het Antillenhuis daarvoor het benodigde materiaal. Zij willen meer te weten komen over Aruba en daarom zoeken zij een correspondentie- vriendin. Het adres is: Sanne Lohamn, Slangenborg 9, 9301 Roden, Nederland.







DP verwijt regering gebrek aan visie

WILLEMSTAD — De wijkleiders van de DP vinden dat de Centrale regering te nonchalant met de portefeuille Staatkundige Structuur omspringt. Wanneer op 1 juli, zoals hij aankondigde, de huidige minister van Staatkundige Structuur Ralph Richardson zich uit de regering terugtrekt, zal de portefeuille Staatkundige Structuur voor de vierde maal in het twee-jarig bestaan van het Kabinet Martina III, in andere handen overgaan.

In een gisteren gehouden algemene vergadering van de partijorganen van de DP, werd een resolutie aangenomen waarin de regering ervan wordt beschuldigd een gebrek aan beleid, initiatieven, leiding, visie en ernst aan de dag te leggen met betrekking tot Antilliaanse staatkundige ontwikkelingen. De DP-wijkleiders beroepen zich hierbij op een verscheidenheid aan ontwikkelingen op staatkundig gebied.

In de resolutie wordt ondermeer het topoverleg tussen Curaçao, Bonaire en de Bovenwinden aangehaald. Het topoverleg, dat vijf dagen in beslag zou nemen, werd al op de tweede dag van overleg geschorst omdat de Bovenwinden slechts bereid waren het Solidariteits-fonds te bespreken. Overeengekomen werd dat de eilandsraden dertig dagen de tijd zouden krijgen een op het topoverleg aangenomen resolutie te ratificeren. Desondanks nodigde minister-president ad interim Margo Croes een luttele tien dagen na het topoverleg de Nederlandse minister van Antilliaanse Zaken De Koning uit voor besprekingen aangaande het Solidariteits-fonds. Die besprekingen liepen op niets uit, aldus de resolutie. Kort daarop maakte Richardson zijn voornemen per 1 juli op te stappen bekend. De DP acht hiermee het ontbreken van een regerings-beleid ten aanzien van de ontwikkelingen op het gebied van de staatkundige structuur bewezen.

Ook een andere, op de algemene vergadering aangenomen resolutie, had betrekking op Richardson. Die zou in een vraaggesprek met een papiaments-talig dagblad gezegd hebben teleurgesteld te zijn over met name de Curaçaose politici. Die zouden hem volgens zijn zeggen onvoldoende medewerking verlenen bij de uitvoering van de 33 consensuspunten van de Ronde Tafel Conferentie.

De DP is het met die stelling alleszins oneens. Uitvoering van de consensuspunten moet worden voorafgegaan door een gedegen uitwerking van deze punten, vindt de partij. Zelf zegt de DP middels haar resolutie, altijd een positieve en optimnale medewerking te hebben gegeven wanneer het de ontwikkelingen op staatkundig gebied betrof. De partij is daarom nu van plan haar Statenleden op te dragen uit te zoeken of de verklaring van de minister van Staatkundige Structuur op realiteit gebaseerd is. De Statenleden zullen bij deze gelegenheid de minister er tevens van moeten overtuigen dat de DP altijd bereid was, en ook zal blijven, mee te helpen zoeken naar een bevredigende oplossing van het probleem staatkundige structuur. Zij zal echter onder geen beding meewerken aan de uitvoering van deze oplossingen, indien deze blijken van nadelige invloed te zijn op de Curaçaose bevolking, besluit de resolutie.






WILLEMSTAD— De politie ontdekte vrijdagmorgen een marihuana-"plantage" te Rooi Santu. De twee "boeren" die het beheer over de plantage hadden —beiden rastafarians— werden in verband hiermee aangehouden. De hele aanplant van marihuana is in beslag genomen.

Man door inbreker neergeslagen

WILLEMSTAD— Een man die een inbraak bij een woning te Juicio wilde voorkomen, werd door één van de inbrekers neergeslagen. De man déed aangifte dat hij iemand zag die bezig was de voordeur van het huis te forceren. Toen hij op deze man toestapte om hem op heterdaad te betrappen werd hij verrast door een ander, die kennelijk op de uitkijk stond, en hem met een vuistslag velde. Daarna renden beide daders weg. Hun signalement is opgenomen; de politie spoort ze op.

Onzekerheid na verkiezingen Panama duurt voort

Uitslag wordt nog niet bekendgemaakt

PANAMSTAD — De nationale kiesraad van Panama heeft het tellen van de zondag bij de presidentsverkiezingen uitgebrachte stemmen beeindigd. Hij heeft de uitkomst echter nog niet gepubliceerd in afwachting van een beslissing van een speciale instantie over beweerde onregelmatigheden.

Naar uit officieuze bron verluidt heeft Nicolas Ardito Barletta van de Nationaal-Democratische Unie (UNADE)) meer stemmen behaald dan zijn belangrijkste rivaal, Arnulfo Arias Madrid van de democratische oppositionele alliantie (ADO). Barletta zou zijn geeindigd op 156.731 stemmen, tegen Arias op 254.125 stemmen.

Uit diplomatieke bron in de hoofdstad van Panama is vernomen dat de regering de uitslag van de presidentsverkiezingen niet voor het weekeinde bekend zal maken. Het uitstel zou tot doel hebben de spanning te verminderen en het risico van demonstraties door de oppositie te verminderen als, waar iedereen op rekent, de bekendmaking zal luiden dat de officiele kandidaat heeft gewonnen.

De econoom Nicolas Arbito Barletta (45) werd als presidentskandidaat uitgekozen door de machtige para-militaire nationale garde die gedurende de afgelopen 16 jaar in het middenamerikaanse land in feite de dienst heeft uitgemaakt.

Zijn tegenstander, de 82-jarige Arnulfo Arias Madrid, die over aanzienlijke aanhang onder het volk beschikt, heeft de autoriteiten er van beschuldigd met de verkiezingen te hebben gesjoemeld. Hij heeft gewaarschuwd dat er geweld zal uitbreken als de officiele uitslagen Barleta als winnaar zullen aanwijzen.

Zowel Barletta als Arias, die aan het hoofd staat van een centrum-rechtse coalitie, beweren de verkiezingen te hebben gewonnen. Zij baseren zich allebei op tellingen die hun aanhangers hebben verricht.

Afgelopen maandag, een dag na de verkiezingen, schoten zwaar bewapende burgers, die speldjes droegen van de regerende revoltionair-democratische partij, binnen een telbureau op aanhangers van de oppositie, waarbij man omkwam en 41 mensen gewond raakten.

Ooggetuigen hebben verklaard dat de gewapende mannen zich tijdens de schietpartij vrijelijk mengden onder leden van de nationale garde en dat zij het telbureau binnengingen zonder dat schildwachten bij de ingang van het gebouw in actie kwamen.

Diplomaten menen dat dit incident het vermoeden wettigt dat de regering het gebruik van geweld niet uitsluit in haar streven een overwinning door de oppositie te voorkomen.

Telelunaka over gezins-relaties

WILLEMSTAD — In het programma TeleHunaka van de jeugd-afdeling van het eilandgebied Curaçao wordt in het programma van maandag om zes uur 's avonds via TeleCuraçao aandacht besteed aan communicatie in gezinsverband. Dit programma is van belang voor zowel ouders als jongeren, vooral de jeugd van 14 tot 21 jaar.

Expositie werken dr Antoine Maduro

WILLEMSTAD — De heer Antoine Maduro krijgt vanmiddag zijn ere-doctoraat in de rechtsgeleerdheid van de Universiteit van de Nederlandse Antillen ter gelegenheid van het lustrum van de juridische faculteit. De heer Maduro heeft grote verdiensten op het gebied van de kennis van het Papiamentu. Ter gelegenheid van dit eredoctoraat heeft de openbare bibliotheek een expositie opgesteld met publicaties van dr Maduro. Die wordt vandaag gestart in de bibliotheek. De UNA-bibliotheek heeft ook een overzicht opgesteld van de werken van dr Maduro.

Dief aangehouden

WILLEMSTAD— In verband met diefstal uit een zaak aan de Zuthpenstraat is de man C.C. van 25 jaar aangehouden. Hij bekende uit voornoemde zaak vijftien gulden en een gouden ring van 250 gulden uit het kas-register te hebben weggenomen. Ook bekende hij diefstal in een toko aan de Deventerstraat, waar hij een blik stuivers wegnam. Tevens stal hij vijftig gulden uit het kas-register vanuit een zaak aan de Berg Altena.

Bij open schaaktoernooi om Amstelbeker

Chin-A-Lien winnaar in de Sterren-klasse

WILLEMSTAD — Gerard Chin-A-Lien heeft voor één jaar de Amstel-schaakbeker voor zich opgeeist nadat hij samen met Luis Alvin Smith als eerste was geeindigd bij dit open toernooi. Chin-A-Lien werd na toepassing van het Sonnenborn-Berger-systeem tot winnaar uitgeroepen. Er namen dit jaar niet minder dan 69 schaaksters en schakers aan het tweedaagse toernooi deel.

Het was dit jaar de veertiende aflevering van dit toernooi, dat ditmaal werd afgewerkt in het Buurtcentrum Janwe. Bij monde van de Sixto de Windt liet de sponsor al weten dat men het derde lustrum van het schaaktoernooi en het zilveren bestaan van de Antilliaanse brouwerij volgend jaar niet ongewerkt voorbij zal laten gaan. Traditiegetrouw werd om de Amstelbeker gestreden op Koninginnedag en Dag van de Arbeid.

Voor Chin-A-Lien begon het op Koninginnedag allemaal niet zo goed en hetzelfde kan gezegd worden van Smith. Eerstgenoemde moest het hoofd buigen in de eerste ronde voor Gino Mirza en Smith verloor van Alrun Tokaay. Maar na deze nederlaag lieten zij geen steek meer vallen. Dit betekende wel dat Nacho Moron en Octavio Croes van Aruba na drie ronden in de Sterrengroep weliswaar bovenaan stonden met twee overwinningen en een remise, maar dat was niet genoeg voor de eerste plaats na vijf ronden. Zo werd Chin-A-Lien uiteindelijk winnaar in de Sterren-afdeling, waarin allen geklasseerd worden die een schaak-titel op hun naam hebben staan.

Om groep A wist David Curiel achtereenvolgens Claudius Smith, Leo Renaud, P. Noordhuis en H. van Heemert te verslaan en gelijk te spelen met Sander de Jong. Daarmee werd Curiel kampioen in zijn afdeling. Van Heemert, Noordhuis, De Jong en A.M. Jong volgden hem daarbij op de ereplaatsen.

Bij de dames wist Guinevere Tokaay uit de eerste drie ronden drie punten te verzamelen, maar uiteindelijk kwam zij op de zevende plaats terecht toen zij de twee laatste partijen verloor en het Sonnenborn-Berger-systeem toegepast moest worden. Kampioene werd Karin Garmers met op de tweede plaats Monique Blume.

In de jeugdgroep begon Rurik Capella zijn laatste partij met vier punten uit evenzoveel wedstrijden. Hij moest het opnemen tegen Gerald Stacie. Deze bood behoorlijk tegenstand en wist zelfs een betere positie op te bouwen. Toen de klok op zijn laatste benen liep voor Capella deed Stacie echter een zwakke zet, waar Rurik dankbaar gebuik van maakte met als uiteindelijk resultaat dat hij ongeslagen winnaar werd in zijn afdeling met niet minder dan vijf punten. Bij de jeugd bestond de kopgroep verder uit Robert Acosta, Elco de Jong, Gerald Stacie en Robert Moron.

Toernooi-leider was Roy Plaate die Amstel-vertegenwoordiger De Windt presenteerde bij de prijsuitreiking.

Ingezonden

Artsen

DE HEER H.I.J. WILDSCHUT (gynaecoloog) heeft via een ingezonden stuk in de Amigoe van 9 mei het probleem van de abortus (arte) provocatus ter sprake gebracht. Hij constateert dat er een groot verschil is tussen de wetgeving, die abortus provocatus niet toestaat, en de praktijk (zowel in het St. Elisabeth Hospitaal als in de praktijk van een aantal huisartsen). Wij zijn de heer Wildschut erkentelijk voor de eerlijkheid waarin hij dit feit noemt èn toegeeft dat abortus provocatus maar zeer zelden plaatsvindt alleen om het leven van de moeder te sparen. In verreweg de meeste gevallen spelen psycho-sociale factoren een rol.

Wij ontkennen niet dat vrouwen door een zwangerschap in grote nood kunnen komen. In zulke gevallen zal ook zeker hulp geboden moeten worden. Maar dan gepaste hulp. Medische oplossingen horen bij medische problemen. Psycho-sociale problemen kunnen ook alleen in de psycho-sociale sfeer worden opgelost. Er kan heel belangrijke hulp worden geboden door een intensieve persoonlijke begeleiding en zo nodig door verruiming van adoptie-mogelijkheden.

Het grote punt waar het om gaat in de discussie over abortus provocatus is toch dit: Wat wordt er bij de vrouw weggenomen: iets van haarzelf (zoals bv. bij een chirurgische ingreep aan een gezwel), of het leven van een ander individu? Vanaf de conceptie is er een nieuw wezen ontstaan. Het gaat in de abortus provocatus niet om het eigen lichaam van de moeder alleen ("baas in eigen buik"), maar om een kindje dat bij de moeder groeit en recht heeft op bescherming. Het gaat om een mensenleven, waarover alleen God te beschikken heeft.

Als een baby spanningen geeft in een gezin, b.v. doordat het de hele nacht huilt, is het dan een oplossing het kind te doden? De kranten zouden bol staan van protesten! Maar waar blijft het protest tegen het doden van kinderen vóór hun geboorte? Mogen artsen, die in dienst staan van het leven, hun kennis stellen in dienst van de dood? Kan het doden van een mens(je) werkelijk de oplossing zijn van psycho-sociale problemen?

Wie verdedigt het leven van [illegible] ver-[illegible]

VIOLA SH[illegible]MA
DS. JOOP [illegible]
DS. [illegible]

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
12 Mei 1984 vanaf 08.00 uur t/m 14 mei 1984 om 07.00 uur:
Stad en 2de distrikt Oost: dokter Tseng, Spreekkamer Cassandraweg 72, tel.: 76464, spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur, spoedgevallen: tel.: 76464.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Luteiman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Duran en Pattinaja).

11 Mei 1984 vanaf 18.00 uur t/m 14 mei 1984 om 06.00 uur:
Stad en 3e distrikt West: dokter Whiteman, Spreekkamer, Cas Chiquito, tel.: 623550, spreekuren: 11.00-12.00/ 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 81656.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Durgaram, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession)

Derde distrikt Bandabao: dokter Hernandez, Spreekkamer: Pannekoek, tel.: 641442; spreekuren 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641442.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez).

***

[illegible]: Patiënten van de [illegible] van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoord-apparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten [illegible] voor spoedgevallen de [illegible] van hun eigen huisarts bellen. [illegible] antwoord-apparaat zal dan mededelen [illegible] de dienstdoende arts is.

***

[illegible] (Wijkverpleging). Kantoor [illegible] tel.: 82947; geopend [illegible] vrijdag van 07.00-16.00 uur [illegible]; de wacht heeft zuster Maarseen, tel.: 614707, 43647 en zuster Daal, tel.: 76728.

***

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZORGBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 / 13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur, zaterdag gesloten.

TENTOONSTELLING: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur van droogbloemen van Ena Jiménez. [illegible] Sektie Kultuur, Van Raderstraat 2/20.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800; Punda: Wilhelmina, tel.: 612280.

***

DIVERSEN

ORGELCONCERT: 21.00 uur onder auspiciën van CCC door Piet Wiersma (na afloop schaalcollecte).

SEKTIE KULTUUR: 20.00 doop boek Hubert Wanga - Van Raderstraat 2/20 (boek: "[illegible]").

***

ZATERDAG
DIVERSEN
FUNDASHON UNION KUSTBATTERIJ: 10.00-14.00 uur tentoonstelling / verkoop "handenarbeid" spullen - Jean d'Arc HHS, Elmesstraat.

PLASA DI ARTE: 09.00-18.00 uur voor markt Punda.

DIERENASIEL PARERA: 11.00-13.00 uur special verkoop.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00 / 14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur.
Elke woensdag ná 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30 / 14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00 / 13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: bezoekuren 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK **(bezoekuren)**: opname afd. Mannen van 15.00-16.00 / 18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00 / 14.00-16.00 / 17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00 / 14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30 / 15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-18.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

TONEELOPVOERING: **(14 mei)** 14.00-16.00 uur door groep "Sweet Sugar" - Centro Pro Arte ("Komportabo").

MISS CURAÇAO: **(12 mei)** 20.30 uur verkiezing - Centro Pro Arte.

***

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Buckstone Country Prison* (actiefilm, Engels, 18 jr., f.5,-); 24.00 uur *Pruimen Bloesem* (sexfilm, Nederlands, 18 jr., f.5,-).
(zondag)
21.00 uur *Buckstone Country Prison*.

***

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Little house on the Prairie; 17.30 Cartoons; 17.45 AGHUSA; 18.15 Agedres na plaka Chiki; 18.30 Telenovela: Chispita; 19.16 Informe Deportivo; 19.30 EVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Magnum P.I.; 21.30 Nos Tera; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Show di Job; 23.15 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Cisco the Kid; 17.00 TeleFiesta; 18.00 CHIPS: 19.00 Pink Panther / Muppet Show; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-80 20.30 Rikesa Universal; 21.30 Estreno (Arabian Adventure); 23.00 Sluiting.

ZONDAG: 15.00 Club PTL; 16.00 Classical Masters; 17.00 Studio Sport; 18.00 TelePatria; 19.00 The Smurfs; 19.30 100 Years of Motoring; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 The Bob Newhart Show; 21.00 Dynasty; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Wrestling; 23.15 Sluiting.



Sfeer en stijl. Zo is zonder meer het best te beschrijven wat zelfs de meest verwende bezoekers kunnen verwachten bij een bezoek aan het Fort Nassau. Een riant uitzicht op ons fleurige eiland, dat vanuit het Fort vooral 's avonds ee feeërieke aanblik biedt. En an natuurlijk: een internationaal menu, onder meer samengestd uit de meest hoogwaardige ,merikaanse spijzen en gerechte.

Bij het b'reden nodigt de gezellige bar al uit tot een heerlijk zitje. De eet-zaal is prachtig ingericht, de bediening al even stijlvol.

Voor mensen, die zichzelf willen verwennen, biedt Fort Nassau daarom DE uitkomst.

Geen gewonden in donderdagverkeer

WILLEMSTAD— In het verkeer van donderdag vielen op Curaçao geen gewonden te betreuren. Wel waren er veertien aanrijdingen, met gezamenlijke materiele schade van [illegible] gulden.

Om vijf over vijf 's middags was een aanrijding op de Schottegatweg West. De bestuurder van een auto botste bij het inhalen tegen de auto die voor hem reed. Door de kracht van de botsing schoof de ingehaalde auto van de weg af tegen de afrastering van de Shell. Schade: 2250 gulden.

Twintig over acht 's avonds re[illegible]stuurder van een perso[illegible]en een lichtmast op[illegible] Westpunt. De best[illegible]rklaarde de macht ov[illegible]te hebben kwijtgeraakt, [illegible]door de auto rechts de rijbaan afreed en tegen de mast botste. Schade: 1000 gulden.



TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PRIMA IJSKAST, 1800 liter, ook geschikt voor bedrijf; tafelfan; koffiezetapparaat; strijkplank; strijkijzer; trapleer; electrische boor; serviesgoed, stereo-installatie,, Slokéweg 15, tel.: 79272.

INBOEDEL, Bramendiweg 12 (bij Kustbatterij).

PORCH SALE zaterdag PLANTEN; BLENDER; strijkijzer; stofzuiger; bedden; stereo en kleine huishoudelijke artikelen, Biesheuvel 23 (achter Xerox).

WOONHUIS MET 3 slaapkamers; 1.150 m2 eig. grond, tuin met drip- systeem, vraagprijs f.95.000,- Inf.: tel.: 673496.

AUTO SUBARU 1977; set di sala; mesa di sala, Kaya Tito Soublette 3.

1 MAAND OUD tieneset van De Haayer: bed, nachtkastje, 1 klerenkast, 1 secrétaire, vraagprijs f.550,-, tel.: 626038.

TREKHAAK RENAULT 18, tel.: 79408.

SOLIDE BANKSTEL prima conditie, f.450,-, tel.: 615379.

1 TUNER TECHNICS f.235,-; 1 turntable Pioneer f.160,-, 1 baby- [illegible] f.185,-, Bestiweg 11, tel.: 615570.

HARLEY DAVIDSON Sportster XLCH 900cc, bj. 1969; fiberglass boot 12" (3.60 m), tel.: 674382.

UN AUTO Datsun Sunny 1983, airco, radio AM/FM. Pa mas inf. yama 82835.

MOOIE 3-DEURS linnenkast f.350,-; toilettafel f.150,-, samen voor f.400,-; witte plafondfan f.95,-, Abrahamsz 89, tel.: 672357.

1981 FORD FAIRMONT, auto, 4-doors, A.C. and cruise control, tel.: 613066 or 43373 evenings; 1978 Ford Thunderbird, auto A.C. and cruise control; Pioneer stereo XZX780, turntable PL516, speakers Altec- Lansing, tel.: 612300 or 673714 evenings.

PUPPIES, 3/4 Great Dane, 1/4 Ierse wolfshond, tel.: 82858.

MITSUBISHI CORDIA 1984, full equipped, financiering mogelijk, Bonam Kaya D-129A.

SHACA 1100 1978 NA f.2.800,-; 1 new Chopper bike NA f.360,-; crossbike NA f.70,-, Bieshuvel 20, tel.: 75221.

WEGENS VERTREK: Hotpoint volautomaat wasmachine f.400,-; 1-persoonsbed + matras + kast f.250,-; tafelfan f.25,-; staande fan f.60,-; Lada, 9 1/2 jaar oud f.2.500,-; 3 deliga [illegible] f.60,-; planten vanaf f.2,-, Kaya Chipi Chipi 7, Schelpwijk, tel.: 79673.

ZEER GOED onderhouden 40HP Evenrude buitenboordmotor, prijs nader overeen te komen. Inl.: tel.: 672205 (huis), 76682 (kantoor).

DIRECT VAN part. Buick Skyhawk, sportief Monza- type, power brake, -steering, airco, FM/AM stereo- cassette, prijs na proefrit te bepalen. Inl.: tel.: thuis 672205, kantoor 76622.

SIERPLANTEN O.A. kerkpalmen, Gouverneur v. Lansbergeweg 11.

TOYOTA CRESSIDA 1983, DX, 20.000 km, tuff coat, automatic, airco, seat- covers, radio AM/FM, f.14.000,-, tel.: 76968.

KOOPJE WEGENS vertrek: bromfiets Honda MT5, z.g.a.n. incl. [illegible] f.950,-, Schout bij nacht Van Stavorenweg 35, tel.: 70271.

PORCHSALE 12 mei vanaf 9 uur: nog enkele planten; salonlamp; zitelementen; kinderstoel; kleine huishoudelijke artikelen, Petroleumweg 17, tel.: 82674.

WEGENS OVERCOMPLEET: lange eettafel + 6 stoelen; serviceskast; stencilmachine; rotan rolgordijnen; Venetian blinds (defect); klein kaptafeltje; lectuurmand; flessenmand; planten; orchideeën; pocket- boeken; tijdschriften (Doe- Het- Zelf + National Geographic); electr. insectenlamp; vele snuisterijen; speelgoed, tel.: 75540, Asteroïdenweg 16.

PORCHSALE: AUTO Lada 1600; autostoeltje; surfplank Dufour; stereo- installatie; slaapkamer met ombouw; grenen bankstel; porchset; klein bureau; romans; fonduepan; Atari; boormachine; fan; jug; föhn enz., Cybelestraat 4.

PORCHSALE ZATERDAG o.a. stoelen, tapijten. Shop goedkoop, Eemstraat 10, tel.: 44559.

WEGENS OVERCOMPLEET: 6 ongebruikte bamboe- eetkamerstoelen à f.75,- per stuk, tel.: 664261 na 20.00 uur.

SURFPLANK DEMARRAGE 3 met zeil en giek nu voor f.575,-; Marklin- treinen met rails z.g.a.n. van f.1.600,- nu f.550,-; tennisrackets f.25,- en f.50,-; logees- strandbed f.80,-; radio-cassetterecorder; stereo met 4 banden f.175,-, Van Goghstraat 8, Jongbloed, tel.: 79346.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

WOONHUIS ONGEMEUBILEERD, 3 slaapkamers, rustige buurt, f.750,- per maand, tel.: 82777, 82499.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ECHTPAAR ZONDER kinderen zoekt huis, tel.: 184187.

[illegible]

WEGENS VERTREK goed tehuis gezocht voor lieve, gesteriliseerde poes, Slokéweg 15, tel.: 79272.

TE KOOP AANGEBODEN [illegible]

KLEUREN TELEVISIE RCA-XL100, 19", oud 1 1/2 jaar, prijs f.350,-, tel.: 9-3340.

CHINA, GLASS, kitchen housewares, Sat. May 12 10 to 5: Turibana 14, Noord, tel.: 27826.

DODGE ASPEN Deluxe 1979, excellente condition, f.8.000,-, tel.: 2.352 despues di 5.00 pm, tel.: 26361.

EEN STOOF en ijskast, Olijfistraat 8, tel.: 24036, vraag naar Miguel Garcia.

OR RENT: Miami, Florida, 2 bed / 2 bath apt., long / short term. Inf.: tel.: 24040 (thuis).

1 BABYBEDJE z.g.a.n., grenen hout, Shakespearestraat 9.

HONDA CIVIC, aut., '79; kinderstoel; autostoeltje; compl. stereo- installatie; surfplank; camping- tafel; gaslamp; div. artik., tel.: 25667 na 17 uur, tel.: 24537 (kantoortijd).

GARAGE-SALE Saturday May 12 from 9-12 noon, Bungalow 271, Seroe Colorado.

MODEL VLIEGTUIG met hijb. f.150,-, Pearce Simpson marine radio + ant. f.400,-; Lafayette CB 40 ch. AM - USB-LSB model + ant. f.300,-; 100 W Linear f.60,-; 20 Amp. power supply f.200,-; 24 ch. scanner f.200,-; 100 W booster f.80,-; Eumig dual 8 film projector f.200,-, Sankyo

Super 8 movie camera f.150,-; Asashi Pentax camera f.150,-; Takumar 105 mm lens f.75,-; Takumar 500 mm lens f.500,-; driepoot f.60,-, tel.: 25427.

WOONHUIS: 3 slaapkamers, 1 badkamer, keuken, grote zaal en garage, gelegen te San Nicolas op eigendoms- terrein, tel.: 46744.

MOOI GELEGEN gerestaureerd kunukuhuis (eventueel huur); Redwood stoelen; bedden; tafeltjes; kasten; opblaasboot; airco, Ponton 55.

FREEZER; micro- wave oven; color tv; stereo; food- processor; coffeemaker; portable mixer; Singer sewing machine. Call: 9-3692, Seroe Colorado.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

FURNISHED HOUSE at Boerhaavestraat 55 for short or long term lease, telephone available. Inf. call: 21265.

APPARTEMENT FULL meublá cu airco pa un of dos persona na O'stad. Pa informacion jama tel.: 23124.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

SERIEUZE DAME zoekt ongemeubileerd huis tot f.500,- per maand, omgeving Noord, kantoor: 23769, thuis: 26539.

VOOR ECHTPAAR met 2 kinderen een flat of woning te Curaçao of Aruba, huur tot f.400,- p/m. Brieven aan K. Cuvalay, Tijgerweg 4A, St. Eustatius of bel 2369 te St. Eustatius.

DIVERSEN ARUBA

NED. MILITAIR zoekt in de maanden juli - aug. voor ±1 maand een oppashuis i.v.m. overkomst verloofde, e.t.b. te bevragen naar mar. W. Bronswink, MSK Savaneta, tel.: 47100.

OM AF te halen: een tweede hands stoof, Olijfistraat 8.

TWEE TEAMS ZEEMACHT UIT VCVF-COMPETITIE

Weer onvolledig opkomen teams en absentie arbiter

Willemstad en Quick werken zich omhoog

WILLEMSTAD — Door het vrije weekeinde van Abrahamsz Havenwerken konden in de A- klasse van de VCVF- competitie zowel Willemstad als Quick'60 naar de top klimmen. Beiden wisten hun wedstrijd in winst om te zetten. Quick'60 deed dit met een flink aantal doelpunten. In de B- klasse nam TES duidelijk afstand van zijn naaste concurrent Willemstad 2 en staat nu alleen aan kop. Willemstad 3 dat er nu beter voor staat dan Willemstad 2, mag geen bedreiging voor hen zijn. In de C-klasse verloor Jan Thiel Boys haar eerste twee punten. Een gemotiveerd Angua zorgde daar voor. Hierdoor is de spanning enigszins terug in de C-klasse, waar ook de strijd om de derde plaats interessant is geworden: DTA Hoekloos. Juristen en Quick'60 2 schelen slechts enkele punten. Bij de veteranen wist Quick'60 4 voor de tweede maal het sterke Amareira in bedwang te houden. Er vielen geen doelpunten.

A-KLASSE

De sfeer is een beetje uit de VCVF- competitie verdwenen. Twee teams van de MSV Zeemacht er uit en afgelopen weekeinde kwam in twee van de drie A-klasse- wedstrijden de tegenstander onvolledig op. De Maayer maakte het Quick'60 niet moeilijk. Slechts negen spelers kwamen opdagen. Een rustig voetballend Quick'60 bereikte reeds in één speelhelft een 6-0 stand. Er werd na rust duidelijk wat gas terug genomen. Coffi schoot driemaal raak, Refos staat met de twee gescoorde doelpunten nu weer alleen boven aan de topscorers- lijst. Cado, Koeijers en Etienne scoorden elk een keer. Schuitemaker, die in het doel van Quick'60 weinig te doen had, gaf min of meer de tegenstander de gelegenheid de "eer" te redden: eindstand 8-1.

Ook in het duel Willemstad - Segas kwam een team, Segas, onvolledig op. Pas na ruim een kwartier was het elftal inderdaad een elf- tal. Neuman gaf Willemstad in de eerste helft de leiding. Maar nog voor de thee kwam Segas weer langszij. Na rust werd het een wat aantrekkelijker wedstrijd. Ging voor rust de strijd nog gelijk op, na rust kwam er wat meer vaart in de thuisploeg. Coach De Wit wisselde twee spelers. Salas wist met een kopbal de stand op 2-1 te brengen. Neuman zelf bepaalde de eindstand op 3-1. MacWilliam kreeg van de goedleidende Da Souza een rode kaart, waardoor Willemstad de laatste 15 minuten slechts met tien man speelde.

Unidos heeft het moeilijk. Hoewel de degradatiedruk reeds uit de A-klasse is verdwenen (MSV Zeemacht degradeert, naar men mag aannemen, automatisch naar de B- klasse), komt men maar slechts aan voetballen toe. Ook het afgelopen weekeinde waren er van de basis- opstelling ongeveer vijf spelers door blessures niet beschikbaar. Hun spel is er ook naar. Lauw zonder veel inzet. Gelijk aan de score van vorige week verloor men ook nu weer. Tegenstander DTS Fatum stond met rust reeds met 2-0 voor. Toen vlak na rust een indraaiende corner door de nieuwe keeper van DTS Fatum niet goed werd verwerkt (via de handen in eigen doel), kreeg Unidos nog even hoop. Men wierp alles op de aanval en verwaarloosde de verdediging. Het kwam echter niet aan scoren toe. De ontnuchterende goal viel aan de andere kant. Geertruida benutte een niet te missen kans. Daarmee werd alle hoop op een gelijk spel de grond in geboord. De oude keeper van DTS Fatum heeft niet van sponsor, maar slechts van de naam ervoor geruild! Kaarsbaan is nu tweede keeper bij SUBT Fatum. Het komend weekeinde valt de eerste beslissing. Abrahamsz Havenwerken krijgt koploper Willemstad op bezoek. Willemstad zal er op gebrand zijn hun enige nederlaag in deze competitie (4-2 tegen AHW) door een overwinning recht te zetten. Hiermee vergroten ze dan tevens hun kansen op het kampioenschap.

B-KLASSE

In de B-klasse was Willemstad 3 voor de tweede achtereenvolgende maal het slachtoffer van een niet opkomende scheidsrechter. Hierdoor bestaat de kans dat de competitie, die gepland was te eindigen op 10 juni, nu een of meer weken langer zal gaan duren. TES, vorige week slachtoffer van een afwezige scheidsrechter, speelde wel. En wel tegen Willemstad 2. Ze stond slechts één punt voor op Willemstad 2. Deze wedstrijd moest gewonnen worden. En dat ging met enige moeite gepaard. De eerste helft speelde men een goede partij. Slechts het maken van doelpunten wilde niet lukken. Ondanks de grote veldmeerderheid werd maar eenmaal gescoord. Na rust een beter spelend Willemstad. Maar ook bij hen wilde het scoren niet zo goed lukken. Tien minuten voor tijd kwam eindelijk het verdiende doelpunt: 1-1. Een wakker geschrokken TES gooide er een schepje bovenop en dat leverde zowaar nog twee doelpunten op. Een verdiende overwinning voor een team dat in de afgelopen toernooien (AHW en Willemstad) heeft bewezen een toekomstig A- klasser te zijn. Maar..... men heeft pas de helft van de competitie achter de rug.

C-KLASSE

De overwinning van vorige week werd enigszins als een verrassing beschouwd. De Juristen wonnen van het toch niet zwakke DTS Hoekloos. Maar na de overwinning van deze week op AHW 2 mag dat anders beschouwd worden. Het toernooi in Marokko heeft de Juristen voetbal "volwassen" gemaakt. Werd tot aan de eerste training vóór Marokko de drank en de gezelligheid na de wedstrijd net zo belangrijk, zo niet belangrijker geacht, thans komt men om te voetballen en om te winnen. Dat is nu het belangrijkste. Die andere twee punten worden echter zeer beslist niet verwaarloosd! Daar kan menige ploeg nog een "voorbeeld" aan nemen. De score werd met wind mee ietwat gelukkig geopend door Sikkelerus. Na een handsgeval wist aanvoerder Schroeders de penalty tegen de binnenkant van het net te tikken. Daarnaast werden veel kansen niet benut. Na rust werd een buitenspel- doelpunt terecht afgekeurd. Van de Velden bepaalde uiteindelijk de 3-0 eindstand. De wedstrijd aanstaande zaterdag tegen Angua zou wel eens zeer interessant kunnen worden!

Angua zelf verraste vriend en vijand. Ze bezorgde Jan Thiel Boys haar eerste nederlaag dit seizoen. Van de Huls wist met een beheerste lobbal de keeper te verrassen. De Lanoy miste daarna nog een penalty. Na rust liet Van de Huls hem zien hoe je een penalty moet nemen: 2-0. Hiermee werd de tegenstand van Jan Thiel Boys gebroken. Andere goalgetter, Panka, zorgde voor 3-0. Toen daarna de Boys binnen tien minuten terug kwamen tot 3-2 (De Lanoy maakte met deze twee doelpunten zijn fout weer goed) en Panka een penalty miste voor Angua, gooide men alles op de aanval. Maar diezelfde Panka maakte aan alle spanning een eind en scoorde net voor tijd: 4-2.

Willemstad 4 heeft een halve wedstrijd de hoop kunnen koesteren een eerste puntje te kunnen pakken. Hoewel ze niet compleet waren, werd vooral door het goede keeperswerk van Vreekamp en het steeds maar weer missen van kansen, thee gedronken met een 0-0 stand. Vreekamp had zelfs een penalty gestopt. In de tweede helft werd echter met scherp geschoten. Halabi liet 1-0 noteren. Wilson wist nu wel Vreekamp via een penalty te passeren. Daarna zorgde Ignatio (3x) en weer Halabi voor een toch nog ruime uitslag van 6-0.

V-KLASSE

In de veteranen- klasse zijn twee van de drie geplande wedstrijden door gegaan. MSV kon tegen Abrahamsz Havenwerken niet voldoende spelers op de been brengen. Men had gelukkig de beleefdheid om zowel tegenstander, competitieleider als de voorzitter van de VCVF hiervan tijdig op de hoogte te brengen. Scheidsrechter De Jonge stond naar zijn zeggen geheel alleen op het veld van MSV. Slechts een enkeling was gekomen. Maar de wedstrijd ging niet door. Als we de woordvoerder van MSV goed hebben begrepen is ook dit team uit de competitie verdwenen. Daar dit nog niet door de competitie- leider is medegedeeld, hebben we MSV nog wel in de stand laten staan.

Quick'60 3 kreeg Willemstad 5 op bezoek. Beide ploegen konden ondanks de toch wel geboden kansen niet tot scoren komen. Goaltjesdief Vicario ontbrak door ziekte. Quick miste daardoor wel een afmaker. Twee vechtlustige veteranen werd via een rode kaart de gelegenheid geboden hun "menings- verschil" aan de kant verder voort te zetten. De wedstrijd eindigde niet zoals die begonnen was: wel met een 0-0 stand, maar met aan beide kanten slechts tien spelers.

Quick'60 4 heeft zeer goed spelend wederom bij Amareira thuis een punt gepakt. In deze goede en sportieve wedstrijd werd de strijd vooral op het middenveld gestreden. Quick'60 kreeg met dit ene puntje iets te weinig. Een schot van Martina werd (wel of niet?) achter de doellijn weer het veld ingekopt. Op slag van tijd werd een doelpunt van Quick'60 voorkomen. De Amareira- keeper kon dit via een vrij gevaarlijke beweging voorkomen.

A-KLASSE

1.Willemstad	7	5	1	1	11	18-12
2.Quick'60	8	5	1	2	11	21-10
3.Abrahamsz	6	4	2	0	10	18- 6
4.DTS	7	3	2	3	8	9- 8
5.Segas	5	2	0	3	4	8-12
6.Unidos	8	1	2	5	4	12-21
7.De Maayer	6	0	0	6	0	6-23

B-KLASSE

1.TES	6	4	1	1	9	14- 7
2.Willemstad 2	6	2	2	2	6	10- 6
3.Willemstad 3	5	2	1	2	5	9-10
4.Segas 2	5	1	0	4	0*	3-15

C-KLASSE

1.Jan Thiel Boys	8	7	0	1	14	21- 6
2.Angua	7	5	1	1	11	24- 7
3.DTS	7	3	2	2	8	10- 5
4.Juristen	7	3	1	3	7	6-10
5.Quick'60 2	7	2	2	3	6	12- 6
6.AHW 2	7	0	2	5	2	4-11
7.Willemstad 4	6	0	0	6	0	0-31

V-KLASSE

1.Amareira	9	6	3	0	15	22- 5
2.Willemstad 5	9	4	2	3	10	15-15
3.Quick'60 3	9	3	3	3	9	11-22
4.AHW 3	8	3	2	3	8	12-11
5.Quick'60 4	8	2	2	4	6	5-10
6.MSV 3	7	1	0	6	0*	12-15

* twee punten in mindering vanwege niet opkomen.

Programma voor 12 en 13 mei 1984:

A-KLASSE			
Havenwerken - Willemstad	ZA	16.30	AHW
DTS Fatum - De Maayer	ZO	16.30	DTS
Unidos - Segas	ZO	16.30	AMA
B-KLASSE			
Willemstad 2 - Willemstad 3	ZA	16.30	WSD
TES - Segas 2	ZO	16.30	MSV
C-KLASSE			
Jan Thiel Boys - Willemstad 4	ZO	16.30	WSD
Juristen - Angua	ZA	16.30	AMA
Quick'60 2 - DTS Hoekloos	ZO	16.30	QCK
V-KLASSE			
AHW 3 - Willemstad 5	ZO	16.30	AHW
Quick'60 3 - Quick'60 4	ZA	16.30	QCK
MSV 3 - Amareira	ZA	16.30	MSV

Amigoe- kijktip:
zaterdag: Abrahamsz Havenwerken - Willemstad
zondag: AHW 3 - Willemstad 5

WILLEMSTAD — In theater Rex is hulde gebracht aan een aantal personen, die zich in de loop der tijden erg verdienstelijk hebben gemaakt op het gebied van de sport.

De hulde- commissie van Marchena en Wishi, die dit samenzijn organiseerde, bracht heel wat bekende sporthelden-van- weleer bijeen, onder meer (voorste rij zittend) de oud- boksers Jack Johnson, Kid Chocolate en Papa Godett.

Tot de personen, die op deze bijeenkomst stevig in het zonnetje werden gezet, behoorde ook Eddy Snijders, de voorzitter van de judo- bond, die al vele jaren lang met veel toewijding en deskundigheid, zich voor deze sport inzet.

WILLEMSTAD — In het stadion van Subt heeft vannacht de grootse huldiging plaats van oud- international en voetbaltrainer Wilhelm Canword.

Om half één in de nacht wordt Canword gehuldigd. Dit zal onder meer gebeuren middels een internationale voetbel- wedstrijd tussen de Michael Jackson Athletics uit Curacao, die op de foto zijn afgebeeld, en de FC Wit-Wit uit Nederland.

O'Higgins behaalt 1e punt in Copa Libertadores-voetbal

RANCAGUA — Het Chileense O'Iggins heeft kans gezien in zijn laatste wedstrijd in poule 2 van het Copa Libertadores-toernooi zijn eerste punt te behalen door gelijk te spelen met de Boliviaanse kampioen Bolivar. De beide clubs konden geen doelpunt produceren. De beslissing over welke club van deze poule overgaat naar de volgende ronde voor het clubkampioenschap van Latijns Amerika valt dit weekeinde. Er zijn nog drie kanshebbers.

De Boliviaanse sub-kampioen Bloomings leidt in deze afdeling met acht punten. Universidad Catolica van Chili staat met zeven punten op de tweede plaats en derde is Bolivar met zes punten. Zondag wordt de laatste wedstrijd gespeeld in deze groep en wel tussen de Universidadploeg en Bolivar. Daarbij spelen de Chilenen voor eigen publiek.

De wedstrijd O'Iggins-Bolivar had niet veel om het lijf. Het was een ontmoeting van weinig kaliber, waarbij beide clubs verschillende keren de kans lieten lopen om een doelpunt te maken. In de laatste minuten van de ontmoeting verwijderde de Colombiaanse scheidsrechter Jesus Diaz de O'Iggings-back Serrano van het veld nadat hij op de vuist was gegaan met een Bolivar-voorhoedespeler.

Marathon-loper per ongeluk doodgeschoten door politieagent

DAR ES SALAAM — De Tanzaniaanse marathonloper Richard Temilinge Mbelwa is omgekomen doordat een politieman bij vergissing op hem schoot. De agent zag de atleet voor een dief aan en loste toen een schot op hem, kennelijk denkend dat Temilinge op de vlucht was.

Cadushi-1 wint opnieuw badminton-beker

Constante spanning in jeugd-competitie

WILLEMSTAD — De laatste competitie- dag bij de badminton- kampioenschappen was voor vele jeugd- teams nog erg belangrijk, omdat er diverse beslssingen op de laatste dag moesten vallen.

In de eerste klasse was het allemaal echter al beslist en daar won Cadushi-I, net als vorig jaar, ook ditmaal weer de wissel- beker.

In de tweede klasse bleef het echter tot de laatste dag een open strijd. Lus Dep. I en Cadushi- II stonden gedurende de hele competitie samen bovenaan. Op de laatste wedstrijd- dag liet Cadushi er echter geen twijfel over bestaan wie de sterkste was.

Reinout Voorbraak won gemakkelijk van Harold Calmes en ook Almira Martina stuitte bij Liliane Meulens niet op veel tegenstand. Atwell Aniceta van Lus. Dep. wist weliswaar met zijn gewonnen partij de eer van zijn team te redden. De dubbels waren allemaal voor Cadushi, waardoor dit team heel terecht de wissel- beker uit handen van BBC- voorzitter Bill Hoogenbergen in ontvangst konden nemen.

Maar ook in de lagere regionen was de strijd nog niet beslist. Cadushi- III hoefde niet te spelen en stond al geruime tijd op de derde plaats. Maar doordat Lus. Dep. II al na vier wedstrijden voorstond, wist ze met één punt verschil de derde plaats over te nemen. Een mooi resultaat voor Lus. Dep. Vooral in het heren- dubbel van Stein Hoogenbergen en zijn broer David tegen Angelo en Pietro Mercera werd er om de punten gevochten. David Angelo hadden het elkaar ook al moeilijk gemaakt tijdens de single.

Eindstand hier dus 5-0 voor Lus. Dep II en een zeer verdiende derde plaats.

De strijd tussen Lus. Dep. III en Lus IV was zeer gelijkopgaand, geen wonder want deze twee zijn zeer aan elkaar gewaagd. In dit treffen moesten veel wedstrijden pas na drie sets de beslissing brengen. Allereerst het heren- enkel Rick Evertz tegen Michael Nicolaas, een partij die bijna een uur duurde.

Het tweede heren single Jean-Pierre Samson tegen Tom van Zonneveld verliep precies hetzelfde, weer drie sets. Daar de heren aan elkaar gewaagd waren, ging het heren- dubbel natuurlijk ook over drie sets.

De meisjes van Lus. Dep. III waren veel beter en vooral daardoor scoorde Lus III veel punten en behaalde de vijfde plaats.

Ingezonden

Sovjets niet naar Olympische Spelen

De bekendmaking van de Russen om niet deel te nemen aan de komende Olympische Spelen, heeft een sterk geindoctrineerd redactioneel schrijven opgeleverd onder de titel "De ware reden" (Amigoe d.d. 9 mei j.l.). Het begint met te stellen, dat "de communisten per definitie hautaine mensen zijn". Wat overigens te denken van de persoon, die zijn schrijven durft te brengen onder de kop "De Ware reden"? Is dat niet minder hautain?

De schrijver tracht de Amerikaanse boycot vier jaar geleden te verantwoorden door te stellen, dat er toen wel een issue was: Afghanistan. En nu dan? Staan de kranten niet bol over Amerikaanse inmenging in Midden-Amerika, in Grenada? De geachte schrijver praat natuurlijk over de "bezetting" van Afghanistan en de "bevrijding" van Grenada. Er zijn miljoenen mensen, die juist tegengesteld denken en praten over de "bevrijding" van Afghanistan en de "bezetting" van Grenada.

De schrijver maakt zich belachelijk met zijn verhaal over "unaniem". Dit getuigt, dacht ik, van een aangeleerde angst voor het communisme, maar een wat genuanceerder artikel bij een dergelijke belangrijke bekendmaking was mij liever geweest.

De Russische weigering tot deelname is uiteraard te betreuren, maar dat was vier jaar geleden de Amerikaanse weigering ook. Wij moeten enkel een dergelijke beslissing leren te respecteren.

En afgezien van het feit of dit al dan niet "de ware reden" is: zouden de straten van Los Angeles net zo veilig zijn als bijvoorbeeld de straten van Leningrad[

RONALD LEMMINGA
(geen Amerikaan)

Naschrift sport-redactie:
De geachte inzender noemt de redactionele sport- commentaar van 9 mei onder de titel "De Ware Reden" een sterk geindoctrineerd schrijven. Het zijne is zeker niet minder sterk geindoctrineerd.

De bekendmaking, dat de beslissing om niet aan de Spelen van Los Angeles mee te doen unaniem werd genomen door de 39 sport- bonden van de Sovjet-Unie kwam van de Sovjet- Unie zelf en is geen verzinsel van de schrijver van de commentaar.

Daarin is ook met geen enkel woord gerept over de "bevrijding" van Grenada. De schrijver van het ingezonden stuk schijnt echter wel een lans te willen breken voor de "bevrijding" van Afghanistan.

Nu de Sovjets de Olympische Spelen boycotten moeten wij volgens de schrijver "deze beslissing leren respecteren." Dat kan geen enkel positief- denkend mens. De boycot vier jaar geleden van de Verenigde Staten was een foute zaak, dat is de boycot van de Sovjet- Unie ditmaal ook.

Er bestaat bij ondergetekende geen "aangeleerde vrees voor het communisme", wel een angst die uit bittere ervaring is gegroeid. En hier ligt vermoedelijk het grootste verschil in opvatting tussen de geachte inzender en mezelf. Hij zou wellicht graag door de straten van Leningrad willen lopen, ik zou daar voor geen geld willen vertoeven.

De geachte inzender heeft overigens op geen enkele wijze de stelling kunnen weerleggen, dat de Russen van de Spelen wegblijven uit vrees, dat vele van hun Olympische sterren toch zouden kiezen tegen terugkeer naar Leningrad, maar wel voor de straten van Los Angeles.

RONNY RENS
(zeker geen Amerikaan)

Sta Maria ta siguiente viktima

Sta Rosa ta sigui gana den beisbòl

WILLEMSTAD — Sta. Rosa Indians/Mennen ta sigui hunga bon beisbòl i — konsekuentemente — ta poseé e konsistensha nesesario pa permanesé sino na kabes sigur na un di e promé tres puestonan riba e tabla di posishon. Aktualmente nan ta a base di nan resultadonan e mihó ekipo den beisbòl AA. Nan tin e liderato firmemente den nan man ku un rèkort di 6 viktoria i (solamente) 1 derota loke ta bon pa un ventaha di 1 1/2 wega riba e ekiponan ku ta sigui nan di mas aserka. Nan di seis triunfo nan a optené ayeranochi den e promé partido di e di dos buelta di e kampeonato a kosto di Sta. Maria Pirates/Miller High Life. E konfrontashon entre e dos "Santanan" a resultá den un tremendo partido den kua tantu e ganadó komo e perdèdónan a lusi un barbaridat den pitcheo i fildeo.

Na promé lugá e picheo. Pa e ekipo Indian esaki, manera semper, tabata den bon man serka Edmond (Momon) Martina. Un biaha mas Martina a yega masha serka di un blankeo. E biaha aki e tabata falta únikamente 1 out (e tabatin dos out i base bashí den di nuebe) ora ku e Piratanan a reakshoná na último momentu i skor dos biaha pa pone e skor final riba 3-2. Martina a permití solamente 4 hit i kua 2 den e último entrada. E trabou di Martina di ayera a demonstrá atrobe ku e staf di picheo di e Indjannan tin e profundidat i huntu ku esei e konsistensha nesesario pa garantisá mas eksitonan den e kampaña aki. Den nan último presentashon den e promé buelta nan a skor únikamente dos kareda tambe pero a sali viktorioso tòg ku skor di 2-1 a base di picheo i fildeo mientras ayera nan a produsí 3 kareda só apenas 5 hit loke a resultá sufisiente pa bai ku e triunfo. Stanley Cijntje ku a traha riba montíkulo pa Sta. Maria ayeranochi tambe a kumpli ku un tremendo labor i a meresé un mihó suerte ku e derota ku el a haña riba su nòmber. Spesialemnte den e parti final di e partido ininnan 7, 8, 9 Cijntje a lusi masha fuerte sakando tur bateadónan ku el a enfrenta.

E kuminsamentu di Cijntje no tabata dje bon ei i di e sirkunstansha ei e Indjannan a probechá den e promé inin kaba pa kohe ventaha di 2-0. Den e promé entrada ei nan a konektá tres hit (Wilfred Martiszoon, Otmar Petronilia i Tuyu Mari a perkurá pa e inkohibelnan) i a skor tambe riba flai di sakrifisio di Pablo Beaumont. E Piratanan a monta un menasa serio kontra di Momon Martina den nan oportunidat na bate den e promé entrada pero no a logra di konkretá. Dos base por bola i un hit di Norwin Moeskiet a pone basenan yena ku 1 out pero Martina a perta brasa i sali for di e situashon ei. Despues dje'ei a start un duelo formidabel di picheo ku a ser interumpí solamente den e di kuater inin ora ku Sta. Rosa a skor un di tres kareda riba eror di e shòrtstòp. Un eror ku a resultá despues sumamente kostoso ya ku e di tres kareda aki a resultá tambe e diferensha den e partido. Di otro banda tur dos ekipo a lusi ku algun hugada sensashonal ehekutá pa e.o. Sharon Casiano i Sherman Leonora. Spesialmente esun di Leonora ku a hòrta un hit for di Shahim Elhage den lèftfild por ser katalogisá komo un di e mihó hugadanan te awor den e kampeonato.

Despues ku Momon Martina a saka dos out den e di nuebe inin a bini e rèli dramátiko di dos kareda di e Piratanan ku a hiba e Indjannan asta te na punto di perdè nan ventaha. Dos hit siguí — un tabata doblete di Sharon Casiano — i un eror di e segunda base riba un roletaso di Ron Stewart a produci e dos karedanan. Momon Martina a perdè su blankeo pero e Indjannan no a laga e viktoria si slep.

E siguiente partido lo bai entre Wild Cats i Alpha i lo tuma lugá djasabra. Den promé buelta Cats a derotá Alpha ku skor di 4-3.

Flamengo wint van Colombiaans Junior met 3-1

RIO DE JANEIRO — Flamengo heeft zijn laatste wedstrijd voor de voorronde voor het voetbaltoernooi om de Copa Libertadores met 3-1 gewonnen en wel van Atletico Junior uit Barranquilla, Colombia. De wedstrijd had slechts statistisch belang, omdat Flamengo zich al had geplaatst voor de semi-finales van het Libertadores-voetbal. Tegenstander Junior was namelijk al aan de kant gezet. Voor de Flamengo-doelpunten zorgde Edmar. Zijn eerste doelpunt scoorde hij een minuut voor men aan de thee begon. Na de hervatting scoorde hij in de dertiende en de 32e minuut. Voor Junior redde Walderama de eer. Er waren amper drieduizend mensen komen kijken in het Maracana-stadion.



WILLEMSTAD — Santa Rosa Mennen blijft winnen in het AA-kampioenschap baseball. Gisteravond gebeurde dat weer, ditmaal met de score van 3-2. Santa Maria Pirates/Miller moest deze keer het hoofd buigen. Het ging overigens niet altijd even gemakkelijk bij Santa Rosa. Manager Elhage moest zelfs uit de dug-out komen om zijn pitcher Edmond "Momon" Martina nieuwe instructies te geven, toen Santa Maria in de slot-fase verwoed kwam opzetten.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIREMUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur
Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

De Antillen van Vijf verenigd in OCSNA

Angel Salsbach in wolken over culturele samenwerking

KRALENDIJK — Woensdag hebben de gedeputeerden en vertegenwoordigers van de culturele afdelingen van Curaçao, St Maarten, St Eustatius, Saba en Bonaire in de zaal van de Pasagrahan op Bonaire een protocol ondertekend dat een culturele samenwerking tussen de vijf eilanden van de Nederlandse Antillen inluidt. Bij deze ondertekening werd tevens het Orgaan Culturele Samenwerking Nederlandse Antillen (OCSNA) ingesteld.

Vertegenwoordiger van het departement van Cultuur en Opvoeding Angel Salsbach benadrukte dat de gedeputeerden en functionarissen van de afdeling Culturele zaken een waardvolle bijdrage hebben geleverd die dan uiteindelijk resulteerde in de oprichting van de OCSNA en de ondertekening van het samenwerkings protocol.

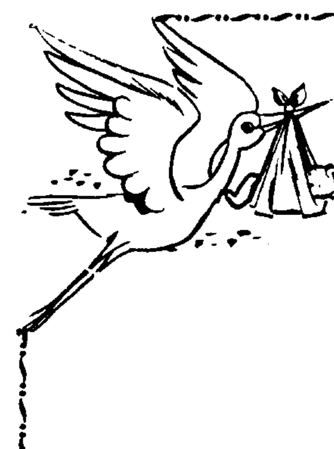
Frank Rozendal, hoofd van de Curaçaose afdeling Cultuur en opvoeding memoreerde dat er bij de gevoerde besprekingen telkens voor ogen gehouden werd dat er een uitwisseling en een samenwerking moest zijn op cultureel en onderwijskundig terrein tussen de vijf eilanden. Tijdens de laatste besprekingen, aldus Salsbach kreeg de heer Rozendal de volledige steun van gedeputeerde Franklin Crestian van Bonaire en gedeputeerde Hassel van Saba. Volgens de heer Hassel zouden de eilanden momenteel niet voor de staatkundige problemen staan als er eerder een overeenkomst bereikt zou zijn op cultureel gebied tussen de eilanden. Gedeputeerde Franklin Crestian van Bonaire heeft een zeer waardevolle bijdrage geleverd om tot de OCSNA te komen, speciaal wat betreft de toekomstige relatie op cultureel gebied tussen Nederland en de Antillen, terwijl ook de vertegenwoordigers van Sint Maarten en Saba, de heren Bailey en Lopez volgens de heer Angel Salbach ook hun steentje hebben bijgedragen tot het goede verloop van de vergaderingen.

Dat deze vergaderingen uiteindelijk mogelijk zijn is echter te danken aan minister Jaques Veeris die in 1980 een culturele nota liet samenstellen die betrekking had op de veranderingen die zouden moeten komen op cultureel gebied op het moment dat de situatie van de staatkundige structuur daarom vroeg, aldus Salsbach.

Volgens Salsbach zal het ondertekende protocol op enkele kleine wijzigingen na die slechts betrekking hebben op de samenstelling van het protocol en niet de intentie die erin vermeld staat, ook kunnen dienen als er in de toekomst sprake zou zijn van de republieken Curaçao, Bonaire, St. Maarten, St Eustatius en Saba.

Tenslotte memoreerde Salsbach dat op het moment dat minister Lesley Navarro de portefeuille van Culturele Zaken overnam het werk van de heer Veeris toch werd voortgezet, terwijl tenslotte minister Margo Croes de moeilijke taak op zich had genomen om de laatste hand te leggen aan de verwezenlijking van de OCSNA.

KRALENDIJK — Overzicht van de delegaties van Curaçao, Bonaire, St Maarten, St Eustatius en Saba tijdens de slotvergadering in de Pasagrahan van Bonaire.



Met blijdschap en dankbaarheid geven wij kennis van de geboorte van onze dochter en zusje

Renate Yvonne

Victor en Tyra Maduro-van Lohuizen.
Michael.

Curaçao
10 mei 1984
Herst 3, Sta. Rosa.

OPENBARE VERKOOP

Op donderdag, 17 mei 1984, om elf uur in de morgen zal ten overstaan van de ondergetekende notaris of diens waarnemer te zijnen kantore aan de Kaya Charles E.B. Hellmund 11 te Bonaire door het Eilandgebied Bonaire in het openbaar worden verkocht ex artikel 14 van de Verordening op de Uitgifte van Eigendommen (Ao 1954, no. 1):

het tot 6 december 2037 lopend recht van erfpacht op een perceel grond met de daarop staande vier in aanbouw zijnde appartementsgebouwen (deel uitmakende van het voormalige Flamingo Paradise project), gelegen aan de J.A. Abraham Boulevard op Bonaire, kadastraal bekend als afdeling 4, sectie F, nummer 521, groot 34.150 m2.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage gedurende 8 dagen vóór de veiling ten kantore van de ondergetekende notaris.

Mr. A.P. Knuf, notaris.

Dringend ruimte nodig voor de landsdiensten

KRALENDIJK — Hoewel er al geruime tijd een proces van decentralisatie is ingezet, waarbij de afdelingen die tot het Land behoorden omgezet worden in eilandsdiensten, blijkt volgens minister Rudy Ellis het toch noodzakelijk dat Bonaire beschikt over een eigen kantoor waarin de Landsdiensten zijn ondergebracht.

Verschillende afdelingen van de Centrale regering op Bonaire hebben niet alleen te kampen met een personeelstekort, maar bovendien is de ruimte waar de diensten moeten werken niet bepaald geschikt. Al jarenlang bestaan er plannen bij de Centrale overheid om een nieuw gebouw neer te zetten waarin alle afdelingen die onder het Land vallen hun plaatsje krijgen. Zoals bekend is dat plan echter nog niet verwezenlijkt. Minister van Verkeer en Transport Rudy Ellis is van mening, dat ondanks de decentralisatie toch een aantal diensten blijven bestaan die niet overgedragen kunnen worden naar het eilandgebied, zoals bijvoorbeeld Belastingen, Arbeid en Sociale zaken, Voogdijraad, Postkantoor en Douane. De diensten die wel overgedragen kunnen worden zullen trouwens toch al een zware financiele belasting zijn voor Bonaire, aldus Rudy Ellis.

Een van de diensten die niet onder het BC zal gaan vallen is de afdeling invoerrechten die al jaren geleden om een beter onderkomen heeft gevraagd waardoor de werkzaamheden beter verricht kunnen worden. Inmiddels heeft deze dienst toestemming om het personeel uit te breiden, maar daar is in feite geen ruimte voor en tot op heden is de dienst dan ook nog niet uitgebreid met meer personeelsleden. Hetzelfde probleem doet zich overigens voor op de afdeling Financien, waar ook de deurwaarder en enkele andere afdelingen zijn ondergebracht. Momenteel, aldus minister Ellis worden er enorme bedragen door de Centrale regering uitgegeven om in de particuliere sector ruimten te huren, maar ook dat zal niet kunnen voortduren gezien de financiele toestand van de Regering.

Volgens minister Ellis wordt er momenteel echter wel een mogelijkheid bestudeerd om het project toch te laten uitvoeren. De mogelijkheden voor de Centrale Regering om zelf te investeren zijn beperkt, aldus Ellis die stellig gelooft dat Landsgebouwendienst het project wel in het oog zal houden.

WILLEMSTAD— De kapitein van het schip Caraibe, Jean Baptiste Gallou (tweede van rechts), kreeg namens de Curaçaose bevolking een indju- houten tafel aangeboden door gedeputeerde van Haven en Loodswezen Jules Eisden (rechts). De Caraibe is het eerste schip dat bediend werd door de grote kraan van de containerhaven. Ter gelegenheid daarvan werd gisteren een rondleiding en receptie gehouden bij het schip. Op de foto geheel links Jean Louise Genestie van de French Line. Naast hem vertegenwoordigers van Anthony Veder Curaçao.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	374,20	Platinum	381,00
Silver	8,82	Palladium	151,00

AMSTERDAM TODAY

Akzo N.V.	93,60	Ommeren	30,60
Elsevier	86,30	Pakhoed	64,50
Fokker	57,00	Philips	46,90
Heineken	131,80	Robeco	64,50
Hoogovens	53,20	Rolinco	62,80
KLM	170,20	Rorento	200,50
Naarden	40,50	Royal Dutch	158,50
Nat Ned	229,80	Tele Graaf	239,00
Nedlloyd	123,00	Unilever	262,70
Oce v Grin	242,50	Westl Hp	95,00

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	13 5/8	unch	I.B.M.	112 3/8 -	1/2
Asa Ltd	59 3/8 -	3/8	I.T.T.	37 +	1/4
Apple Comp.	33 1/8 +	1/8	K.L.M.	55 1/4 -	1/8
Atl.Richfield	49 1/4 -	1/2	McDonalds	67 1/2 -	1/4
Beatrice Fds	31 7/8 -	1/4	MACOM	17 3/8 -	1/4
Biogen	10 3/4	unch	N.C.R.	106 3/4 +	3/4
Burroughs	52 5/8 -	1/4	Natl.Presto	22 5/8 -	1/8
Callahan M.	21 1/2 -	1/4	Pepsico	40 7/8 -	5/8
Coleco	15 7/8 +	1/8	Philips NV	15 1/8	unch
Comsat	23 7/8 +	1/2	Royal Dutch	51 1/8 -	1/2
Coca Cola	56 3/8 -	7/8	Seagram	35 1/8 +	1/8
Disney	63 -	1 3/8	Sears	31 -	3/4
Dome Mines	13 1/8 +	1/4	Shell Oil	58 1/4 +	1/4
Dupont	49 7/8 -	1/8	Texas Instr.	144 3/8 +	3/8
East.Kodak	67 3/8 +	3/8	Texaco	39 5/8 +	3/8
Ford	34 5/8	unch	Union Pac.	46 5/8 -	3/8
Fluor	20 -	1/4	US Steel	29 +	1/2
Genl.El.	54 5/8 -	1/4	West.El.	45 7/8	unch
Genl.Motors	65 +	1/2	Xerox	40 1/4	unch
Homestake M.	30 1/8 +	1/4	Zenith	30 -	1/4
Dow Jones	1.167,19 +	1,67	Six months tsy bills		10,90%

FED DATA SUGGEST STABLE MONETARY COURSE
By Peter Knight-Barnard
New York, May 10 - Money supply and other key data released today suggest the Federal reserve is continuing to pursue a relatively stable monetary course, prior to the May 22 meeting of its policy-setting Federal open market committee. The decline in net borrowed reserves to 394 mln dlrs in the two weeks to May nine from 628 mln in the prior two-week period is evidence there has been no further tightening, analysts said. Despite the 2.4 billion dlr increase in M-1 money supply in the week ended April 30, the aggregate remains close to the lower limit of the Fed's four to eight pct target range.

WALL STREET STOCKS OUTLOOK.
New York, May 11 - Stocks are expected to open lower AMID fresh concerns that continued strength in the U.S. economy will lead to further increases in interest rates. Analysts said the 2.9 pct rise in April retail sales was above expectations and raises the possibility that the nation's monetary authorities may have tightened credit conditions to avoid a resurgence of inflation. "There is a drumbeat of (economic) news that seems to suggests rates will go higher," declared one analyst.
REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP WOENSDAG 9 MEI 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.36	1.38	1.40
PND STERLING	2.40	2.455	2.515
NED GLD	56.48	57.20	58.00
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	77.64	78.36	79.16
FR FRANCS	19.65	20.75	21.45
DUITSE MARK	63.63	64.35	65.15
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.72	1.02	1.08

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 9 MEI 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	94.77
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	105.37
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	102.35
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	102.08
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	96.80

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 11.50%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Minister Rudy Ellis:

POB: wanneer stembusbeloften verwerkelijkt?

KRALENDIJK — Volgens POB-leider Elias Bernabela heeft men zich op Curaçao nu pas gerealiseerd welke rampzalige gevolgen de status aparte zal kunnen hebben. Politici en vakbondsleiders zullen de hoofden bij elkaar moeten steken, aldus Bernabela om Nederland op de plichten te wijzen en om te voorkomen dat Curaçao er maar bekaaid vanaf komt.

Het eiland Bonaire heeft maar negenduizend inwoners, aldus Elias Bernabela en vrijwel iedereen kent elkaar, maar er treedt een steeds grotere verwijdering op. Iedereen is ontevreden en wanhopig en de bevolking wacht maar af op welke dag eindelijk de beloften vervuld worden die tijdens de verkiezingscampagne zijn gedaan. De POB heeft altijd al gesteld, aldus Elias Bernabela, dat niemand zijn stem bij de verkiezingen mag gebruiken om er persoonlijk voordeel van te krijgen, maar om een weg te zoeken de ontwikkeling van het eiland te bevorderen. Met smart ziet de POB dat het huidige BC in het geheel niet weet wat zij moet doen, want de bevolking verneemt wel dat er een Antillen van vijf komt, maar er wordt niet bij verteld hoe dat te werk gaat.

De POB zou er overigens graag over ingelicht worden of de vertegenwoordiging van de constellatie van vijf zal bestaan uit twaalf vertegenwoordigers van Curaçao, drie van de Bovenwinden en tenslotte 1 van Bonaire. De POB meent, dat Bonaire wakker geschud moet worden en duidelijk moet laten weten ook als een deel van het Koninkrijk behandeld te worden.

Project voor jonge moeders "Duna un man"

WILLEMSTAD — Ayudo Social Corsow heeft een project opgezet onder de titel «Duna un man». Dat project is gericht op voorlichting, begeleiding, bescherming, zorg, hulp en verzelfstandiging van jonge moeders. De leiding van dit project zal gevestigd zijn in het nieuwe onderkomen van deze hulpinstantie in landhuis Shon Jonchi op Scharloo.

Dit project is opgezet door Ayudo Social in verband met het feit dat de Verenigde Naties het jaar 1984 hebben uitgeroepen tot het jaar van de jeugd. Behalve dit project, heeft deze organisatie nog wat "pijlen op zijn boog", zo liet voorzitster mevrouw Riet Rozendal weten. Om een en ander te verwezenlijken heeft de stichting evenwel geld nodig. Verleden jaar werd een ton uitgegeven voor hulpwerk. Dat geld werd verkregen uit donaties.

Banden vanonder auto weggenomen

WILLEMSTAD— De eigenaar van een auto, die aan de Schottegatweg- West geparkeerd stond, constateerde bij terugkeer bij de wagen tot zijn schrik dat alle vier banden vanonder de auto gestolen waren. De banden kosten samen ongeveer 1200 gulden. Hij heeft aangifte van het feit gedaan.

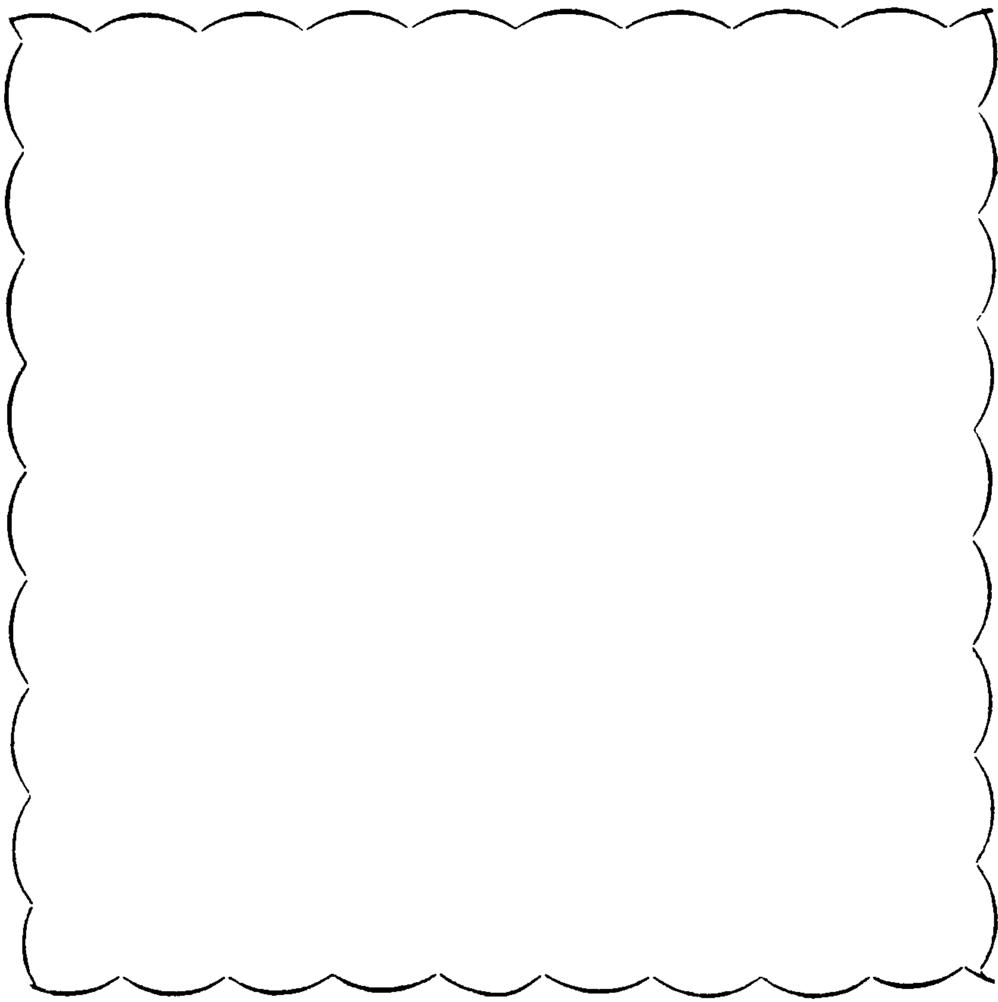
Vroegrijpe kinderen eerder naar school

KRALENDIJK — Gewoonlijk werden kinderen op de basisschool ingeschreven als zij voor 1 oktober van dat jaar de leeftijd van zes hadden bereikt. Daarin is nu een wijziging gekomen. Nu bestaat de mogelijkheid dat vroegrijpe kinderen die tussen 1 oktober en 31 december zes jaar worden, toch tot de eerste klas worden toegelaten. Er zijn echter wel een aantal voorwaarden aan deze toelating verbonden.

Een wijziging in de beschikking over de leeftijd van kinderen die toegelaten kunnen worden tot het basisonderwijs opent de mogelijkheid voor ouders van vroegrijpe kinderen om door tussenkomst van de kleuterschool en het Pedadogisch Didactisch Bureau dat gevestigd is in de Breedestraat, hun kinderen op te geven voor de basisschool. Bij de aanmelding zal een ingevulde vragenlijst door de kleuterleidster aanwezig moeten zijn en het resultaat van de Nijmeegse Schoolbekwaamheidstest. Als voorwaarde voor toelating stelt de minister voorts dat het kind tussen 1 oktober en 31 december 1984 zes jaar zal worden, terwijl de kleuter minstens anderhalf jaar op de kleuterschool moet zijn geweest. Het zijn de ouders zelf die het kind zullen moeten aanmelden, aldus een mededeling van het BC.



Alida R.M. Soto
Maracaibo, Venezuela, 10 April 1964





Frederik J.C. (Fechi) Beaujon
Aruba 30 Sept. 1880 - 12 Mei 1920

Cosecha Arubiano:

Literaire oogst van Aruba



NA DE PUBLIKATIE van Pierre Lauffers DI NOS; antologia di nos literatura in 1971, dat een overzicht gaf van Papiamentstalige literatuur op de Nederlandse Antillen, en de Bovenwindse bloemlezing WINDS ABOVE THE HILLS die in 1982 samengesteld werd door Wycliffe Smith, verscheen onlangs op Aruba een overzicht uit reeds gepubliceerd en nog ongepubliceerd literair werk van een 36-tal auteurs die op dat eiland geboren zijn of er al heel lang wonen en er 'geworteld' zijn, onder de titel COSECHA ARUBIANO; un antologia.

Over het ontstaan en een aantal bijzonderheden rond deze Arubaanse 'literaire oogst' gaat de volgende beschouwing door een van de medesamenstellers en Napa-medewerker Wim Rutgers. Hij sprak met Jan Beaujon die in de tijd dat hij nog voorzitter van het C.C.A. was het initiatief nam, met twee medecommissieleden die de bloemlezing samenstelden: Joyce Pereira en Frank Booi, en Luti de l'Isle die de omslag verzorgde. Glenda Vervest-Nava die ook hielp bij de compilatie was doordat ze momenteel in Nederland woont niet bereikbaar voor een gesprek.

Wat vooraf ging

Jan Beaujon van het C.C.A. vertelt op de vraag hoe het allemaal begon, dat hij al vanaf de jaren zeventig met het idee rondliep iets te doen voor het behoud van de Arubaanse literatuur, en dat hij verschillende mensen benaderde voor het samenstellen van een bloemlezing, met daarin dichters en schrijvers van Aruba of op Aruba woonachtig. De kans is anders zo groot dat veel waardevols verloren gaat.

Als voorbeeld kan ik een manuscript noemen van José Geerman dat oude gewoonten en de levenswijze op Aruba omstreeks de eeuwwisseling behandelde. José Geerman had zijn gegevens weer van zijn grootvader gekregen. Verschillende mensen hebben het manuscript in handen gehad en het gunstig beoordeeld, maar het is verloren gegaan omdat de schrijver het aanvankelijk nog niet wilde publiceren. Dit wegraken van materiaal moeten we als C.C.A.-bestuur helpen voorkomen. Zoiets mag in de toekomst eigenlijk niet meer gebeuren, en dat hoeft ook niet als wij als culturele instantie ons inzetten voor het behoud van de literaire erfenis van ons eiland.

De laatste jaren is er daarom een reservefonds voor een uitgave gevormd en toen Joyce Pereira bereid bleek aan een bloemlezing te werken en daarvoor enkele medewerkers zocht en vond, kon het project definitief starten.

We willen met deze bloemlezing zoveel mogelijk mensen bereiken; daarom is de prijs van de bundel ook zo laag mogelijk gehouden. Bovendien zou er door dit bundeltje misschien iets van de schroom om te publiceren, die toch nog vaak bij onze mensen aanwezig is, weggenomen kunnen worden. Dan zou er door middel van aangeboden manuscripten die wel geschreven zijn maar nog niet gepubliceérd en wie weet waar zijn opgeborgen, een of meer vervolguitgaven kunnen komen. Het C.C.A. wil dat deze manuscripten gepubliceerd worden; het is er om de mensen deze mogelijkheid te bieden!

Op de vraag waarom een specifiek Arubaanse bloemlezing nodig is, zegt Beaujon, dat er zoveel bekend en geschreven is over de letterkunde van Curaçao en zo weinig over die van Aruba. Neem nou DI NOS van Pierre Lauffer; daarin komen Arubaanse auteurs nauwelijks voor. Dat is ook in andere uitgaven het geval; **men zegt zich vaak met Antilliaanse zaken bezig te houden maar in de praktijk is het** dan alleen Curaçaos. Men neemt op Curaçao niet de moeite om te onderzoeken wat er op Aruba aanwezig is. Dat is niet alleen zo op het terrein van de literatuur, maar ook op andere gebieden, zoals de muziekgeschiedenis bijvoorbeeld...

Als de verkoop van deze bloemlezing een beetje gaat lopen, kan het fonds weer worden aangevuld voor toekomstige uitgaven. Dit is het eerste deel van een serie publicaties, aldus een optimistische Beaujon!

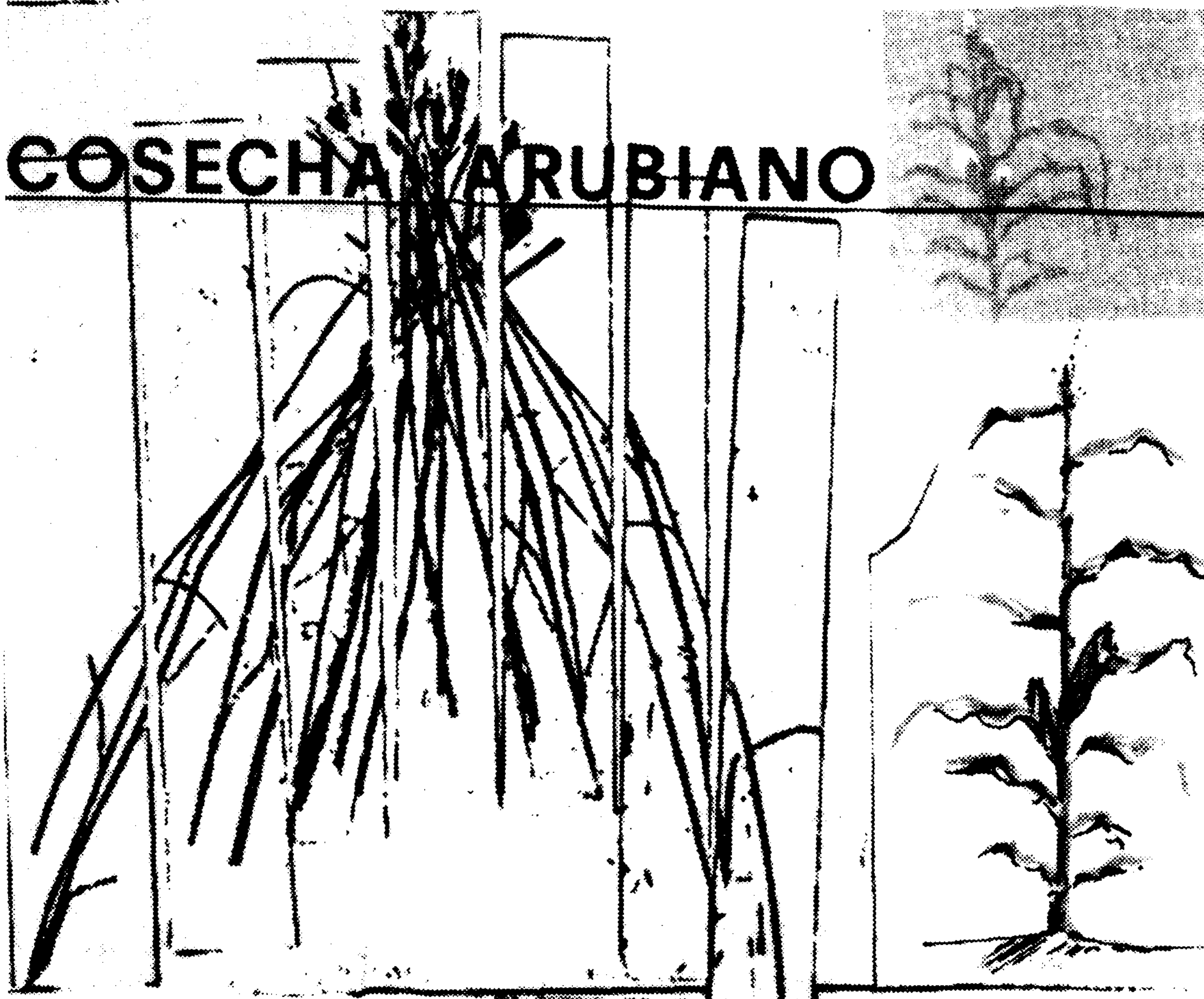
Omslag

Tekenaar Luti de l'Isle ontwierp de omslag voor de **Cosecha Arubiano.** Hij zegt er het volgende over. Het gaat me bij een boekomslag niet om het mooie, oppervlakkige plaatje, maar ik wil in het ontwerp iets weergeven van de inhoud van het boek, dat wat ik ervan weet. Een goede omslag is een weerspiegeling van wat er in een boek gebeurt. Daar heb ik bij deze bloemlezing — een verzameling van losse stukken, van fragmenten — ook rekening mee gehouden.

Ik heb de felle kleuren blauw en geel gebruikt en die met elkaar laten mengen tot groen. In drie losse elementen probeerde ik een soort kringloop voor te stellen. Het blauw rechtsboven is een sterk opvallende kleur, net aan het einde van de titel. De cosecha van de 'maishi rabo' is het symbool voor voeding. Eerst is er de nog jonge, groene plant, maar met een begin van de maïskolf al in zich. Deze maïsplant groeit, krijgt meer vorm, duidelijker contouren en is dus daardoor ook meer gedefinieerd. Die fase zien we rechts beneden.

Het grootste deel van de compositie, waar de felle kleur teruggedrongen is, weerspiegelt als een oude foto wat het vroeger was. Het is de herinnering aan de samengebundelde maïs. Waar in de top de schoof is samengebonden, is de kleur weer fel (geel) en daar staat dan ook centraal de titel van de poëzie-bundel doorheen. Dit symboliseert de oogst die gepresenteerd wordt. Deze gedichtenbundel en verzameling van fragmenten is de oogst van een aantal losse elementen die bij elkaar gebracht zijn.

Dat uit verschillende delen bestaan is nogmaals weergegeven door middel van de in repen geknipte papierstroken die toch bij elkaar horen en in elkaar overgaan, wat in de geleidelijke kleurovergangen nog een keer uitgedrukt wordt. Voor de maïsschoof heb ik gras gebruikt dat ik met verf heb ingesmeerd en op het papier heb afgedrukt; dat symboliseert tenslotte het eigene.



Opzet en doel

Eerst is aan een aantal Arubaanse auteurs zèlf de mogelijkheid geboden samen tot een bloemlezing te komen. Toen dat niets opleverde heeft het C.C.A. voor een andere benadering gekozen door Joyce Pereira te vragen. De commissie die daaruit voortkwam is dus een lézerscommissie geworden, geen autéurscommissie.

Joyce Pereira en Frank Booi vertellen over de wijze waarop de commissie gewerkt heeft.

Ons doel was om na te gaan wat er op Aruba geschreven is en wordt, om daaruit een representatieve selectie te maken en daaraan via een publicatie bekendheid te geven. Die schrijvers die wel eens bij een of andere gelegenheid een gedicht of een verhaal gepubliceerd of geschreven hebben, zijn daarom direct al weggelaten. Alleen van auteurs van wie we wisten dat ze meer dan incidenteel schreven, is werk opgenomen.

We hebben materiaalonderzoek verricht door reeds gepubliceerde bundels te inventariseren en door manuscripten, waarvan er al enkele bij het C.C.A. aanwezig waren, te raadplegen. Daarnaast hebben we werk ontvangen van door ons zelf benaderde auteurs van wie we wisten of over wie we via-via hoorden dat ze schreven. Ook tijdschriften, zoals het 'Arubaanse' nummer van **Simadan,** en oude kranten zijn we nagegaan om te onderzoeken of daar iets bruikbaars in stond.

Toen we dat basismateriaal verzameld hadden, en ook al tijdens het verzamelen natuurlijk, zijn we beginnen te lezen en te beoordelen. Daarbij hebben we geen expliciete criteria gehanteerd, **maar de commissieleden hebben met hun ervaring vanuit** diverse leesachtergronden een keuze gemaakt. Deze werd daarna besproken, wat een definitieve keuze voor het al of niet opnemen tot gevolg had.

We hebben daarbij allereerst gestreefd naar representativiteit. Wat is kenmerkend voor een bepaalde auteur? Sommigen schrijven bijvoorbeeld vooral voor kinderen, en een ander is maatschappelijk geëngageerd, enz. Voorbeelden van die specifieke aspecten hebben we dan naar voren gehaald door juist die te kiezen.

Representatief

Daarnaast hebben we gelet op wat representatief is voor de ontwikkelingsgang van de Arubaanse literatuur in haar geheel. We merkten dat we ook op Aruba bij de 'Tachtigers' moesten beginnen. Frederik Beaujon heeft ook een 'Atardi' geschreven. Hij bleek bovendien een vertaling van George Byrons **The prisoner of Chillon** gemaakt te hebben in 1918 onder de titel **E prisonero di Chillon.** Die zou misschien later nog gepubliceerd kunnen worden. Maar je moet voor een bloemlezing nu eenmaal een keuze maken omdat de ruimte beperkt is. Het kan zijn dat iets literair gezien wel interessant is, maar dat het toch niet opgenomen kon worden omdat het door de ruimte alleen al die het inneemt, de evenwichtige verdeling zou aantasten.

Het idee om een chronologisch overzicht te geven, een soort literatuur- geschiedenis in gedichten en verhalen, bracht mee dat ook Nederlandstalig werk werd opgenomen. We hebben gezocht naar wat in een bepaalde fase geproduceerd werd, we letten niet in de eerste plaats op de individuele literaire hoogstandjes. Dat bracht ook mee dat we naast de hoofdschotel die door de poëzie gevormd wordt, ook proza in de vorm van verhalen of korte fragmenten, en delen van toneelstukken hebben opgenomen. Het literair werk van Aruba strekt zich over alle drie genres uit.

Titel

Julio Maduro heeft ons gewezen op enkele namen van oudere schrijvers. Hij bezat ook een lied, 'Cantica di Cosecha', dat hij opgetekend had uit de mond van een oude 'padushi' — die nu nog leeft — die dit voor hem zong. Toen we dit hoorden, realiseerden we ons dat er op Aruba eigenlijk niets gedaan is en wordt om de oude liederen te bewaren, zoals dat op Curaçao wèl gebeurd is en nog steeds gebeurt. Maar ook hier zijn waarschijnlijk toch wel arbeidsliederen, oogstliederen en dergelijke overgeleverd. Met de 'Cantica di Cosecha' aan het begin van onze verzameling hebben we in feite een voorbeeld van oude Arubaanse orale literatuur willen bewaren. Dit is een geheel braakliggend terrein! Aan dit lied hebben we de titel van de bundel ontleend.

Taal en spelling

DI NOS is alleen Papiamentstalig, in de COSECHA ARUBIANO komt het multilinguale karakter van de Arubaanse literatuur naar voren, al is het overgrote deel in het papiamento. Maar het is nu eenmaal een historisch gegeven dat ook op Aruba in meerdere talen werd en wordt geschreven. De 'melting pot' heeft ook gevolgen voor de literaire produkties en dat moeten we als zodanig accepteren.

In onze opzet hebben we DI NOS wel als leidraad gebruikt. Niet in de zin dat we eruit hebben overgenomen, maar we hebben voor eenzelfde vorm gekozen, met foto's en zo. Iedereen die beide boeken naast elkaar legt zal deze overeenkomst in presentatie direct opmerken.

We hebben de oorspronkelijke spelling van de auteurs zelf gehandhaafd. We zouden anders de historiciteit geweld aandoen; er is dus ook hierin een zekere ontwikkeling te bespeuren.

De auteurs zijn individueel verantwoordelijk voor de door hen gehanteerde spelling. Daarin heeft de commissie geen veranderingen aangebracht. Wel hebben we gezien dat veel schrijvers lang niet consequent te werk gaan in eigen werk. Het blijkt moeilijk te zijn om een eigen vast regelsysteem te hanteren; daarom is een uniformiteit in de toekomst zeker vereist. Ook grammaticaal is er wel het een en ander aan te merken soms, maar de commissie wilde niet corrigeren. We waren samenstellers van een bloemlezing, geen 'editors'. We hebben het materiaal gepresenteerd zoals het er lag en zoals de auteurs het wilden hebben. Het is uiteindelijk hun competentie hoe ze het werk opgenomen willen zien.

Een begin

We willen benadrukken dat deze bloemlezing nog maar een begin is; er is een eerste keuze gemaakt uit een grote hoeveelheid materiaal. We moesten binnen een bepaalde beperking, ook financieel, te werk gaan. In de toekomst kan er meer en ander werk voor publicatie in aanmerking komen. Het was ook voor ons een eerste kennismaking met dit terrein dat nog zo weinig echt en diepgaand onderzocht is.

We hebben nog enkele manuscripten; ander materiaal (zoals het orale) dreigt verloren te gaan en zou snel geregistreerd moeten worden, maar waarschijnlijk ligt er ook nog heel wat thuis in allerlei kasten en laden, zowel oud als nieuw. Als deze eerste uitgave tot gevolg heeft dat er een stroom van nieuwe literaire produkties loskomt, kunnen we tot een volgende publicatie overgaan.

DE FATALE SPRONG VAN WILLY STAHLE

Oud-wereldkampioene skiën verlamd

"Ik heb nog geluk gehad"

MAASTRICHT — Het is september 1971 als op een warme augustusdag op een meer bij Banolas in de Spaanse provincie Catalonië het wereldkampioenschap waterskiën wordt gehouden.

Onder de deelnemers uit de gehele wereld bevindt zich Willy Stähle, dan 17 jaar oud. Als een blonde fee schiet ze over het water, haar lange haren wapperend in de wind. Willy heeft, nadat ze haar jeugd in Venezuela heeft doorgebracht, bij terugkeer in Nederland het waterskiën in een stroomversnelling gebracht. Ze behaalt 18 Europese titels en in Banolas is ze op het toppunt van haar kunnen. Ze heeft vele, vele eenzame uren van harde trainingsarbeid achter de motorboat van haar vader op het Oude Veer bij Anna Paulowna in Friesland achter de rug.

VERKLEUMD

Onaangename uren, vooral in maart als het ijs nog aan de oevers op het water dreef, en Willy — slechts gekleed in een badpak — bibberend van de kou op de ski's stond, en na een uurtje totaal verkleumd het haardvuur van een kroegje op de oever opzocht. In Banolas oogst ze de rente van haar investering. Voor het eerst in de geschiedenis wordt een Nederlands meisje wereldkampioene waterskiën. Het leven ziet er dan stralend uit. De pers stort zich op de knappe studente. Zij verpersoonlijkt immers waar een klein land groot in kan zijn. Ze wordt gefêteerd, zelfs tot in de Verenigde Staten toe, waar vooraanstaande colleges in Californië en Arizona haar vragen les te komen geven, hetgeen ze ook doet.

ENG

Ze stopt vier jaar later, dan 21 jaar oud. Van waterskiën alleen kun je niet leven. Bovendien wordt het wereldje haar te eng. Ze wordt zich ervan bewust dat ze eigenlijk alleen maar met kennis van zaken over waterskiën kan spreken. Over kunst bijvoorbeeld, weet ze veel minder. Nooit tijd gehad om zich erin te verdiepen. De sport eiste haar volledig op. "Tijdelijk topsport bedrijven is erg goed", zegt ze, "maar heel lang successen najagen is dodelijk voor de geest".

Het is 1977 als ze het andere leven instapt. Zich zelfstandig een inkomen gaat verwerven. "Salaris betekent vrijheid". En op haar vrijheid is ze bijzonder gesteld. Het was altijd haar droom geweest om met dieren in de jungle te gaan werken, maar ze kiest om praktische redenen tenslotte voor de fysiotherapie. De overgang is groot. Ze heeft altijd verkeerd tussen mensen die er uitzagen als uit de wereld van Peter Stuyvesant. Gebruinde mensen, getint door de inwerking van zon en water. Gezond en vrolijk, de happy few. En dan ineens wordt ze in een andere wereld gekatapulteerd, in die van de zieken en hulpbehoevenden, van pijn en verdriet. Ze brengt het op, haar afscheid van de glitter valt niet te zwaar omdat voldoening ervoor in de plaats komt, voldoening over mensen hun ongemakken te helpen verlichten.

ANGST

Het water blijft echter een onweerstaanbare aantrekkingskracht op haar uitoefenen. Ze woont in Utrecht en in de weekends staat ze met vrienden op ski's op de Loosdrechtse plassen. Het toeval wil dat ze daar dikwijls parachutisten in de lucht ziet hangen, die in de omgeving van het vliegveld Hilversum springen.

De vrienden kijken gebiologeerd naar de donkere stipjes in de lucht en Willy Stähle vindt het springen ook wel spannend. Ze mist toch een beetje de stress van de wedstrijden. Het leven is rimpelloos geworden, geen ups en downs meer, niets meer waar je naartoe kunt leven. De leegte die vele topsporters voelen nadat ze gestopt zijn.

Ze laat zich overhalen voor een cursus parachutespringen, betaalt 425 gulden voor 8 sprongen en komt in een nieuwe club terecht. In 1978 maakt ze haar eerste sprong. "Ik dacht niet dat ik dit durfde, we zaten stilletjes in het vliegtuig en de angst stond in onze ogen te lezen. Op 800 meter moesten we eruit, op de vleugel gaan staan en dan loslaten. Dat moment vergeet je nooit. Als je beneden bent voel je je fijn. Je hebt je angst overwonnen en je hebt meer zelfvertrouwen. Dat had ik juist nodig, want ik was erg verlegen".

BOTSING

De jaren gaan voorbij. Willy Stähle, in 1971 tot sportvrouw van het jaar gekozen, leidt haar eigen leven en verschijnt alleen nog in het openbaar bij de jaarlijkse uitverkiezing van de sportman- en vrouw van de AVRO, nostalgische bijeenkomsten voor coryfeeën uit een roemrijk sportverleden.

Het parachutespringen gaat door. Ze heeft 170 sprongen achter de rug als de, naar later blijkt, fatale 7e augustus aanbreekt. Op 3000 meter gaat de deur van het vliegtuig open en springt de groep de ruimte in, de formatie geconcentreerd, de cameraman van de NOS zweeft erboven. Vijftig seconden lang gebeurt er niets. De vrije val in duizelingwekkende vaart verloopt routinematig. Dan nadert het moment dat de parachutes ontvouwd worden, altijd het kritieke moment voor een groep parachutisten. De springers draaien zich om en schieten uit elkaar. Willy Stähle zwenkt ook naar buiten en op dat moment vindt de botsing met cameraman Hans Keller plaats. Een van de springers schiet langs Willy's vriend Wouter en schreeuwt "Er is iets gebeurd". Wouter ziet Willy kaarsrecht onder haar parachute hangen en merkt niets bijzonders. Hij weet niet dat ze bewusteloos is. Hans Keller daarentegen lijkt er erg aan toe. Hij hangt in een vreemde houding aan zijn parachute.

De wind drijft het tweetal naar een weiland, daar ploffen de weerloze lichamen met een harde klap voor de ogen van verbouwereerde boeren tegen de grond. Hans Keller blijkt later zijn bovenbenen op 4 plaatsen gebroken te hebben, het bekken op 2 plaatsen, hij heeft verschillende wervels gebroken en zes ribben, hij heeft bovendien inwendige bloedingen en wordt in zorgwekkende toestand afgevoerd.

Vijf tot tien minuten na haar landing komt Willy Stähle weer bij haar positieven. "Ik keek om me heen en zag leden van onze groep lopen, ik lag op mijn buik en had het gevoel aan de grond geplakt te zijn, ik kon me niet meer bewegen. Op dat moment wist ik dat ik mijn rug gebroken had".

Ze ligt drie maanden plat in bed en herstelt langzaam van de grote schok. Daarna volgt de aanpassing aan de nieuwe situatie in een revalidatiecentrum. En veel later de eerste, wat angstige kennismaking met de straat, zo vol handicaps voor iemand in een rolstoel. Hoge stoepranden blijken ineens nauwelijks te nemen barrières.

OPGEWEKT

Een winderige avond. De deur van het wegrestaurant zwaait open en de blonde waternimf van weleer komt met haar vriend Wouter binnen. Ze rolt haar stoel tot bij het open haardvuur, en lacht. Maar het kan niet meer zo uitbundig als vroeger, want de functie van een aantal ademhalingsspieren is beperkt geworden.

Ze kan bovendien haar linker arm slechts beperkt bewegen, een gevolg van de botsing. Ze is echter opgewekt, voor zover de omstandigheden het toelaten. "Ik heb veel gelezen", zegt ze, "totdat ook dat begon te vervelen. Mijn probleem is dat ik alle dingen waarvan ik hield, moest opgeven. Ik was altijd actief, hield van sporten en ik was veel buiten. Als handwerken of dammen mijn hobby's waren geweest, zou de omschakeling niet zo groot zijn. Ik heb inzinkingen gehad en die zullen nog wel even voortduren".

TOEKOMST

Haar vriend Wouter heeft sinds de fatale dag niet meer gesprongen. Hij verwerkt nog steeds hetgeen zich vlak voor zijn ogen in de lucht heeft afgespeeld, zonder dat hij er iets aan kon doen. "We hebben zoveel narigheden beleefd".

Willy Stähle heeft geen afkeer van het parachutespringen gekregen. "Het was een ongeluk en het had overal kunnen gebeuren, ook in mijn auto". Parachutespringen vindt ze niet bijzonder gevaarlijk. In Nederland worden per jaar duizenden sprongen gemaakt en statistisch vindt elk jaar een springer de dood. "We hebben nog geluk gehad dat onze parachutes net op tijd open gingen en dat we niet tegen een huis zijn gebotst". De toekomst is niettemin onzeker. Ze weet niet wat ze gaat doen. Misschien acupunctuur, waarvoor ze bijna is afgestudeerd of mensen helpen, die in rolstoelen zitten. (Door Jean Nelissen voor De Gelderlander).

Zondag 7 augustus 1983 is een wondermooie dag. De zon staat hoog aan de strakke, blauwe hemel, waartegen zich slechts een enkel wit wolkje aftekent. Het is ideaal weer voor de groep parachutespringers op het vliegveld Teuge bij Apeldoorn.

De formatie van twaalf parachutisten heeft die dag al een sprong achter de rug en tegen vijf uur in de namiddag klimt het vliegtuig nog eenmaal naar 3000 meter hoogte, waar de twaalf, plus de cameraman van de NOS die opnamen maakt, zich voorbereiden op hun laatste sprong. Even over vijf uur waaiert de formatie in een kleurrijk patroon boven de aarde. De vrije val van 2000 meter en dan, als de kritieke fase nadert, fladderen de parachutes open. Op dat moment slaat het noodlot toe. Twee van de groep komen met elkaar in botsing. Het moet een verschrikkelijk harde klap zijn geweest, want cameraman Hans Keller en Willy Stähle hangen bewusteloos aan hun parachutes. Dan, seconden later, raken hun weerloze lichamen de grond. De zwaartekracht heeft zijn tol geëist. Hans Keller vecht in de daarop volgende weken voor zijn leven, Willy Stähle zit sinds die ongeluksdag in een rolstoel. Met een gebroken rug.

...Willy Stähle en haar verloofde...

Bridge

(Verzorgd door: HENK BEERMAN)

Professor Chiaradia

DE TRAINER VAN HET befaamde Blue Team werd eens gevraagd, wat zijn sterren in hun vrije tijd deden. Zijn antwoord luidde: Dat is hun eigen zaak, zolang ze maar trainen en trainen. Het team dat vanaf 1957 tot in de jaren 70 het bridge bepaalde, bestond uit louter super spelers. In 1963 speelde men tegen de USA in de finale van het wereld kampioenschap. Het Italiaanse team bestond uit twee drie tallen: Belladonna - D'Alelio - Pabis Ticci en Forquet - Garozzo - Chiaradia, de beide eerst genoemden waren de vaste basis spelers.

De finale bestond uit 9 zittingen van 16 spellen, na 110 spellen leidden de Amerikanen met 29 IMPS. Op spel 111 voltrok zich het drama voor Chiaradia.

	Noord Sch K 9 4 2 Ha K 9 Ru Q J 10 6 4 Kl 8 5	
West Sch A J 7 6 3 Ha 10 7 4 2 Ru K 8 7 2 Kl —		Oost Sch — Ha A Q 8 6 5 3 Ru 5 Kl K Q 10 6 4 3
	Zuid Sch Q 10 8 5 Ha J Ru A 9 3 Kl A J 9 7 2	

In de gesloten kamer ging het als volgt:

Zuid Pabis Ticci	West Jordan	Noord Belladonna	Oost Robinson
1 S	pas	2 S	3 H
pas	4 H	pas	4 S
pas	6 H	pas	pas
pas			

Uitkomst Ruiten Aas, hoewel Oost twee klavers kan opruimen is het slam niet te maken. Hij verliest namelijk of een klaver of er wordt over getroefd. Resultaat + 50 voor Italie.

De open kamer:

Zuid Leventritt	West Forquet	Noord Schenken	Oost Chiaradia
pas	pas	pas	2 Kl
pas	2 S	pas	3 H
pas	4 H	pas	pas
doublet1	redoublet	pas	pas
pas			

1: een zeer riskant doublet dat is gebaseerd op een veronderstelde misfit.

Uitkomst Ruiten Aas en Ruiten na.

Chiaradia, vanwege zijn intelligentie bijgenaamd de Professor, ging nu volledig de mist in. Hij taxeerde Zuid na zijn doublet op Harten HJ9 en vanwege zijn pas in de opening kon hij naast Ruiten Aas niet ook nog Klaver Aas bezitten. Op Ruiten Heer en Schoppen Aas deed hij twee klavertjes weg en besloot met de zwarte kleuren een cross-ruff uit te voeren. Tot grote schrik van de leider troefde Noord de derde klaver over met harten 9. Noord speelde Ruiten Vrouw na, volledig van de kaart troefde de professor met Harten Aas voor en speelde zijn laatste klaver, getroefd in de dummy en voor de harten Heer in Noord. Schenken speelde Ruiten Boer na, waardoor Harten Boer en passent de vierde slag voor de verdediging werd! Resultaat +200 voor de USA.

Als men de harten H9 en de Klaveren AJ met elkaar verwisseld, hetgeen na het gebied verloop te verwachten was, speelde Chiaradia het spel subliem. Zuid wordt namelijk gedwongen om in de 11e slag de klaveren in te troeven en naar de vork AQ van Oost te spelen voor een geredoubleerde overslag. Zelfs na één maal troef trekken was bij het veronderstelde zitsel het contract al niet meer te maken. Ondanks het feit dat hij reeds 5 maal wereldkampioen was, werd Chiaradia in de twee laatste zittingen niet meer in gezet en ook nooit meer voor het BLUE TEAM gevraagd!

PEON

Pa: Onalio Merien

Entrega nr 106

ENROKA TA E MANERA BASIKO PA UN REI DEFENDE SU MES. E regla aki no ta nobo, ya ku nos a ripitié varios biaha kaba. Hasta nos a duna den Entrega nr. 61 é promé tres movidanan kual mester wordu hasí pa na di kuater movida é REI por enroká korto. For djey te ku Entrega nr. 105, nos a trata é diferente posibilidatnan pa un DAMA kombiná ku un otro piesa i planea un atáke di háké-máté kontra un REI KU A ENROKA KORTO. Ku é kombinashon di DAMA ku PEON nos a klousurá é párafo ey, pa kuminsa awe un nobo ku lo bai trata: ATAKE DI HAKE-MATE KONTRA UN REI KU A ENROKA LARGU.

Na promé lugá nos tin di mira kon i kiko ta un enroke largu.

Enroke ta é manera partikular ku un REI ta defende su mes, tumando posishon banda di un TORE, di manera ku é TORE ta kubrié di banda i e kareda di PEON ta kubrié dilanti, kedando den é KAREDA ku é REI ta originalmente.

Esey ta enröke! Ku otro palabra e REI ta skonde su kurpa tras di un kareda di PEON mas un TORE, den e KAREDA ku é ta. Pues ora é REI Blanku ta enroká, esei ta tuma lugá den KAREDA nr. 1. Ora é REI Pretu ta enroká, esei ta tuma lugá den KAREDA nr. 8.

Dje manera ei ta parse ku e REI ta den un fòrti, kaminda pa bo yega serka dje, bo mester kibra su fòrti, loke ta un trabou hopi difisil. Manera nos a mira den e Entreganan anterior, ademas dje fòrti tin posibilidat pa é REI defendé su mes di varios otro manera, dor di buska yudansa serka otro piesanan. PERO SI E NO ENROKA, E TA KEDA SIN FORTI, PUES HOPI MAS FASIL PA YEGA SERKA DJE I DOMINE.

Pesei ta masha importante pa un REY enroká mas lihé posibel, ya ku asina e peliger di su morto ta keda limitá den prinsipio di un partido. Enroke anto ta un movida importante ku mester wordu hasí na é promé okashon, kual no por ta pa kasualidat, pero tin ku wordu kreyá.

Kreamentu dje okashon ta sosédé ora ku é piesanan ku ta stroba e REI di enroká, wordu mové mas lihé posibel pa un otro hòki di manera ku é REY ta haña kaminda liber pa é por hasi su enröke. Ta trata aki dje piesanan ku ta posishoná entre e REI i e TORE na prinsipio di wega. Nan ta: e ALFIL den Fila f i e KABAI den Fila g, riba Ala di REY, anto riba Ala di DAMA tin: e DAMA den Fila d, e ALFIL DEN Fila c i e KABAI den Fila b.

Si un dje piesanan aki so kaba ta pará entre e REI i e TORE, e REI NO POR ENROKA. Pues pa un REI enroká e promé regla ta: NO POR TIN NINGUN PIESA ENTRE E REI I E TORE.

Na momentu ku no tin ningun piesa entre e REI i e TORENAN, nos ta haña un TORE den Fila a, un REI den Fila e i un TORE den Fila h.

Den un posishon asina e REI por enroká:

1. na ALA di REI dor di hasi dos stap bai na man drechi den mesun KAREDA, i bai para na g1;
e TORE ku ta na h1 ta bin pára na f1, pegá ku e REY.
ESAKI TA ENROKE KORTO PA BLANKU
2. na ALA DI DAMA dor di hasi dos stap bai na man robes den mesun KAREDA, i bai pára na c1;
e TORE di a1 ta bai para pegá ku e REI na d1.
ESAKI TA ENROKE LARGU PA BLANKU.
3. na ALA DI REI dor di hasi dos stap bai na man robes den mesun KAREDA, i bai para na g8;
e TORE ku ta na h8 ta bin para pegá ku e REI na f8.
ESAKI TA ENROKE KORTO PA PRETU.
4. na ALA DI DAMA dor di hasi dos stap na man drechi den mesun KAREDA, i bai pára na c8;
e TORE ku ta na a8 ta bin para pegá ku e REI na d8.
ESAKI TA ENROKE LARGU PA PRETU.

Esaki ta e kuater posibilidatnan pa un dje REINAN enroká!
No tin otro.
Wak e diagramanan aki bou i distinguínan bon for di otro.

DIAGRAMA "A"

PRETU

E REY Pretu i é REY Blanku a enroká korto

8 7 6 5 4 3 2 1

a b c d e f g h

BLANKU

DIAGRAMA "B"

PRETU

E REY Pretu i é REY Blanku a enroka largu

8 7 6 5 4 3 2 1

a b c d e f g h

BLANKU

Harry Sacksioni na ''Nacht-journaal'':

''Misschien wel m'n laatste LP''

UTRECHT — Het gaat niet goed met Harry Sacksioni. Dat wil zeggen: ijverig als nooit tevoren verdedigt hij zijn verworven positie van gitaarvirtuoos. Maar de belangstelling van zowel publiek als platenindustrie voor de manier waarop hij dat doet, neemt af. Sacksioni, eens het verlegen snarenwonder in het circus van harlekijn Herman van Veen, maar sinds vier jaar solo in het theater, laat opnieuw van zich horen. Van hem verscheen onlangs dankzij het geloof van Polydor Duitsland in zijn talent, de elpee 'Nachtjournaal'. Zijn Nederlandse maatschappij durfde de met veel elektriek gevulde schijf, waarop ook de bizarre Belg Raymond Van het Groenewoud te horen is, niet aan. Sacksioni zelf noemt deze voor hem zorgwekkende ontwikkeling „een logische spiraal".

„Ik werk binnen een door mij gekozen kader. Binnen dat kader probeer ik met mijn muziek dieper te gaan, zoals op 'Nachtjournaal'. Maar mensen willen over het algemeen niet met je mee de diepte in, wel in de breedte. En in die zin concessies doen, zie ik niet zo zitten".

Tussen Sacksioni toen en nu ligt een wereld, die hem in bepaalde opzichten sterk deed veranderen. We ontmoeten hem in de bar van een kolossaal betonnen logement in Utrecht, waar de gitarist tevreden lurkt aan een glas thee. Zijn woorden zet hij kracht bij met veel wijdse gebaren. Hij praat snel, veel en intens.

En dát is het eerste opmerkelijke verschil met tien jaar geleden. Afgezien van het feit dat er toen geen woord uit hem te krijgen was, was Sacksioni in die roerige Harlekijn-jaren een in zichzelf gekeerde muzikant, die, althans voor het oog van de onvoldoende geïnformeerde toeschouwer, heel braaf, bijna slaafs in de schaduw van de extroverte Van Veen stond.

Hij: „Toen ik op 18-jarige leeftijd naar Van Veen stapte, deed ik dat natuurlijk niet zonder reden. Ik voelde een grote verwantschap met hem en ik bleef ook niet voor niets zó lang bij hem. Maar Van Veen gebruikt dingen in andere mensen die voor hèm nuttig zijn. Hij is een zuiger en als je dat niet erg vindt, is er niets aan de hand".

OP DE PLANK

Sacksioni vond het wel erg. „Ik ben creatief, Herman is creatief. Ik kon in zijn programma mijn soli niet kwijt.

Er bleef zoveel ongebruikte muziek op de plank liggen. Ik vind het onterecht dat als iemand creatief is en daar ook blijk van geeft, dat je hem geen ruimte biedt. Ik maakte toen éénderde van zijn muziek. Toen ik later solo ging werken, zeiden er mensen tegen me: jouw muziek ademt de sfeer van Herman van Veen. Ja, geen wonder, als je zoveel voor hem hebt geschreven. Ik moet er overigens wel aan toevoegen dat Van Veen een ongelooflijk geïnspireerd talent is en blijft, hij is een buitengewoon creatief mens met heel veel waarde in zijn bagage".

Eén ding is zeker: Sacksioni's stijl van spelen is heel oorspronkelijk. Je zou kunnen zeggen dat hij een interessante, puur Nederlandse gitaarstijl heeft ontwikkeld.

„Ik lees in verhalen over artiesten vaak dat ze beïnvloed zijn door andere muzikanten. Ik heb eigenlijk nooit iets nagespeeld. Dat heeft waarschijnlijk met mijn gesloten karakter te maken. Als kind al probeerde ik van alles uit op de gitaar, en dat kwam van binnenuit. De gitaar koos bovendien mij uit. Er zijn naar mijn mening instrumenten die horen bij de bouw van iemand".

SUCCES

Sacksioni kroop jaren geleden uit zijn schulp, toen zijn eerste elpee 'Vensters' in ons land en vooral ook in België een groot succes werd. „Ik kon me niet langer meer onttrekken aan de belangstelling voor mijn persoon. Ik móest wel. Mensen begonnen me te schrijven en zo. Bij Van Veen deed ik soli en als het publiek enthousiast reageerde, wilde ik het liefst dat het weer snel stil werd zodat ik kon doorgaan. Ik kon, denk ik, niet erg goed omgaan met succes. En nog weet ik bijna nooit goed te reageren op mensen die iets aardigs, iets liefs tegen me zeggen. Ik heb altijd alles gevoelsmatig gedaan, ik heb nooit bedacht hoe iets over zou kunnen komen".

Sacksioni geeft zijn gitaarcomposities namen als 'Blos', 'Prikklok', 'De Lifter', 'Zeppelin' of 'Goofie'. Titels, die een beroep doen op de fantasie van de luisteraar. Maar het moment, dat Sacksioni's publiek heeft besloten niet langer met hem te willen denken, lijkt aangebroken. Onvermijdelijk is vervolgens dat niet fantaseren bij zijn muziek leidt tot een beoordeling van zijn technische kwaliteiten.

Die kwaliteiten zijn constant en daarom wellicht voor veel van Sacksioni's bewonderaars onvoldoende aanleiding om nóg een elpee aan te schaffen, of om hem nóg maar weer eens in het theater te gaan beluisteren.

Sacksioni: „Ik vind het geen voorwaarde om mijn muziek met fantasie te beluisteren.

Je kunt naar een schilderij kijken en genieten van de exacte weergave, de techniek. Als schilder van een bepaalde fantasie vind ik het ook niet nodig dat mensen precies dezelfde verbeeldingen hebben dan ik had toen ik de nummers schreef. Er kwam eens iemand na afloop van een concert naar me toe en zei: in dat nummer 'Prikklok' hoorde ik meer een vliegtuig landen. Prima vind ik dat. Pas als ik iets heel concreets wil aangeven met een nummer, bijvoorbeeld '1984', waarin ik heb getracht de sfeer van Orwells boek te benaderen, vind ik het jammer als het niet wordt herkend".

KNIEVAL

Harry Sacksioni is gitarist, zegt hij. Wie zijn nieuwe elpee 'Nachtjournaal' een concessie noemt, een knieval naar een breder, op elektrisch geprogrammeerd publiek, kan rekenen op een lawine van tegenwerpingen.

Hij: „Bij alles wat ik doe, gaat het er om of ik het leuk of zinvol vind. Ik vind dat de elektrische gitaar op 'Nachtjournaal' een verdieping is van datgene waarmee ik bezig ben. Ook de keus van Raymond Van het Groenewoud valt daarbinnen. Polydor Nederland durfde dat niet aan. En ik hou er rekening mee dat dit wel eens mijn laatste plaat kan zijn. Ik verkoop beduidend minder dan in mijn 'Vensters'-periode. Om van mijn muziek te kunnen leven móet ik platen verkopen, want alleen daaruit komt nog wel eens wat geld. De toernees leveren me niets op, al het geld gaat op aan medewerkers. Ik ben nu één van de zoveel miljoen Nederlands voor wie het moeilijk is om het hoofd boven water te houden".

Maar hij kan toch altijd nog terugkeren naar het Van Veen-concern? Sacksioni: „Dat is vrijwel zeker uitgesloten. Als je tien jaar lang een relatie met iemand hebt gehad en je hebt die relatie om een dwingende reden verbroken, dan is het toch maar zelden dat je na verloop van tijd weer samen het leven gaat delen. Zo zie ik ook Van Veen. Het zou maar heel toevallig zijn als zijn en mijn **ontwikkeling exact in elkaars** verlengde zijn komen te liggen en wij als bijna vanzelfsprekend samen verder zouden moeten gaan".

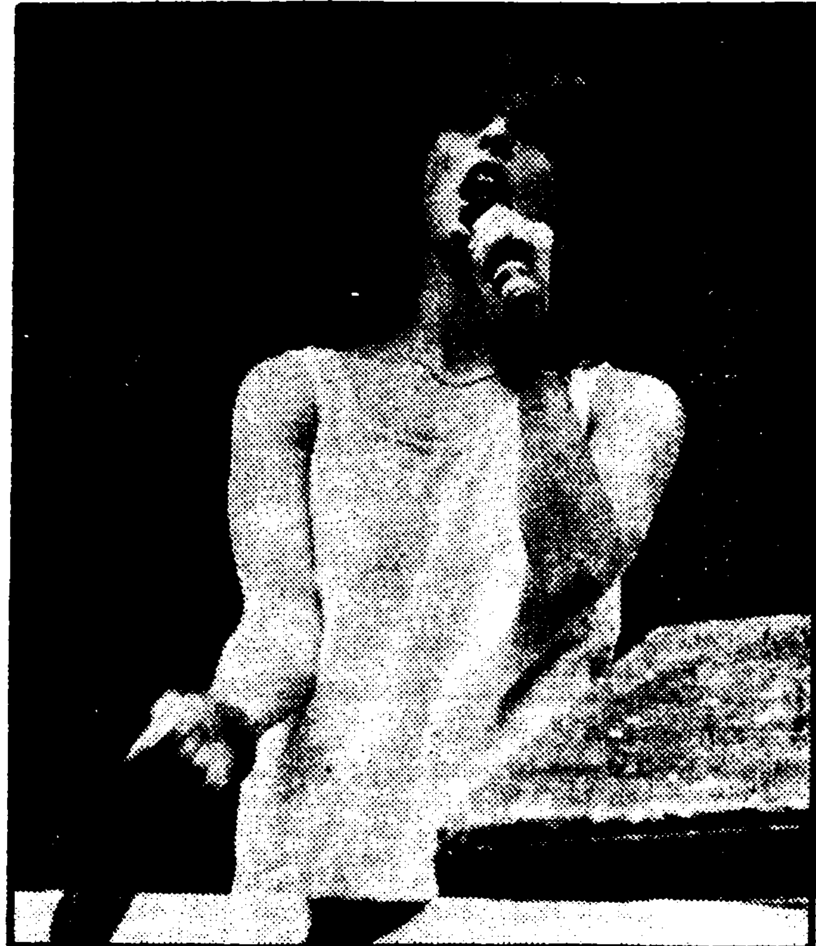
En, met een spontane lach: „Misschien dat ik hem nog eens zal begeleiden. In mijn programma".

(door Peter van der Hoest in de Haagsche Courant).



• Harry Sacksioni: „Ik verkoop beduidend minder".

NENA is Duitslands vrolijkste exportartikel



NENA HOOPT EEN VOORTREKKERSROL TE HEBBEN GESPEELD.

DE INTERNATIONALE allure van het uit West- Duitsland afkomstige vijftal Nena is groter dan menigeen had kunnen dromen. De aantrekkelijke zangeres, die de groep haar naam gaf, stond met de vier andere muzikanten voor de derde achtereenvolgende keer op de eerste plaats van de Engelse hitparade. Dat is een ongekend succes, want hoewel Kraftwerk, Scorpions en Trio geen onbekenden zijn aan de andere kant van de Noordzee, heeft nog geen enkele andere Duitse groep dit succes geëvenaard. '99 Luftballons' of, volgens de Engelse vertaling '99 Red Balloons', bleek een zeepbel te zijn, zoals menig criticus sceptisch had opgemerkt.

GESCHROKKEN

Dat het een goed in het gehoor liggende popsong is, werd ook door de Amerikaanse luisteraars opgemerkt. Het succes van Nena was daar misschien nog groter, want in het land van Uncle Sam haalde de originele Duitse uitvoering — visueel ondersteund door de 'Toppop'- registratie van het nummer — de eerste plaats van de zo belangrijke Billboard Hot 100. In eigen land wordt Nena momenteel omschreven als het vrolijkste export- artikel.

De 24- jarige zangeres Nena Kerner toont een brede glimlach als het internationale succes ter sprake komt. Ze zegt: "In Engeland zijn ze er een beetje van geschrokken. Veel mensen uit de muziek- industrie hebben zich vertwijfeld afgevraagd, wat er mis is met de muziek uit eigen land, dat een Duitse groep zo lang de eerste plaats kan vasthouden. Het leukste vind ik, dat we groepen zoals The Rolling Stones, waarmee we zijn opgegroeid en waar we altijd met bewondering naar hebben geluisterd, voorbijgestreefd zi n".

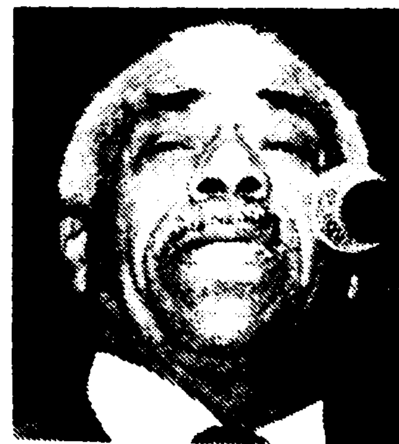
VOORTREKKERSROL

Nena hoopt dat ze met het succes van de single een voortrekkersrol heeft gespeeld en dat nu ook andere uit het grote leger van nieuwe Duitse groepen in Engeland en de VS een poot aan de grond krijgen. Of de groep het succes zal kunnen continuëren, weet Nena niet. Erg druk lijkt ze zich er niet over te maken.

Nena: "We maken nooit toekomst- plannen, maar wachten gewoon af wat er gebeurt. Ondertussen genieten we van de populariteit en houden er rekening mee dat het net zo snel kan zijn afgelopen als het succes is gekomen. Tenslotte heeft de geschiedenis geleerd, dat de mensheid helden nodig heeft, maar wel helden die ze kan vernietigen".

Machito, vader van ''Salsa'' overleden

LONDEN — Machito, de jazzbandleider die de salsamuziek uitvond, is in een Londens ziekenhuis overleden. Machito, wiens werkelijke naam Frank Grillo was, werd naar men aanneemt, 72 jaar en stierf aan trombose. De band van Machito, die twee weken in de Londense Ronnie Scotts Club speelt, zal daar blijven optreden "omdat Machito het zo zou hebben gewild".



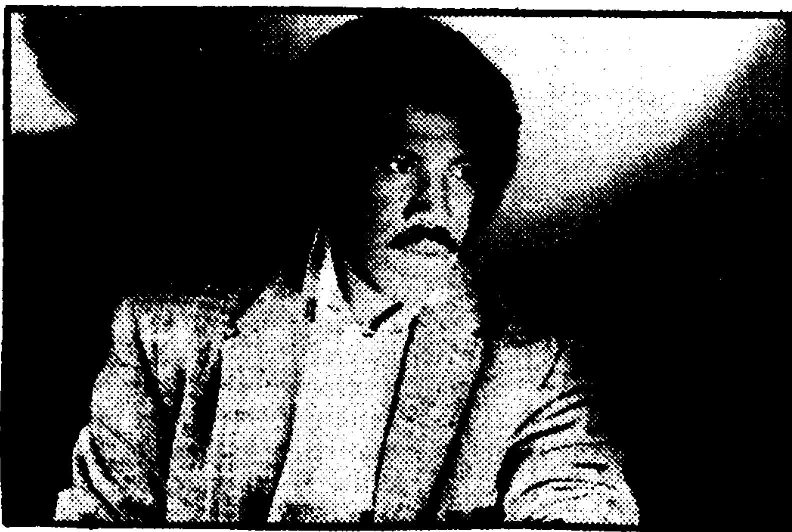
Machito is in het harnas gestorven. Met een orkest vol jonge talenten maakte hij sinds 1982 een jaarlijkse tournee door Europa en hij zorgde voor drie schitterende grammofoonplaten op het Timeless- label, waarvan de eerste ("Machito and his Salsa Big Band 1982") een Grammy Award kreeg. De platen vormen de kroon op een omvangrijk oeuvre waarin de geschiedenis van de Afro- Cubaanse muziek, vol up en downs, grotendeels is samengevat.

Het orkest van Machito was veertig jaar geleden dé smeltkroes van Cubaanse volksmuziek en Amerikaanse swing, een fusie die zulke vitale muziek opleverde dat hele generaties musici en orkestleiders er hun voordeel mee konden doen. Machito zelf maakte historische opnamen met Charlie Parker en Dizzy Gillespie (nog steeds verkrijgbaar op Verve), hij had in de jaren vijftig een aantal hits toen het grote publiek de Caraïbische dansmuziek ontdekte (men vindt die bijvoorbeeld op oude Roulette-platen) en hij nam nog niet zo heel lang geleden de suite *Oro, Incenso Y Mira* van Chico O'Farrill op (voor Pablo).

Daarmee leverde hij zelf een paar van de mooiste voorbeelden van salsa- muziek, daarnaast was er zijn verstrekkende invloed op de meest uiteenlopende collega's. Dizzy Gillespie bijvoorbeeld nam, onder invloed van Machito's muziek de legendarische congaist Chano Pozo op in zijn Big Band, wat prachtige opnamen opleverde in *Cubano Be, Cubano Bop* en *Manteca* uit 1947. Ook Stan Kenton raakte geïnteresseerd in de mogelijkheden van de Afro- Cubaanse muziek: op de oerversie van zijn hit *Peanut Vendor* speelt Machito's ritmesectie mee met de Kenton- band.

Gaandeweg begon men voor de muziek van Machito en alles wat daarvan afgeleid was de term "salsa" te hanteren, een brede paraplu waaronder men veel kan vangen, vooral nu die muziek sinds de tweede helft van de jaren zeventig een geweldige bloeiperiode doormaakt. Machito bleef echter altijd trouw aan zijn verleden. Schitterende bolero's, waarin geen noot geïmproviseerd werd, wisselde hij af met stukken waarin zijn solisten gloedvolle bebopchorussen bliezen. Een onnavolgbare ritmesectie en felle mambo's deden de rest en het valt dan ook te verwachten, dat de muziek haar uitvinder ruimschoots zal overleven.

Lionel Richie, de verlegen romanticus



LIONEL RICHIE: „KWALITEIT STAAT BIJ MIJ VOOROP".

DE KRACHT VAN de pop- video is groot. Het bewijs hiervoor wordt weer eens geleverd met het succes van Lionel Richie's 'Hello'. Deze compositie behoort tot de zwakkere nummers van Richie's tweede solo- elpee 'Can't Slow Down'. Het feit dat de verkoop van de single toch gigantisch is, moet dan ook worden gezocht in de video- clip van het nummer. Steeds weer wordt het verhaal verteld van het blinde meisje, waarop de hoofdpersoon (Lionel Richie) verliefd is geworden.

Wat het filmpje bewijst en wat later door Lionel Richie tijdens een telefonisch interview wordt bevestigd, is dat de Amerikaanse zanger een verlegen romanticus is. "Als een vrouw ooit rechtstreeks aan mij zou vragen of ik van haar hou, kan ze tot haar dood op het antwoord wachten. Ik zeg het liever op papier of in een liedje".

GEMAKKELIJK

Het schrijven van ballads gaat Lionel Richie gemakkelijk af. Toen hij nog in The Commodores zong, was Lionel al de man die voor de rustige nummers tussen al het funky- materiaal zorgde. "Het is de gave, die ik heb meegekregen. Het kost mij geen enkele moeite, maar dat komt waarschijnlijk ook omdat ik het een leuke bezigheid vind".

Als inspiratie- bron voor het schrijven van de nummers noemt hij zijn vrouw Brenda, die nauw betrokken is bij zijn carrière. "Zij regelt de studio's, zorgt ervoor dat de muzikanten op tijd in de studio zijn, praat met arrangeurs. Zij verzorgt alles waar ik een hekel aan heb". Ze gaat echter niet altijd mee op tournee. "Brenda houdt mij alleen gezelschap in de steden waar ze haar credit card kan gebruiken".

Lionel Richie noemt ook het publiek een inspiratie- ' "M'n publiek vertelt mı meer waar de volgende elpee over moet gaan. Daarom is het zo belangrijk om op te treden. Het is een manier om met je fans in contact te blijven".

DRIJFVEER

Volgens de Amerikaanse zanger is het publiek ook de drijfveer om door te gaan. "Sammy Davis zei ooit eens tegen mij dat het vermaken van mensen de reden was waarom hij doorging en daar ben ik het helemaal mee eens. Maar er zijn nog zoveel andere zaken, die mij op de been houden. Ik zou graag een rol in een film spelen, mij meer willen bezighouden met het componeren van filmmuziek. Bovendien is het produceren van andere artiesten vreselijk leuk om te doen. Daar leer je ongelooflijk veel van. Je staat er dan ook met je neus bovenop en dat komt niet vaak voor. In deze business is het nu eenmaal zo dat twee artiesten zelden op hetzelfde moment op dezelfde plaats zijn".

Lionel mikt op één hit per jaar. "Dat was ook de kracht van The Commodores. Bovendien wil ik voor het schrijven van elpees de tijd nemen. Kwaliteit staat bij mij voorop".



EEN HEM EN een haar bij elkaar, zwart en zoetgevooisd, romantiek in optima forma. De wisselwerking man- vrouw binnen de Amerikaanse zwarte muziek is goed voor onverdeeld succes. De oorzaak is moeilijk aan te geven, maar het zal ongetwijfeld iets te maken hebben met de bevestiging van een rollen- patroon dat de luisteraar in muzikale vorm voorgeschoteld krijgt, alsmede de kans om op onopvallende wijze een kijkje te nemen in de sexuele verhoudingen van een (zingend) duo. De kans op ordinair voyeurisme dus.

In navolging van grote duetten (Marvin Gaye en Tammi Terrell als lichtend voorbeeld) zijn in afgelopen jaren tientallen koppels gevormd waarbij volstrekt geen aandacht is besteed aan de vraag of ze al dan niet bij elkaar pasten. Je plempt ze niet zomaar bij elkaar. Het is een afweging van vocaal timbre, fysieke lengte en de mate van liefde voor innig vermaak.

De zangeres Roberta Flack is een goeie voor het duet. In het verleden heeft ze al vaker een tweeeenheid gevormd met een mannelijke tegenhanger. Deze keer is het Peabo Bryson waarmee ze haar krachten heeft gebundeld.

'Silk and Velvet' wordt het tweetal genoemd, de 'squire of soul' en 'rhythm and blues first lady', hand in hand. De elpee 'Born to Love' liegt er overigens niet om. In volmaakte harmonie werken ze zich door een flink aantal ballads (waaronder de klapper 'Tonight I Celebrate My Love') en enkele vlottere stukken. Het is prachtig, het is onberispelijk en in het kader van de duo- en duetten- problematiek het beste span in de softsoul sinds jaren.

Ook in Middeleeuwen legitiem pluralisme in theologie

Karl Rahner op bres voor de bevrijdingstheologie

LIMA / MADRID / BRASILIA — Naar eerst nu bekend is geworden, heeft de op 30 maart in Innsbrueck overleden theoloog prof. dr. Karl Rahner, twee weken voor zijn dood een brief geschreven aan de aartsbisschop van Lima, kardinaal Juan Landazuri Ricketts. Daarin stelt hij zich vierkant op achter vertegenwoordigers van de Bevrijdings- theologie, die de laatste tijd zowel in Latijns-Amerika als in het Vaticaan het vuur na aan de schenen kregen gelegd.

Een deel van het episcopaat uit Peru is het officiële veroordeling van de Bevrijdings- theologie, zoals die is verwoord door prof. Gustavo Gutierrez uit Lima. Dat deel zou ook graag de sluiting zien van de opleidings- leergang, die deze theoloog aldaar leidt.

Ook kardinaal Joseph Ratzinger, hoofd van de Vaticaanse congregatie voor de geloofsleer, heeft zich na een kortgeleden gehouden bijeenkomst met Latijnsamerikaanse bisschoppen te Bogotá tegen een "reductie van het geloof door Marxistische interpretaties en stromingen van de Bevrijdings- theologie" gekeerd. Hij had het in dit verband over een kritisch onderzoek van opvattingen van figuren als Gutierrez, Leonardo Boff en Jon Sobrino.

In zijn brief van 16 maart neem Rahner het met hartstocht op voor de Bevrijdings- theologie van Gutierrez, van wiens orthodoxie hij ten volle overtuigd zegt te zijn. Rahner verklaart zich bewust te zijn van de betrekkelijkheid van deze theologie in het grote geheel van de Rooms- katholieke theologie.

Prof. Rahner spreekt als zijn overtuiging uit, dat deze Bevrijdings- theologie niet los moet worden gezien van de plaats, die de kerk van Latijns- Amerika in het theologische leven inneemt. Daarbij moet de stem der armen worden gehoord en dit betekent theologie, die heel concreet in dienst staat van de evangelisatie en de practische levens- situatie van die mensen, wil ze kunnen werken. Daarom kan ze nooit worden losgeweekt uit haar culturele en sociale achterstand, vindt Rahner.

Naar de briefschrijver meent zijn er altijd stromingen geweest binnen de theologie. Zowel in de Middeleeuwen als in de tijd van de barok heeft "een legitiem pluralisme bestaan in de Rooms- katholieke theologie". Het zou diep zijn te betreuren, betoogt Rahner, als dat pluralisme door administratieve maatregelen bovenmatig zou worden ingeperkt. Naar het inzicht van prof. Rahner zou een veroordeling van Gutierrez zeer negatieve gevolgen hebben voor het klimaat, waarin een theologie die in dienst staat van de evangelisatie, kan voortleven.

Gustavo Gutierrez zelf, die vijftien jaar geleden met de publicatie van zijn korte verklaring "Hacia una teología de la liberación" (Op weg naar een Bevrijdings- theologie) in Montevideo de nieuwe theologische stroming gestalte gaf, heeft een interview toegestaan aan het Italiaanse tijdschrift "Il Regno". Daarin zegt hij, dat veel kan worden opgehelderd in een rustige en open dialoog met kardinaal Ratzinger. Volgens Gutierrez heeft de Bevrijdings- theologie "een diepe kerkelijke motivatie". Doel ervan is, bij te dragen aan een sterkere tegenwoordigheid van Christenen in de realiteit van onze samenleving, "maar trouw aan het evangelie". Daarbij wordt wel gebruik gemaakt van wat sociale wetenschappen opleveren, maar niet wat als "marxistische analyse" bekend staat, zeker niet wat haar absolute aanspraken betreft.

Gutierrez geeft toe dat enige vertegenwoordigers van de Bevrijdings- theologie zich hebben laten verleiden tot overdrijvingen en uitspraken die voor tweeërlei uitleg vatbaar zijn, maar dat moet niet als deze theologie typerend worden beschouwd. Hij zegt: "Voor ons ligt de laatste en beslissende grondslag voor dit kiezen voor de armen niet in de analyse van de samenleving, maar in God, aan wie wij in gemeenschap met de kerk geloven".

Devotie geëlectrificeerd



... een tot de hemel gericht gebed

PITTSBURG — Sommige gelovigen moeten er nog erg aan wennen, maar over het algemeen ontmoet pastoor John Harvey van de Mariakerk te Pittsburg toch weinig gemurmureer over de electrificering van de devotie- kaarsen in zijn kerk. Wie nu uit devotie of dankbaarheid een kaars wil branden, werpt een geldstuk in een gleuf en een electrische kaars brandt gedurende een vooraf bepaald aantal uren. Een tijdklok regelt dit religieuze gebeuren. Pastoor Harvey zegt dat dit niets anders is dan met z'n tijd meegaan. Als grote voordelen ziet hij afwezigheid van walm, die de beelden en de hele omgeving beroet, besparing op onderhoudskosten en absolute veiligheid. Wel geeft de pastoor toe, dat sommige parochianen dit een barbaarse daad vinden. Hij houdt echter vol, dat alleen de intentie telt, niet de manier waarop daaraan vorm wordt gegeven.

Pastoor Charles Owen Rice uit de kerk van Sint Anna in Pittsburg is het helemaal niet eens met zijn electriciteit minnende college. De kaarsvlam rijst zijns inziens op als een tot de hemel gericht gebed. De gelovige offert daarbij iets van zichzelf ter ere Gods, aldus deze visie.

De eenvoudige parochiaan Gene Ritter van de Mariakerk is er confuus van geraakt. Hij zei van een priester te hebben gehoord dat de kaars die opbrandt, het symbool is van ons leven dat Christus helemaal moet zijn toegewijd. Hij was er niet zeker van of dat langs electrische weg ook kan worden verzinnebeeld.

Nicaraguaanse Jezuiet: VS daden onmenselijk

BONN — De kerken in Europa zouden zich krachtig moeten uitspreken tegen de "onverklaarde oorlog tegen Nicaragua". Dat heeft de directeur van het Nicaraguaanse instituut voor sociaal- economisch speurwerk, de Jezuïeten- pater Xabier Gorostiaga, in Bonn verklaard. Hij deed het Westduitse regerings- centrum aan op een Europese reis die tot doel heeft de kerk in Europa wakker te schudden over wat in Nicaragua gebeurt en "het gordijn van onwetendheid te verscheuren".

Gorostiaga heeft waardering voor de noodzakelijke hulp, die de Europese kerken bieden voor de wederopbouw van zijn land. Maar tot dusver heeft het ontbroken aan een niet mis te verstane verklaring van de kerk tegen het "onchristelijke, onmenselijke en ondemocratische optreden" van de Verenigde Staten bij het organiseren van het leggen van mijnen in Nicaraguaanse havens en steun aan de contra- revolutionaire rebellen. Naar de mening van de Jezuïet heeft de RK kerk zich altijd uitgesproken tegen terrorisme, maar verzuimt zij thans een standpunt in te nemen tegenover een vorm van "staatsterrorisme", dat een wereldmacht richt op kleine landen van de Derde Wereld.

Gorostiaga noemde het schandalig dat het Vaticaan en de Nicaraguaanse bisschoppen tot dusver hebben gezwegen over de op Nicaragua gerichte aanvallen, ofschoon die al veel doden hebben gekost. Daarentegen hebben de raad van kerken in de Verenigde Staten, de Canadese bisschoppen en de vredesorganisatie Pax Christie duidelijk de agressie jegens Nicaragua veroordeeld. In september vorig jaar is daar nog een keten van "getuigen voor de vrede" bijgekomen, die in het land zelf vredeswakes houden en waaraan ook Europese religieuzen deelnemen.

Naar opvatting van Gorostiaga kan de kerk in Nicaragua ertoe bijdragen dat er een nieuwe samenleving ontstaat waarbij zij zich schaart aan de kant van de armen. De hiërarchie veroordeelt deze "kerk van de armen" steeds weer als "Marxistisch en kerkscheurend", maar deze zoekt toch altijd het gesprek met de kerkleiding. De basisgemeenten willen de bisschoppen wel erkennen als brengers van het evangelie, maar niet als vertegenwoordigers van een politieke macht, aldus de Jezuïeten- pater. Daarom is de scheidslijn binnen de RK kerk van Nicaragua politiek en niet theologisch van aard, zei hij.

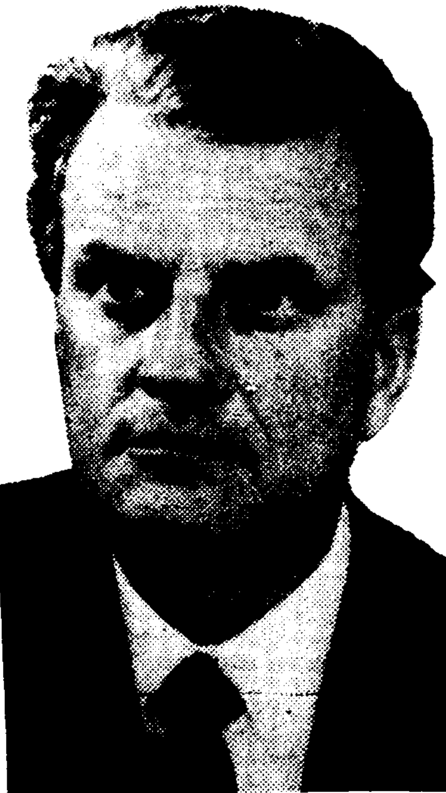
Wijn en paus

SION — Wijnboeren in het Zwitserse kanton Valais (Wallis) hebben hun laatste oogst opgedragen aan paus Johannes Paulus II, ter gelegenheid van zijn aanstaande bezoek aan Zwitserland in de maand juni. "Opgedragen aan zijne heiligheid paus Johannes Paulus II", staat op het etiket van de flessen rode en witte wijn, samen met de pauselijk wapen. Italiaanse kranten noemen het idee een oneerbiedige manier van geld maken. "Het jongste voorbeeld van een barbaarse consumenten- mentaliteit die zelfs geen ontzag heeft voor iets heiligs", schreef er een. De Zwitserse bisschoppen hadden kort tevoren gevraagd om "goede smaak" bij het ontwerpen van pauselijke souvenirs. De kerkelijke overheid van het kanton Valais liep niet met het initiatief weg, maar zei er niet veel aan te kunnen doen. "We tolereren het. Verbieden kunnen we het niet", zei een woordvoerder.

Billy Graham ver vóór op naaste concurrenten

Electronische kerk in VS: minder invloed dan gedacht

NEW YORK — Religieuze programma's op de televisie hebben geen invloed op dalend kerkbezoek in de Verenigde Staten. Dat is een van de uitkomsten van een groots opgezet onderzoek naar de invloed van dat soort programma's op de kijker. Aangetoond is, dat veel minder mensen de „electronische kerk" wel zien zitten dan eerst werd gedacht. De kijkersgroep is verhoudingsgewijs klein, uiterst stabiel en bestaat voornamelijk uit conservatief ingestelde geregelde kerkgangers.



BILLY GRAHAM
... zestien procent van kijkers ...

Als geregelde kijkers. dat zijn mensen die per week ten minste een kwartier naar religieuze tv-programma's kijken, is een gemiddelde vastgesteld van 13,3 miljoen mensen, ongeveer 6,2 procent van de huishoudingen met tv in de Verenigde Staten. Eerdere ramingen gingen tot getallen van wel 130 miljoen. Als de groep mensen in ogenschouw wordt genomen die een uur of langer per week naar religieuze tv-programma's kijkt, slinkt de kijkersgroep tot 3,14 procent van de bevolking, of minder dan zeven miljoen mensen.

Wat nader gepreciseerd omvat de groep geregelde kijkers oudere mensen met een verhoudingsgewijs geringe schoolopleiding, uit de lagere bevolkingsgroepen, politiek conservatief getint, geneigd tot godsdienstig fundamentalisme, voornamelijk wonend op het platteland en met een oververtegenwoordiging van niet- blanken en vrouwen. In sterke tegenstelling daarmee staat het feit, dat in de programma's zelf blanken van middelbare leeftijd de belangrijkste rol spelen. Gepensioneerden en huisvrouwen komen er praktisch niet in voor.

Uit het onderzoek kan niet worden afgeleid, dat de „electronische kerk" invloed van betekenis heeft op ongelovigen. Het meest wordt op zondag gekeken voor 10 uur 's ochtends. Ongeveer eenderde deel van de kijkers maakt een bijdrage over aan de programmamakers. Het gemiddelde daarvan is 30 dollar per jaar.

De studie is een uitvloeisel van een in 1980 gehouden conferentie over de „Electronische kerk", waaraan hebben deelgenomen de Nationale raad van kerken, de Rooms- katholieke conferentie als orgaan van de bisschoppenconferentie, en de National religious broadcasters. Toen bleek dat er vrijwel geen betrouwbare gegevens bekend waren over de invloed van religieuze tv-programma's.

Opdracht tot het landelijke onderzoek ging uit van 39 grote kerkgenootschappen, oecumenische organisaties, seminaries en onafhankelijke tv-pastoraten. Het is uitgevoerd door de Annenberg school of communications en de universiteit van Pennsylvania, samen met de Gallup- organisatie. Het geheel stond onder leiding van George Gerbner, decaan van de Annenberg school, die grote bekendheid heeft verworven door zijn onderzoek naar de invloed van geweld op de televisie op kinderen.

Volgens Ben Amstrong, directeur van National religious broadcasters, waren de belangrijkste vragen waarop antwoord moest worden verkregen, de volgende: Wie kijkt, wat is de boodschap, waarom kijken mensen daarnaar en hoe wordt het gedrag van de kijker erdoor beinvloed.

Dr. Amstrong is gesterkt in zijn overtuiging, dat de „electronische kerk" niet in staat is „poen en zielen" (bucks and bodies) aan de plaatselijke kerk te onttrekken. „Voor het welzijn van de plaatselijke gemeenten is religieuze televisie het prachtigste dat er is sinds de tomaat in Italië arriveerde", verklaarde hij.

Dr. William F. Fore, deskundige voor communicatiezaken van de Nationale raad van kerken, vond in het onderzoek bevestiging van het juiste van de televisiepolitiek van de NCC. Elke deelnemende kerk moet volgens hem tot het inzicht komen, dat ze voort moet gaan met dit soort activiteiten, begrip moet hebben voor de beperkingen ervan en uit moet gaan van de vaststelling, dat religieuze televisie geen goed instrument is om mensen tot bekering te brengen. Wel helpen de programma's de kijkers, de juiste religieuze vragen over meningen en waarden te stellen. Daarom dienen de programma's publieke onderwerpen te benaderen vanuit een morele en ethische invalshoek, aldus dr. Fore.

Uit het 130 pagina's omvattende rapport, met nog een bijlage van 109 bladzijden, kan worden afgeleid dat de religieuze programma's meer door protestanten dan door Rooms- katholieken worden gewaardeerd en dat evangelist Billy Graham met 16 procent kijkers alle concurrenten ver achter zich laat.

Kardinaal Ratzinger:

Bevrijdingstheologie is complex fenomeen

ROME — De Bevrijdings- theologie neemt aspecten van het Marxisme over en interpreteert het christendom als een politiek programma voor de emancipatie van de armen door middel van de klassenstrijd. Zo is de opvatting van kardinaal Joseph Ratzinger, prefect van de Vaticaanse congregatie voor de Geloofsdoctrine.

De kardinaal die bekendheid genoot als theoloog zette zijn opvattingen uiteen in het tijdschrift 30 Giorni, waarbij hij wel erkent dat de Bevrijdings- theologie een "uiterst complex fenomeen" is. Een deel ervan werpt een juist licht op de noodzakelijke verantwoordelijkheid van de christen ten opzichte van de armen en de onderdrukte in de context van een juiste kerkelijke theologie. Maar sommige exponenten van de Bevrijdings- theologie hebben zich de Marxistische optie eigen gemaakt. Het grootste deel van zijn bijdrage aan 30 Giorni wordt in beslag genomen door de kritiek van de kardinaal op deze Marxistische vleugel. Hij is namelijk de mening toegedaan dat als men de theologie gebruikt als een emancipatie- programma van de armen via de klassenstrijd, dit een "fundamenteel gevaar is voor het geloof van de kerk".

Deze opvatting zet de hiërarchie op tegenover de rest van de leden van de kerk. Dan komt het volk te staan tegenover de hiërarchie. Dan is er sprake van een anti-these tegenover alle instituties welke aangemerkt worden als krachten van de onderdrukking. Wanneer het kerkelijk leergezag zich verzet tegen de Bevrijdings- theologie zegt men dat de betrokkenen de kant kiezen van de rijken, van de overheersers en tegen de armen en de lijdenden zijn, aldus de kardinaal.

Het bijzondere gevaar van deze theologie opvatting is volgens kard. Ratzinger dat hij een kernwaarheid bevat, welke gemanipuleerd kan worden, namelijk dat de Bergrede in werkelijkheid de keuze van de kant van God is ten gunste van de arme. Maar deze keuze, zo voegt de kardinaal er direct aan toe, betekent niet dat men moet kiezen voor een voortdurende klassestrijd naar de Marxistische geest, welke slechts als opties kent het Marxisme en kapitalisme en waarbij men de verschillende groepen binnen de kerk tegenover elkaar plaatst. Naar de mening van kardinaal Ratzinger zouden er zich echter geen theologische misbruiken voordoen als de kerkelijke mensen hun taak beter verrichten, wat betreft het opkomen voor de rechten van de armen.

Amerikaanse aartsbisschop:

Leren luisteren naar schreeuw van pijn van de vrouwen

RIO DE JANEIRO — De aartsbisschop van Rio de Janeiro, kardinaal Eugenio de Araujo Sales, heeft twee docenten van de pauselijke universiteit in die stad geschorst, Clodovis Boff (priester van de congregatie van de "Servos de Maria") en Antonio Moser (Franciscaan). Hij verwijt beide Bevrijdingstheologen dat zij in hun onderwijs "Marxistische denkcategorieën" hebben gebruikt. Kardinaal Sales geldt als een van de behoudende bisschoppen in Brazilië.

De studenten van de theologische faculteit hebben bij de kardinaal protest tegen de schorsing aangetekend. In hun brief wijzen zij er op dat volgens de pauselijke constitutie "Sapientia Christiana" er vantevoren een gesprek met de betrokken personen had moeten plaats vinden. Ook de Braziliaanse bisschoppen- conferentie heeft tegen het besluit geprotesteerd. Boff (Clodovis) is lid van de bisschoppelijke commissie voor de geloofsleer, zo merken de bisschoppen op.

Clodovis Boff, geboren in 1944 in Concordia (Brazilië), studeerde te Leuven, alwaar hij promoveerde. Hij publiceerde enkele boeken, waaronder "Teologia e Pratica" (Theologie en pratijk, uit 1978), "Communidade Ecclesial — Communidade Politica" (Kerkelijke gemeenschap — Politieke gemeenschap, eveneens uit 1978). En met zijn naamgenoot Leonardo Boff "Da Libertacao (Over de bevrijding). De theologische betekenis van de sociaal- historische bevrijding, uit 1979.

In "Concilium" (1981/10) schreef hij een artikel, getiteld "Sociale leer van de kerk en Bevrijdings- theologie: elkaar tegengestelde sociale praktijken?" De sociale leer sluit zich steeds meer aan bij de Bevrijdings- theologie. Daarmee volgt de theorie dezelfde richting als de praktijk van de kerk, namelijk dat zij steeds meer probeert zich op te stellen ten gunste van de armen, aldus Boff (Clodovis).

Indianen als catecheten in Canada

OTTAWA — In het aartsbisdom Grouard - Mc Lennon in het noordwesten van Canada zullen de komende jaren in toenemende mate indianen tot catecheet worden opgeleid. Zij krijgen tot taak de geestelijke vorming te verzorgen van sterk verspreid in onherbergzaam gebied wonende indianse stammen. Het opleidingsinstituut voor inheemse mannelijke en vrouwelijke catecheten is zes jaar geleden opgericht. Op het ogenblik zijn er twintig mensen in opleiding. Het studieprogramma schenkt grote aandacht aan de verbinding tussen het Rooms- katholieke geloof en de overgeleverde culturen in de regio en geeft ook practisch inzicht in wat het werk in de gemeente allemaal inhoudt.

Justitia et Pax van Zimbabwe:

Reactie Mugabe op kritiek bisschoppen is verbijsterend

HARARE — Een Rooms-katholieke commissie heeft zijn grote bezorgdheid uitgesproken over de "verbijsterende kritiek van premier Robert Mugabe op een rapport van Zimbabwaanse bisschoppen over moordpartijen op dissidenten door regeringstroepen in Matabeleland.



ROBERT MUGABE
... geen onderscheid maken ...

Premier Mugabe uitte in Bulawayo bittere kritiek op zeven bisschoppen omdat zij zijn regering een rapport hebben aangeboden over het optreden van het regeringsleger in Matabeleland. In het rapport werd melding gemaakt van massamoorden, martelingen en verkrachtingen door regerings- troepen die tegen dissidenten in het zuiden van Zimbabwe zijn ingezet. Mugabe zei dat de bisschoppen zich niet met regeringszaken dienden te bemoeien. Hij beschuldigde met name de bisschop van Bulawayo, Hendry Karlen, ervan zijn collega's te hebben beïnvloed om het rapport samen te stellen.

In een verklaring in Harare van de katholieke commissie "Justitia et Pax" wordt gezegd dat bisschoppen "zeer bezorgd zijn over de verbijsterende uitspraken van de premier, die twijfelt aan de integriteit van de bisschop van Bulawayo en aan de capaciteit van diens collegabisschoppen om de situatie onbevooroordeeld te kunnen beoordelen". De verklaring stelt verder dat de bisschoppen zich niet verzetten tegen de "legitieme rechten van de regering de orde te herstellen en te handhaven in het zuiden en westen van Zimbabwe".

De bisschoppen zeggen tenslotte dat de bisschoppen en de commissie, die al ti dens de guerrilla tegen de blanke overheersing actief zijn geworden op het gebied van de mensenrechten, "uitsluitend onschuldige mensen willen beschermen tegen geweld, vergrijpen tegen de mensenrechten en hongerdood". Daarbij maken de bisschoppen geen onderscheid tussen gewelddaden van dissidenten of van het regeringsleger, aldus de verklaring.

Scheidslijn binnen RK kerk politiek, niet theologisch

Vrijgemaakte Mormonen: vrouw welkom in ambt

INDEPENDENCE — Afgevaardigden naar de Wereld- conferentie van de "Gereorganiseerde kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste dagen" te Independence, hebben de vrouw in het ambt aanvaard. Deze progressieve afsplitsing van de Mormonen telt thans 230.000 leden. Wallace B. Smith, voorzitter en profeet, verklaarde dat het voorstel moet worden gezien als een geschreven openbaring of "geïnspireerd document". Het zal worden toegevoegd aan de belijdenis- geschriften van de gemeenschap, die de leden zien als "geest en wil van God".

Vrouwen zullen zich nu scharen in de rangen van de 18.000 mannelijke priesters en zullen alle sacramenten mogen toedienen. Volgens leiders van deze beweging is de beslissing tot het wijden van vrouwen de grootste openbaring van de afgelopen tien jaar.

In het document staat woordelijk: "Ik heb de gebeden van velen gehoord, onder wie mijn dienaar de profeet, terwijl zij mijn wil naspeurden met betrekking tot de vraag, wie zal worden geroepen tot het delen in het dragen van de lasten en verantwoordelijkheden van het priesterschap in mijn kerk". De Vrijgemaakte Mormonen vormen de grootste afsplitsing van de eigenlijke Mormonen na de dood van stichter Joseph Smith. De grote Mormonenkerk denkt er niet over de vrouw tot het priesterambt te roepen.

Kerk en wereld

Johannes Paulus tot jongeren:

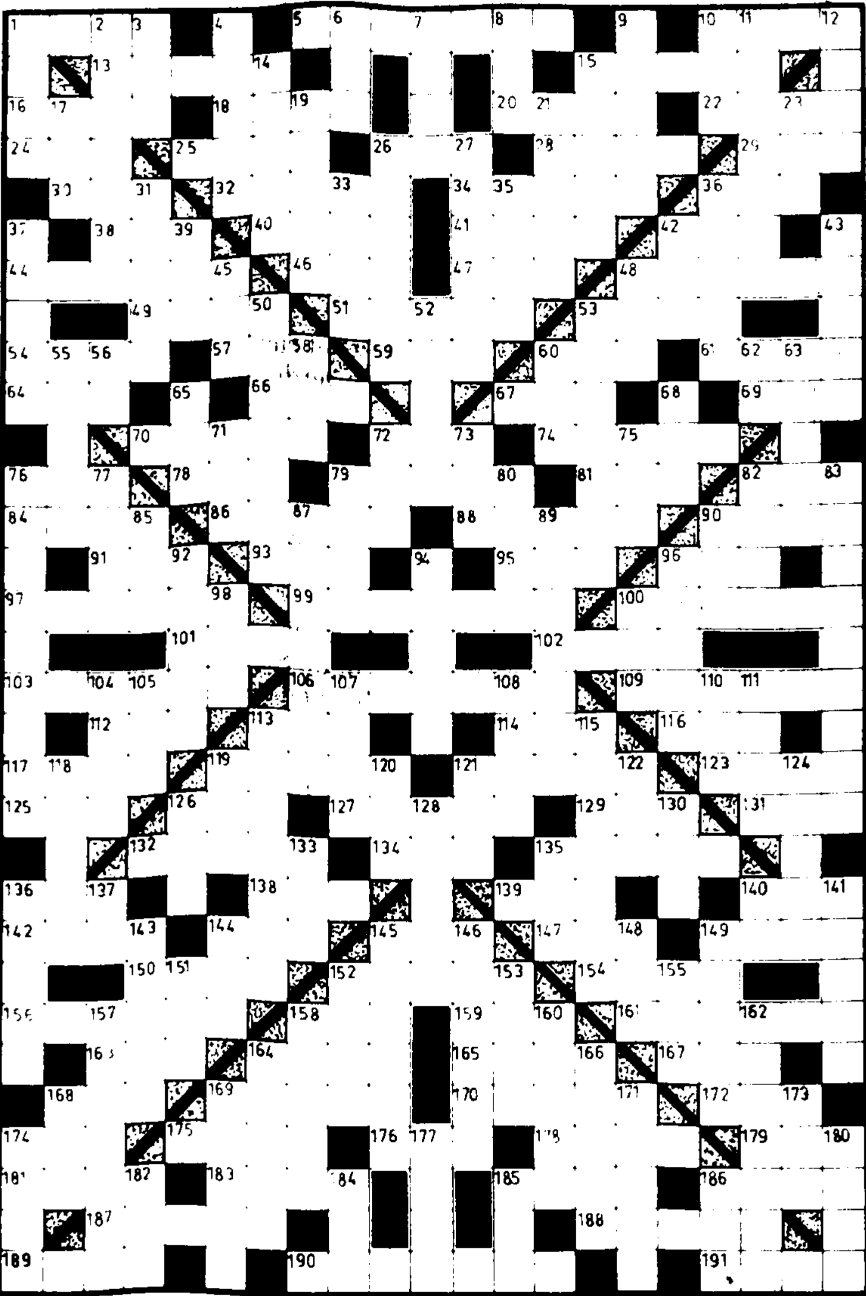
Profetische rol weggelegd in tijd van doodscultuur

ROME — Voor de jongeren is een profetische rol weggelegd bij de bestrijding van de problemen waarmee de wereld op dit ogenblik wordt geconfronteerd zoals die van de cultuur van de dood. Zo hield paus Johannes Paulus II een gehoor van 200.000 jongeren uit de hele wereld voor.

Een voorbeeld van deze doodscultuur noemt de paus de voortgang van een nucleair conflict. Maar een ander voorbeeld zijn de drugs, de mogelijkheden tot terreur, de erotiek en ook de abortus maakt er deel van uit evenals de euthanasie en het uitsluiten van de bejaarden en de gehandicapten.

Onder zijn gehoor bevond zich ook Moeder Teresa. Haar stelde hij de retorische vraag: "Ik vraag U is Moeder Teresa, die hier bij mij staat, niet een jeugdig mens? Ik wil niet zeggen hoeveel jaren zij telt. Want nooit noemt men een leeftijd als men het over een dame heeft". Moeder Teresa had de jongeren eerder toegesproken en er bij hen op aangedrongen om de hongerigen te gedenken en hen die geen dak boven hun hoofd hebben en die geen kleren hebben om aan te trekken.

Amigoe Kruiswoordpuzzel



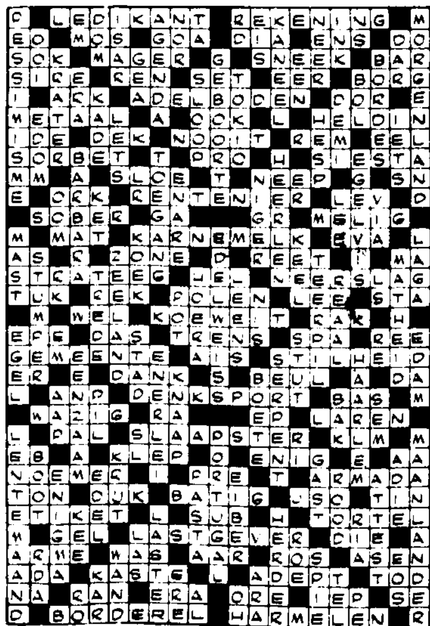
HORIZONTAAL: 1. schietwapen; 5. feestverlichting; 10. deel v.e. schip; 13. bijb. figuur; 15. gaping, leemte; 16. bijwoord; 18. verlichtingsmiddel; 20. slag; 22. wiersoda; 24. paardje; 25. strand bij Venetië; 26. pausennaam; 28. riv. in Duitsland; 29. watering; 30. voorzetsel; 32. gezindte; 34. vuurpijl; 36. verkeerd; 38. lidwoord; 40. nauwe opening; 41. kiezelzandsteen; 42. nuttige dieren; 44. deel v.e. breuk; 46. rijtoer; 47. wilde haver; 48. rond lichaampje; 49. insekteneter; 51. pl. op Java; 53. doorzichtig weefsel; 54. gast; 57. stremsel; 59. snelle loop; 60. telwoord; 61. salaris; 64. zekere geldswaarde; 66. kledingstuk; 67. stoot; 69. vogeleigenschap; 70. rookwaar; 72. lidwoord; 74. rijkaard; 76. afval v. gedorst graan; 78. grappenmaker; 79. kostbaar kleinood; 81. schrede; 82. achterbout v.e. varken; 84. godheid; 86. riv. in België; 88. inhoudsmaat; 90. rustteken; 91. vis; 93. noodsein; 95. register; 96. bijb. figuur; 97. water in Noord-Brabant; 99. pl. in Noord-Brabant; 100. toneeldans; 101. tabel; 102. diamant die een dubbel kristal is; 103. Europese hoofdstad; 106. deel v. Afrika; 109. gegraven vaart; 112. liefkozing; 113. voor; 114. ik; 116. haarkrul; 117. Ind. gewoonterecht; 119. vloer; 121. politieman; 123. deel v. constantinopel; 125. teken in de dierenriem; 126. vogelwoning; 127. kleur; 129. zwarte steensoort; 131. gevangenis; 132. mann. dier; 134. eikeschors; 135. specerij; 136. laag; 138. drinkbakje; 139. vr. munt; 140. grapjes; 142. opgeld; 144. wandversiering; 145. inhoudsmaat; 147. oogholte; 149. in het jaar; 150. geneesmiddel; 152. werkelijk; 154. salaris; 156. door water omringd land; 158. dansfeest; 159. vaartuig; 161. gezondheidswens; 163. familielid; 164. vaartuig; 165. voorgerecht. 167. pl. in Gelderland; 168. sportartikel; 169. bende; 170. vat met hengsel; 172. ik; 174. aanw. vnw; 175. kring rond zon of maan; 176. zandheuvel; 178. emmertje; 179. sporeplant; 181. toegankelijk; 183. met rede begaafd wezen; 185. pl. in Duitsland; 186. kledingstuk; 187. telwoord; 188. rumoer; 189. bergplaats; 190. grot; 191. steun.

VERTICAAL: 1. papiermaat; 2. warme wijn; 3. schutsluis; 4. verzekeringspapier; 6. hoge berg; 7. houding; 8. zwaardwalvis; 9. zuigbuis; 10. getemd; 11. werkplaats; 12. telegrafisch koersbericht; 14. dichterbij; 15. onderwereld (myth); 17. water in Utrecht; 19. zware hamer; 21. opening in een deur; 23. onderricht; 26. deel v.e. woord; 27. partijkrant; 31. kweker; 33. tobbe; 35. rijstbrandewijn; 36. vogel; 37. trottoir; 39. zelfkant; 42. gevuld; 43. reptiel; 45. opstootje; 48. uiting v. genegenheid; 50. onderwijzeres; 52. hersteld; 53. pl. in Groningen; 55. voorm. Russisch heerser; 56. voor de vuist; 58. hijswerking; 60. hemellichaam; 62. aard. aanduiding; 63. Russisch gebergte; 65. gemalin van Aegir; 68. viervoeter; 71. verfrissing; 72. scharnier; 73. ogenblik; 75. drankgelegenheid; 76. kaarsdrager; 77. dapper; 79. vr. munt; 80. vr. munt; 82. gaaf; 83. bloedgetuige; 85. rekenopgave; 87. kruiderij; 89. scheepsinhoud; 90. noot; 92. ingedikt sap; 94. grote afstand; 96. deel v. Afrika; 98. streep; 100. grap; 104. titel; 105. aanw. vnw; 107. schoorsteenzwart; 108. echtgenoot; 110. wolvlokje; 111. pl. in Duitsland; 113. It. nationaal gerecht; 115. ongeluk; 118. terdege; 119. ijzeren mondstuk; 120. honingdrank; 121. woonschip; 122. aanwijzing; 124. palmriet; 126. deel v.e. boom; 128. schouwspel; 130. afslagplaats bij golf; 133. soort; 135. zwarte, kleverige stof; 136. vervaardiger; 137. nikkel; 140. de onbekende; 141. water in Zuid-Holland; 143. giraffeachtig dier; 144. slot; 145. vrucht; 146. afsluitmiddel; 148. zeepwater; 149. positieve elektrode; 151. meisjesnaam; 152. kant, zoom; 153. langzaam; 155. vr. munt; 157. vogel die andere vogels moet lokken; 158. adellijke titel; 160. gerief; 162. deel v.e. cirkelvlak; 164. brandstof; 166. zoutig vocht; 168. benadrukt; 169. werktuig; 171 soort appel; 173. familielid; 174. mikpunt; 177. pl. in Rusland; 180. heilige; 184. vruchtenat; 185. voorzetsel; 186. verlaagde toon.

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnares van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Maria Wever
Concessielaan 11
Oranjestad
Aruba

De winnares kan haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe, Nassaustraat 110.
De goede inzending had er aldus uit moeten zien:



Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 25 mei 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL. Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

Hongeropstand niet onverwacht met werkloosheid van 50 procent

Dominicaanse Republiek: broze democratie in woelige regio

SANTO DOMINGO — De merengue is verstomd op de Malecón, de grote boulevard met wuivende palmen in de Dominicaanse hoofdstad Santo Domingo. Waar anders de Dominicanen flaneren en hun opzwepende muziek ten gehore brengen onder het genot van een goed glas rum, patrouilleren nu politie en militairen na de recente voedselrellen die aan meer dan vijftig mensen het leven hebben gekost. Ook in de andere steden in de Dominicaanse Republiek wordt gepatrouilleerd. In Santo Domingo zijn nog sporen zichtbaar van brand en plundering. De meeste van 5000 mensen die tijdens de onlusten waren opgepakt, zijn volgens officiële berichten inmiddels vrijgelaten.

De ongeregeldheden braken uit, nadat de regering de prijzen van de belangrijkste levensmiddelen sterk had verhoogd in het kader van een overeenkomst met het Internationale Monetaire Fonds. Het IMF heeft de Dominicaanse Republiek een lening van 459 miljoen dollar verstrekt op voorwaarde dat de regering een stringente bezuinigings- politiek gaat volgen. Er verbleef een delegatie van het IMF in Santo Domingo om achter gesloten deuren over de economische problemen van het land te overleggen.

De zes miljoen inwoners tellende Dominicaanse Republiek, dat met Haiti het eiland Hispañola vormt, heeft een staatsschuld van 2,6 miljard dollar. Ongeveer 20 procent van het Bruto Nationaal Product gaat op aan rente en aflossing van de schuld. Het land wordt als veel ontwikkelings- landen getroffen door dalende prijzen van zijn belangrijkste export- producten als suiker, koffie en tabak. Bovendien is het land de afgelopen jaren zwaar geteisterd door natuurrampen. In 1979 veroorzaakte de orkaan David een schade van bijna een miljard dollar en een jaar eerder had de varkenspest het hele varkens- bestand uitgeroeid. De werkloosheid bedraagt 25 procent en met de verborgen werklozen meegerekend zelfs 50 procent.

De onlusten kwamen bepaald niet onverwacht. "We hebben ons de laatste dagen afgevraagd waarom dit niet eerder is gebeurd", aldus een diplomaat in Santo Domingo. "Als de helft van de arbeiders zonder werk zit en de kosten van levensonderhoud sterk omhoog gaan, is er een goede voedingsbodem voor onrust". Al direct na zijn verkiezing in 1982 sprak president Jorge Blanco van de Sociaal- Democratische Dominicaanse Revolutionaire Partij (PRD) van de "moeilijkste omstandigheden die een leider in de geschiedenis van dit land ooit heeft gekend".

Blanco is de derde gekozen president van de Dominicaanse Republiek sinds 1966. Een jaar eerder hadden linkse militairen, gesteund door een grote volksmassa, een vergeefse poging gedaan het bewind van de enkele jaren eerder democratisch gekozen en populaire Juan Bosch te herstellen. De opstand leidde tot direct Amerikaans ingrijpen. Van 1966 tot 1978 regeerde Joaquin Balaguer van de rechtse hervormingspartij (PR), die zich kon handhaven dankzij de verdeeldheid van de oppositie en volgens sommigen door verkiezings- fraude. In 1978 kwamen de Sociaal- Democraten voor het eerst aan macht. Het leger werd sindsdien "gedepolitiseerd" en de rechtse legertop verwijderd, waarmee een broze democratie in een woelige regio werd geformaliseerd. Sommigen in de Dominicaanse Republiek, dat nog altijd enigszins lijdt aan het trauma opgelopen onder de bloedige dictatuur (1930-1961) van Rafael Trujillo, vrezen nog steeds een terugkeer van de militairen in de politiek. De chefs van staven van de Dominicaanse strijdkrachten spraken echter nadrukkelijk hun steun uit voor de regering.

Waarnemers in Santo Domingo menen overigens dat zowel extreem- rechts als extreemlinks de onlustgevoelens onder de bevolking kunnen gebruiken om de eigen positie te versterken. President Blanco heeft deze groeperingen er in een rede van beschuldigd de werkelijke oorzaak te zijn van de voedselrellen. Hij suggereerde dat er wordt samengewerkt met ex- militairen. Volgens Blanco is extreem- links bezig "het bed te spreiden" voor rechts. Dominicaanse kranten verwijten Blanco dat hij met de beschuldigingen bezig is olie op het vuur te gooien. De vijf vakcentrales hebben de rede van de president een farce genoemd. De vakbonden gaven onder dreiging met een staking de regering een week de tijd de voedselprijzen te verlagen en het minimumloon te verhogen.

Volgens Blanco zijn de voorwaarden van het IMF echter "een bitter medicijn" dat noodzakelijk is om de vrijgevige economische en fiscale politiek van het verleden goed te maken. De doorgevoerde prijsverhogingen treffen de burgers diep. De prijs van bonen, belangrijk onderdeel van het voedselpakket, ging met meer dan 100 procent omhoog en hetzelfde geldt voor spijsolie, en dat terwijl de lonen lange tijd bevroren zijn geweest.



JORGE BLANCO
... hoop op VS gevestigd ...

Volgens economen moet de cruciale test voor president Blanco nog komen, wanneer de olierekening aan de consumenten wordt gepresenteerd. Op het ogenblik worden de prijzen aan de pomp nog met 200 procent gesubsidieerd, maar niemand weet hoe lang dat nog kan duren. Diplomaten en economen in Santo Domingo onderstrepen dat de rellen de waarschuwing inhouden dat de Dominicanen geen al te bittere medicijnen zullen slikken.

Voor veel Dominicanen is een enkele reis naar de Verenigde Staten dan ook nog altijd het meest begeerde artikel. Alleen in New York wonen er al meer dan 500.000. In een wat andere zin heeft ook president Blanco, die actief is in de Socialistische Internationale, een deel van zijn hoop gevestigd op de VS. Amerikaanse bedrijven zouden met investeringen meer werkgelegenheid naar de Dominicaanse Republiek moeten brengen. Blanco spande zich ook persoonlijk in om de suikerexport naar de VS te vergroten (economen in de Dominicaanse Republiek verwijten overigens ook de EG de grenzen te veel gesloten te houden voor suikerimport). Onlangs nog bracht Blanco een bezoek aan president Reagan. Veel meer dan Amerikaanse lof dat de Dominicaanse Republiek met haar politieke vrijheid een voorbeeld is voor de regio leverde het bezoek niet op. Voorlopig zal Blanco de problemen in zijn land zelf moeten oplossen.

Spaanse koning bezoekt Sovjet Unie

Reis van Juan Carlos bewijst politieke stabiliteit Madrid

MADRID — Het besluit van de Spaanse koning Juan Carlos, deze maand een bezoek aan de Sovjet- Unie te brengen, wordt door waarnemers in Madrid beschouwd als een duidelijk teken van binnenlandse stabiliteit. Ook ziet men er een blijk in van een lichte dooi in de betrekkingen tussen Oost en West. Het Spaanse staatshoofd is tot 16 mei in de Sovjet- Unie.

Een dergelijk bezoek was negen jaar geleden volstrekt ondenkbaar. In 1975 besteeg Juan Carlos de Spaanse troon als opvolger van de overleden generaal Francisco Franco. De reis van de Spaanse vorst toont duidelijk aan dat er sinds de kroning van Juan Carlos ingrijpende wijzigingen hebben plaatsgehad in de Spaanse politiek.

Franco, die Spanje gedurende 36 jaar met harde hand regeerde nadat hij links had verpletterd in de burgeroorlog (1936 - 39), beschouwde het communisme als de grootste vijand van Spanje. Hij liet een erfenis van anti- communisme na, die nog voortleeft in de geest van veel rechts georiënteerde Spanjaarden. Pas twee jaar na zijn dood besloten Moskou en Madrid tot herstel van de bilaterale betrekkingen.

Toen tegelijk met het herstel van de diplomatieke betrekkingen de Spaanse Communistische Partij (PCE) een legale status kreeg, stak rechts zijn woede niet onder stoelen of banken terwijl de strijdkrachten blijk gaven van hun teleurstelling over deze twee beslissingen. Scherp in tegenstelling hiermee uitte niemand kritiek toen onlangs het staatsbezoek van de koning aan de Sovjet- Unie werd aangekondigd.

Een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse zaken in Madrid verklaarde: „Dat niemand zijn stem tegen het bezoek heeft verheven, is uitermate belangrijk. Het wijst duidelijk op politieke stabiliteit". Naar verluidt hecht de koning grote waarde aan het staatsbezoek vanwege het historisch belang ervan voor zijn onderdanen. Minister van Buitenlandse zaken Fernando Moran maakt de reis van het koningspaar mee, die niet alleen leidt naar Moskou, maar ook naar Novosibirsk, Tasjkent, Samarkand en Leningrad.



JUAN CARLOS
... historisch bezoek ...

Het hoge Spaanse bezoek aan de Sovjet- Unie valt in een periode dat andere Westerse regeringen, als de Italiaanse, Britse en Westduitse, directe contacten met de Sovjet- Unie opnemen. Hiermee hopen zij een ruimere dialoog tussen Oost en West op gang te brengen.

„Het Spaanse bezoek past in deze context", aldus de woordvoerder van Buitenlandse zaken. Hij gelooft niet dat de Sovjets het bezoek van Juan Carlos aan zullen grijpen om druk op Spanje uit te oefenen inzake zijn besluit over toetreding tot de Noordatlantische Verdragsorganisatie (NAVO). De socialistische regering van premier Felipe Gonzalez heeft de integratie in de militaire structuur van het Westelijke bondgenootschap stopgezet nadat Madrid in 1982, onder een vorige regering, de 16e lidstaat van de NAVO was geworden. De socialisten willen een referendum organiseren over de vraag of Spanje feitelijk tot de NAVO zal toetreden.

Van Juan Carlos is bekend dat hij voorstander is van het Spaanse lidmaatschap van de NAVO. Zijn invloed op de Spaanse politiek is aanzienlijk, al zijn zijn bevoegdheden strikt aan banden gelegd door de na 1975 ingevoerde grondwet. De meer dan symbolische betekenis van de koning trad met name duidelijk aan het licht rond de mislukte poging van de leider van de „Guardia civil", luitenant Antonio Tejero Molino op 23 februari 1981, de koning aan de kant te schuiven en weer een rechts bewind in te voeren. Van wellicht doorslaggevende betekenis was het optreden van Juan Carlos in de nacht na de „overval" in de Cortes. In een nationale televisieuitzending wees hij de strijdkrachten op hun plicht, trouw te zijn aan de grondwet.

Het koninklijk bezoek aan de Sovjet- Unie, dat in 1979 al werd aangekondigd, is ettelijke keren uitgesteld. Oorzaak waren zowel de verslechtering in de betrekkingen tussen Oost en West als het overlijden kort na elkaar van Sovjetleiders Leonid Berzjnjev en Joeri Andropov.

Een belangrijke hinderpaal voor goede bilaterale betrekkingen tussen Moskou en Madrid — een Spaanse aanspraak op 510 ton goud die tijdens de Burgeroorlog naar de Sovjet- Unie werd getransporteerd — is uit de weg geruimd. Het Franco- bewind hield vast aan de opvatting dat het goud rechtmatig Spaans eigendom was, maar sinds het overlijden van de „Caudillo" stelt Madrid zich op het standpunt dat de Sovjets het goud rechtens toekwam als betaling voor wapenleveranties aan de Republikeinse regering.

Moskou heeft van zijn kant van zijn goede wil blijk gegeven door gehoor te geven aan officiële Spaanse verzoeken, ballingen uit de Burgeroorlog die nog in de Sovjet- Unie leven, naar hun geboorteland te laten terugkeren. Nog maar twee zaken wachten op definitieve afhandeling.

Spanje en de Sovjet- Unie zijn het er over eens dat elkaars ambassades mogen worden uitgebreid en verbeterd. Ook hebben Madrid en Moskou kort geleden overeenkomsten gesloten die de Sovjets het recht geven rond de Canarische eilanden te vissen. Ook is er een toename te bespeuren in de bilaterale economische en industriële samenwerking.

Leverancier paspoort aan Agca

Bonn levert verdachte in paus-aanslag uit

ROME — Omar Mersan, een Turk die de Italiaanse justitie verdenkt van betrokkenheid bij de aanslag op de paus in mei 1981, is door West-Duitsland aan Italië uitgeleverd. Dit is uit justitiële bron in Rome vernomen.

Rechter Ilario Martella, de magistraat die het onderzoek naar de internationale verbanden achter de mislukte aanslag op Johannes Paulus II van 13 mei 1981 leidt, vermoedt dat Mersan aan (zijn landgenoot) Mehmet Ali Agca een vals paspoort heeft verschaft, waarop deze Italië binnen kon. De politie bracht Mersan naar Rome, daarmee gevolg gevend aan een internationaal aanhoudingsbevel dat Martella tegen hem had uitgevaardigd op grond van het afleggen van valse getuigenis, aldus de bronnen die anoniem wensten te blijven.

De Italiaanse magistraat wil Mersan verhoren voordat hij beslist over de vraag of een medewerker van de Bulgaarse luchtvaartmaatschappij Balkanair en andere verdachten terecht zullen moeten staan. Gerechtelijke onderzoekers vermoeden dat Mersan het paspoort voor de aanslag in het Westduitse Munchen aan Agca heeft gegeven. Deze laatste heeft onmiddellijk voor de schietpartij, waarbij de paus gewond raakte, verscheidene malen met Munchen getelefoneerd.

Volgens de Italiaanse bronnen heeft Martella tijdens een bezoek aan West-Duitsland met Mersan gesproken, maar zint hetgeen de Turk toen tegen hem gezegd heeft, hem niet. Italiaanse kranten hebben gemeld dat procureur-generaal Antonio Albano het advies heeft uitgebracht dat de Bulgaarse luchtvaartemploye Ivanov Antonov en zes andere Bulgaarse en Turkse verdachten berecht worden tijdens een proces dat in juni zou kunnen beginnen. Martella moet zijn beslissing over het in staat van beschuldiging stellen van Mersan binnen een maand nemen, aldus de bronnen.

Brookings Institution in rapport:

Uitbreiding export de oplossing schulden probleem Latijns Amerika

WASHINGTON — De Latijnsamerikaanse landen moeten proberen het vraagstuk van hun grote buitenlandse schulden, in totaal zo'n 330 miljard dollar, op te lossen door uitbreiding van hun handel met de geïndustrialiseerde landen. Dit is de kern van een rapport dat het Amerikaanse particuliere instituut voor economisch onderzoek Brookings Institution heeft gepubliceerd.

De opstellers van het rapport zijn Richard Mattione en Thomas Enders. De laatste is vroeger onder- minister van Buitenlandse Zaken voor Latijnsamerikaanse aangelegenheden geweest. Hij is nu ambassadeur in Spanje. Ze hebben een studie over de economische problemen van zeven Latijnsamerikaanse landen verricht en de resultaten daarvan neergelegd in hun rapport "Latijns- Amerika, de crisis van schuld en groei".

Mattione gaf een toelichting op het rapport op een persconferentie in Washington. Hij zei dat de Latijnsamerikaanse landen geen andere keus hebben dan vergroting van hun export naar de industrielanden. Alleen op die manier kunnen ze het geld verdienen dat ze nodig hebben voor de aflossing van hun schulden en de betaling van rente daarover.

Mattione en Enders zijn tot de conclusie gekomen dat het economische herstel van Latijns-Amerika langzaam zal gaan, ook bij een krachtige opleving van de economische bedrijvigheid in de industrielanden en stabiele rentetarieven. Over het herstel in de industrielanden zijn ze overigens niet zo optimistisch. Ze geloven dat het door de hoge rente trager zal verlopen dan velen denken.

Naar hun berekeningen zal het nationale inkomen van de zeven Latijnsamerikaanse landen in 1987 gemiddeld zes à zeven procent lager liggen dan in 1982. Ze geloven niet dat Latijns-Amerika voor het einde van de jaren tachtig op een even hoog nationaal inkomen per hoofd van de bevolking behoeft te rekenen als in 1980.

Volgens Mattione en Enders heeft het geen zin te zoeken naar andere oplossingen dan exportvergroting, zoals een drastische herkapitalisering of het staken van aflossing en rentebetaling. Het probleem is echter dat het Amerikaanse importbeleid grondig moet worden herzien om een belangrijke toeneming van de Latijnsamerikaanse export naar de Verenigde Staten mogelijk te maken, zo zeggen ze.

"We zijn tot de conclusie gekomen dat Latijns- Amerika niet beter af zal zijn als het aflossing en rentebetaling staakt omdat het in dat geval geen reserves kan opbouwen en niet in staat zal zijn de economische groei in stand te houden", aldus Mattione in zijn toelichting.

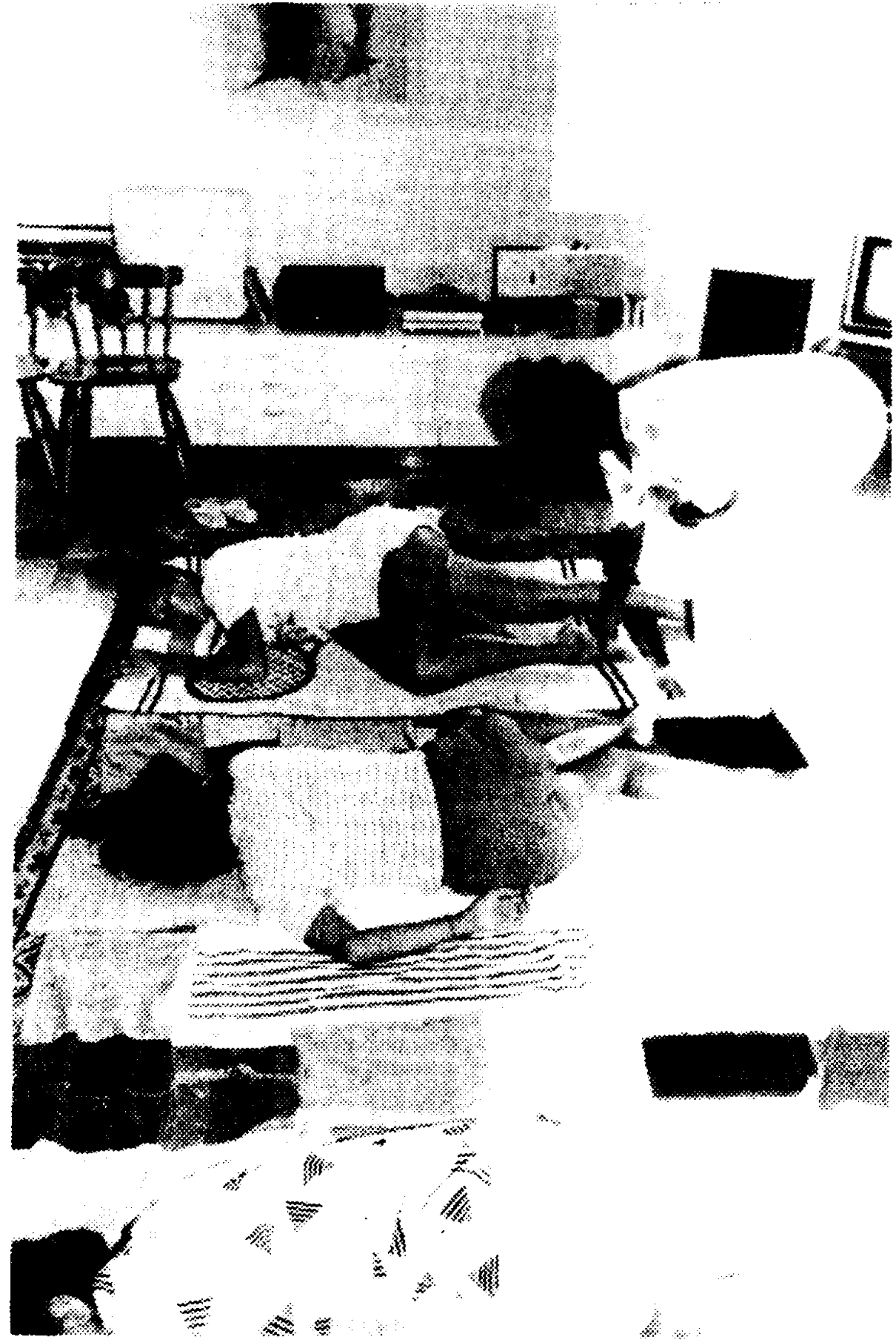
Een ingrijpende sanering van de schulden zal evenmin veel baat brengen omdat er geen sprake van groei kan zijn zonder nieuw krediet. En nieuw krediet zal zeker uitblijven als de geldschieters grote verliezen gaan lijden op hun vorderingen. Op den duur zou Latijns- Amerika er in dat geval op achteruit gaan.

De opstellers van het rapport erkennen dat een lange periode van geringe economische groei politieke gevolgen kan hebben en zeggen dat niemand precies kan voorspellen hoe groot het gevaar is dat aan een langdurige crisis van schuld en groei oplevert. "Er is weinig verbeelding voor nodig om je voor te stellen dat wrevel en frustratie exploderen en zich tegen regeringen keren als ze er niet in slagen de industrielanden te overtuigen van de behoefte aan nieuw krediet op royalere voorwaarden", aldus Mattione.

Volgens de jongste officiële cijfers uit de diverse hoofdsteden in Latijns- Amerika en volgens gegevens van American Express International Bank heeft Brazilië een totale buitenlandse schuld van 92 miljard dollar, waarvan 68 miljard dollar handelsschuld. Voor Mexico luiden de cijfers 87 en 69,8 miljard, voor Argentinië 43,6 en 27 miljard, voor Venezuela 34,5 en 28 miljard, voor Chili 17,9 en 11,8 miljard, voor Peru 12,6 en 4,5 miljard en voor Colombia 11,8 en 5,9 miljard. De totale schulden van de kleinere landen in het gebied liggen tussen 2,6 en 6,7 miljard dollar.

Leren vracht van een zwangerschap te dragen

PHILIPSBURG — Sinds ruim 2 jaar woont en werkt op St. Maarten mevr. Jetty Monsanto (52). In 1981 werd zij door het Gouvernement aangesteld om als vroedvrouw werkzaam te zijn. Geboren in Suriname, vertrok Jetty Monsanto op haar 19e jaar naar Nederland. Zelf grootgebracht in de "vroedvrouwenwereld" (haar moeder was eveneens verloskundige), startte zij in 1952 haar 3-jarige opleiding aan de vroedvrouwenschool in Amsterdam. Haar leermeester daar was Professor Kloosterman, een in Nederland zeer bekende specialist. Een verblijf van 13 jaar op Curaçao werd gevolgd door een terugkeer naar Nederland om haar kinderen te laten studeren. In 1981 volgde de reeds eerder genoemde aanstelling door het gouvernement op St. Maarten.



...ontspannings-oefeningen...



...ontspannings- en rekoefeningen...

De meeste "patiënten" (Jetty Monsanto zelf spreekt liever van dames, want "zwangere vrouwen zijn geen zieken") welke zij begeleidt vóór en tijdens de bevalling, zijn zwangere vrouwen in het bezit van een gouvernementskaart. Het is haar evenwel ook toegestaan particulieren te behandelen. Hoewel het eiland St. Maarten gezegend is met een aantal goede huisartsen en specialisten, is de inbreng van Jetty Monsanto niet gering. De huisarts immers is all-round, de vroedvrouw heeft zich geheel gespecialiseerd in het begeleiden van bevallingen. In totaal bevinden zich op St. Maarten 7 artsen, inclusief de verloskundige, die allen bevallingen "doen".

Door: ANNETTE SCHEFFER, medewerkster op Sint Maarten

Als een vrouw, b.v. door overtijd zijn, vermoedt dat zij zwanger is, gaat zij in de regel naar de huisarts. Is de vrouw in het bezit van een gouvernementskaart, dan wordt zij automatisch doorverwezen naar de vroedvrouw. De particulier kiest zelf voor huisarts of vroedvrouw. De zgn. gouvernementspatiënt staat het uiteraard ook vrij om een keuze te maken tussen arts of vroedvrouw, maar betalen in het eerste geval dan zelf de bevallingskosten.

Een laboratoriumtest bevestigt het al of niet zwanger zijn. Zo ja, dan volgt een bloedonderzoek (hemaglobine-gehalte, bloedgroep bepalen, wassermann-test) en urine-onderzoek (suiker). Vervolgens vinden gedurende de gehele zwangerschap regelmatige controles plaats van gewicht, bloeddruk, urine, oedeem om evt. zwangerschaps- vergiftiging tijdig op te sporen. Ook wordt de groei van de baby zo gevolgd, de ligging van het kind in de baarmoeder bekeken en de harttonen van de baby beluisterd. Jetty Monsanto: "Regelmatige controle is zeer belangrijk, alleen op die manier kunnen evt. stoornissen als gevolg van b.v. slechte voeding, onvoldoende rust, tijdig opgespeurd en behandeld worden. Iedere aanstaande moeder met verantwoordelijkheids- gevoel is het aan haar baby verplicht zich regelmatig te laten controleren". Naast de regelmatig terugkerende controles wordt minstens éénmaal een inwendig bekkenbodem- onderzoek gedaan.

Dat medisch onderzoek dient aangevuld te worden door een goede voorlichting over zwangerschap en bevalling. Hierin ziet Jetty Monsanto een belangrijke taak voor arts en verloskundige. "In Nederland bestaan al veel boeken over zwanger zijn en bevallen, er wordt open over gepraat en er worden televisie- uitzendingen verzorgd over dit onderwerp. Hoewel op St. Maarten steeds meer goede lectuur komt, leest niet iedereen deze, zodat het belangrijk is in mijn ogen om hier, vooral met de Antilliaanse vrouw, goed en uitgebreid over te praten". Jetty Monsanto, zelf moeder van 4 kinderen, trekt hier met plezier, tijdens en buiten haar spreekuur, veel tijd voor uit.

Een andere belangri ke taak ziet zij in het voorlichten van de mannen, de vaders van de kinderen. Jetty Monsanto: "Toen ik hier pas was, kreeg ik verlegen en onwennige reacties als ik vroeg of de man zijn vrouw wilde steunen in de verloskamer. Hoewel het in Nederland al heel normaal is dat de aanstaande vader bij de geboorte van zijn kind aanwezig is, verkeerde men hier in de veronderstelling dat deze juist overbodig zou zijn en toch niets kon doen. Niets is minder waar — de vrouw heeft haar man hard nodig en de man kan geleerd worden hoe haar te helpen tijdens de bevalling. Op St. Maarten zijn veel aanstaande moeders niet getrouwd; dan vraag ik of de vriend, de moeder, een ander familielid of een vriendin de vrouw kan komen coachen".

Onder het coachen verstaat zij het geven van morele steun. De vrouw kan verder geholpen worden door bepaalde speciale massages, door te helpen met de ademhalings- techniek, door te zorgen dat de vrouw ontspannen blijft tijdens een wee en vooral door haar moed in te spreken als het haar te machtig wordt. Dit laatste kan vooral voorkomen, als de weëen aan het eind van de ontsluitings- periode zeer krachtig zijn en kort op elkaar komen.

Jetty Monsanto probeert al in een vroeg stadium de coach hierover voor te lichten en vraagt deze de cursus bij te wonen of gedeelten ervan. Op die wijze leert zij de coach een waarlijke steun te zijn voor de "in-labour" zijnde vrouw.

Belangrijk is ook de man voor te bereiden op wat hij kan verwachten van zijn vrouw. Jetty Monsanto: "Een zwangere vrouw reageert vaak al anders dan anders. Een vrouw die een bevalling doormaakt, is niet geheel zichzelf in de meeste gevallen. Vaak zal zij, althans in de ogen van haar man, onredelijk reageren op goedbedoelde hulp. Een man moet weten dat dit niet abnormaal is, dat dit bi een bevalling hoort en dat zijn vrouw er het beste bij gebaat is als hij maar kalm en rustig blijft!"

De cursus zwangerschaps-gymnastiek, waaraan dus ook de coach kan deelnemen, wordt met veel enthousiasme door Jetty Monsanto gegeven aan zwangere vrouwen. Ook andere dan "haar" vrouwen kunnen hieraan deelnemen.

Jetty Monsanto: "Het doel van de zwangerschaps- gymnastiek is het lichaam zo aan te passen, dat het de vracht van de zwangerschap beter kan dragen. Speciale aandacht wordt daarbij besteed aan bekkenbodem- spieren, buikspieren, oefeningen voor de onderrug en de borsten, maar ook geef ik oefeningen voor middel, middenrif, armen en benen en algemene lenigheids- oefeningen. Het is de bedoeling dat de vrouw deze oefeningen elke dag thuis doet om een optimaal resultaat te bereiken. Vooral voor de bekkenbodem- spieren is het belangrijk deze sterk en soepel te maken; deze immers hebben veel druk te verduren van groeiende baarmoeder en worden tijdens de uitdrijving flink uitgerekt (hetgeen overigens op zich niet pijnlijk is). Wat ook zeer belangrijk is, is het leren ontspannen van de vrouw. Zo zal zij haar "zwangerschaps- spanningen" beter aankunnen, bovendien vergemakkelijkt het de verloskundige controles. Bovendien zal een vrouw, die geestelijk en lichamelijk ontspannen is tijdens haar bevalling, deze sneller verlopen en de pijn zal minder worden gevoeld".

Daarbij probeert Jetty Monsanto haar vrouwen als het ware te programmeren om de weëen goed op te kunnen vangen. Zij laat, om een contractie te stimuleren, de vrouw werkelijke pijn voelen, zodat de vrouw straks tijdens een echte wee dit associeert met een bepaalde ademhalings- techniek. Deze methode kan de man, of coach van te voren met de vrouw thuis oefenen.

De meeste kinderen op St. Maarten worden in het St. Rose Hospital geboren. Hoewel een meerdaagse ziekenhuisopname gebruikelijk is, is het ook mogelijk poliklinisch te bevallen. Dat hangt af van de conditie van moeder en kind. Het ziekenhuis is uitstekend geoutilleerd. Het artsenteam en de samenwerking daarvan zijn uitstekend. In geval van complicaties beschikt het ziekenhuis over specialisten (gynaecoloog, chirurg, kinderarts) en over een couveuse voor eventueel te vroeg geboren kinderen.

Toch gaan sommige vrouwen terug naar hun "eigen" land voor de bevalling. Jetty Monsanto: "Amerikaanse vrouwen doen dit om voor hun kind de Amerikaanse nationaliteit te verkrijgen. Nederlandse vrouwen of vrouwen van andere eilanden willen graag in de buurt van familie zijn als de baby komt. Voor zover ik echter weet, blijven de meeste vrouwen hier op het eiland bevallen". Angst om op St. Maarten te bevallen hoeft men niet te hebben: de voorzieningen zijn uitstekend.

De door Jetty Monsanto gegeven zwangerschaps- gymnastiek mag voor St. Maarten tamelijk uniek worden genoemd. De gymnastiek en de psychoprophylactische methode, als door haar toegepast, is een in Europa, Rusland en Amerika een veel toegepaste techniek om de zwangere vrouw te begeleiden. Het wegnemen van angst voor de bevalling door middel van een goede voorlichting is hierbij zeer belangrijk.

Uit verschillende zeer bekende methoden, door artsen ontwikkeld, gebruikt Jetty Monsanto "onderdelen". Zo bestaat b.v. de methode Read (boek: Childbirth without fear), waarbij de angst voor een bevalling wordt getracht weg te nemen. De ademhalings- technieken, waaronder verstaan wordt een snelle oppervlakkige borstademhaling óf juist een langzame, diepe in- en uitademing, er opgericht de weëen goed te helpen opvangen, zijn "bedacht" door dr. Lamaze.

Een van de nieuwste ontwikkelingen is de zgn. methode Leboyer. Deze richt zich op het moeder-kind gebeuren. Deze methode gaat er van uit dat moeder en kind samen de bevalling doen en dat de arts zich, tenzij ingrijpen noodzakelijk is, terzijde houdt. Belangrijk is hierbij de baby vrij snel na de geboorte op de buik of borst van de moeder te leggen, dit om het eerste zo belangrijke contact te bewerkstelligen en bovendien, bij aanleggen aan de borst, om het samentrekken van de baarmoeder te stimuleren, wat dan weer de uitdrijving van de nageboorte kan bevorderen. Met het afnavelen wordt bij deze methode gewacht, tot het kloppen van de navelstreng niet meer kan worden gevoeld.

Deze verschillende methoden worden tijdens de zwangerschaps- cursus door Jetty Monsanto besproken en beoefend. "Tijdens de bevalling wordt dat zonodig toegepast. Het is geen "must", de vrouw kan, wanneer haar dit prettig lijkt, tijdens haar bevalling van deze methoden gebruik maken".

Samenvattend kan gezegd worden dat Jetty Monsanto "haar dames" leert zich zo goed mogelijk voor te bereiden op de bevalling, lichamelijk en geestelijk, teneinde angsten weg te nemen en de bevalling een zo plezierig mogelijk gebeuren te laten worden. Een pijnloze bevalling garandeert zij niet, maar "een vrouw kan er zelf veel aan doen een zo prettig mogelijke bevalling te hebben met zo weinig mogelijk pijn. Een bevalling is een natuurlijk en in wezen heel mooi gebeuren, dus waarom zou een vrouw deze als onprettig moeten ervaren, terwijl dat niet nodig is".

Tenslotte licht zij de vrouwen ook voor over de periode na de bevalling. Met name schenkt zij aandacht aan het onderwerp borstvoeding.

Op St. Maarten bevallen jaarlijks zo'n 340 vrouwen, voornamelijk in het ziekenhuis. Jetty Monsanto: "Het aantal thuisbevallingen is nog zeer gering, hoewel de belangstelling hiervoor wel groter wordt. Vooral bij de Nederlandse vrouwen groeit interesse voor deze manier van bevallen; zij prefereren de gezelligheid van de eigen omgeving boven de verloskamer van het ziekenhuis".

Jetty Monsanto houdt veel van haar vak en straalt dit enthousiasme uit naar "haar" zwangere vrouwen, die hierdoor worden gestimuleerd zich goed voor te bereiden op de bevalling van hun baby. Wat haar werken op St. Maarten betreft: "Ik vind het hier heerlijk en zou hier wel voorgoed willen blijven!"

ANNETTE SCHEFFER

Eden Pastora is voor Sandinisten kwelgeest

DE KORTSTONDIGE verovering door het verzet in zuid- Nicaragua van de havenstad San Juan de Norte is weliswaar van weinig militaire of strategische betekenis, maar betekent zeker een gevoelige psychologische domper voor de Sandinistische regering en een fikse opkikker voor de verzetsgroepen in het noorden (FDN) en het zuiden (Arde).

Voor het eerst in drie jaar gewapend verzet werd een — weliswaar van verlaten en afgelegen — havendorp en een kuststrookje bezet gehouden. De rebellen hebben zich daarna teruggetrokken naar hun basis, na een tegenoffensief van het leger.

De junta in Managua, zo meent Art van Iperen in een beschouwing voor de Haagsche Courant, heeft nooit echt rekening gehouden met het verzet in het zuiden. Alle aandacht ging tot voor kort uit naar de noordgrens, waar 8000 door de Amerikaanse inlichtingendienst CIA getrainde en gefinancierde rebellen vanuit Honduras regelmatig invallen doen om sabotagedaden te verrichten. Maar een echte bedreiging vanuit het noorden vormen de rebellen niet, ondanks hun aantal en grote steun. Ze staan tegenover een groot leger en genieten geen sympathie onder de bevolking. Want hoe er ook wordt gedacht over de Sandinisten, de meeste inwoners hebben één gemeenschappelijke vijand: de fervente en gevreesde aanhangers van wijlen dictator Somoza. En juist uit die rangen zijn veel rebellen in het noorden gerecruteerd.

De veel kleinere verzetsgroep (2500 man) in het zuiden vormt — zo is gebleken — een veel grotere bedreiging. Dat komt hoofdzakelijk door hun leider: Edén Pastora, de legendarische volksheld die aan de basis stond van de overwinning op en de verdrijving van Somoza. In 1978 haalde hij het wereldnieuws door met een groep guerrilleros het koninklijke paleis in Managua te bezetten. Een jaar na deze vermetele daad verliet Somoza met zijn koffers vol geld het land. 'Commandante Zero' werd lid van de Sandinistische junta, maar hield het al snel voor gezien. Hij was het niet eens met de op Cuba geënte koers van de revolutie en beloofde plechtig zijn voormalige strijdmakkers 'met kogels uit hun huizen en Mercedessen te jagen'. Net als in Orwells Animal Farm waren in zijn ogen sommige Sandinisten 'gelijker dan andere' geworden. In juni 1981 vluchtte hij naar Costa Rica en in 1982 begon hij te roepen dat hij zijn land spoedig zou bevrijden. Tot onlangs bleef het bij woorden en enkele invallen in Nicaragua, alsof het uitstapjes met een groep padvinders in de jungle waren. Op het slagveld behaalde hij geen resultaten. In San José en Managua werd al meesmuilend gewezen op zijn bijnaam: 'zero' betekent nul: het aantal verzetsdaden dat hij tot dan toe had verricht. Edén Pastora kondigde enkele keren zelfs aan zijn verzet te staken wegens gebrek aan geld en wapens.

CIA

Een paar weken geleden echter sloeg hij toe. Aangenomen mag worden dat hij de laatste maanden de hulp heeft gekregen van de VS. Het weekblad Time meldt dat de CIA heeft geholpen bij de verovering van de havenstad. Pastora blijft echter ontkennen hulp van de VS te krijgen: 'Op de zwarte markt kun je alles kopen, behalve kernonderzeeërs en atoombommen, want die zijn te duur', zei hij. Maar hoe komt hij dan aan het benodigde geld? Pastora geeft zelf toe dat het niet mogelijk is vast te stellen of zi n financiële steun via via toch door de CIA bij hem terecht komt. Amerikaanse persbureau's melden de Amerikaanse steun aan Pastora al als een vaststaand feit.

Het zou bovendien niet verwonderlijk zijn, als de VS er nu ook achter is dat het verzet in het noorden voorlopig niet veel kans maakt en daarom de kaart- Pastora gaat uitspelen. Een voorlopige rebellenregering onder leiding van de eveneens gedesillusioneerde ex- Sandinist Alfonso Robelo zal kunnen rekenen op de diplomatieke steun van de VS. Want hoewel Pastora zich heeft teruggetrokken uit San Juan del Norte, zal hij ongetwijfeld nieuwe plannen hebben. Zijn populariteit zal kunnen uitgroeien tot heldendom onder de bevolking, omdat die het in ieder geval economisch gezien steeds moeilijker krijgt.

Wanneer de bevolking van Nicaragua zich optrekt aan Pastora en zich verwijdert van de regering in Managua, ontstaan pas echt grote problemen voor de Sandinistische leiders. Voorlopig gaan de verkiezingen in november gewoon door. „Tegen het einde van het jaar hebben we ze in grote problemen. Volgend jaar hebben wij het voor het zeggen", zei Pastora vorige maand hoopvol. Hij moet echter nog zien te bewijzen dat San Juan del Norte niet het eindpunt van zijn 'tocht naar Managua' is.

Maar de huidige Sandinistische leiders zullen met angst en beven terugblikken naar de momenten dat ze zij aan zij vochten met Edén Pastora. Want ze weten dat Pastora een uitmuntend militair is, die Nicaragua kent als zijn broekzak en zal appelleren aan alle gevoelens van onvrede met de Sandinisten. Tot zover Van Iperen in de Haagsche Courant.

IN EEN LAND boordevol wijzerwordende mensen, doctorandi, is het een verademing een wijs geworden mens — doctor — te begroeten. Immers, zij die op weg zijn naar de wijsheid — al of niet bewust van hun missie in de wetenschap — plegen doorgaans het "afstuderen" te beschouwen als het bereiken van een perfectum.

Wie Sertilanges "La vie Intellectuelle" openslaat, kan constateren dat de bescheidenheid, de voorzichtigheid en het aftasten van beweringen de deugden en kenmerken zijn van de echte intellectuele houding waarvan overigens de eredoctor Van Duinkerken op zijn beurt zegt dat het goed en kritisch lezen van een behoorlijke krant, reeds voldoende kan bijdragen tot het verkrijgen van die houding.

Hoe dan ook, in de persoon van Antoine Maduro gaat de wijsheid gepaard met eenvoud en bescheidenheid. In eenvoudige, doch betekenisvolle zinnen, neergeschreven in de sermo vulgaris van onze eilanden, heeft Maduro een zekere intellectuele hoogte bereikt, die onze taal de eerste plaats doet innemen in de rij van creoolse talen. Overal waar het papiamentu studie-object is, van Noord naar Zuid, d.w.z. van de University of Ottawa langs de Caraibische tot de Universidade da Bahia, maar ook van Oost tot West d.i. van Amsterdam, Leiden via Londen, de Cornell University te New York tot Arizona en de University of Hawai, wordt de mare van deze doctor met vreugde en instemming begroet.

In 1980 te Aruba, op het Congres van de Caribbean Society of Linguists, gewaagde de Britse voorzitter van het illuster gezelschap, bij Antoines bericht van verhindering, van de afwezigheid van "a famous scholar".

Het eerbetoon aan Maduro is ongetwijfeld — zo zal de promovendus dat ook willen zien — mede een hulde aan de generatie leerkrachten die de persoonlijkheid van de heer Maduro heeft helpen vormen. Misschien behoort hij bij de eerste en schrijver dezes zo ongeveer bij de laatste, die een weinig "weltfremd" zijn groot gebracht met "Puk en Muk en Mootje, dt en sch". Het heeft ons — Wildervank Sappermeer en Hoogezand ten spijt — toch goed gedaan en de Nederlandse Antillen hebben er wel bij gevaren.

De promotie op onze Universiteit van de homo caribiensis Maduro duidt ook op de opening van een nieuw époque: het intellectueel vrijkomen uit de "wijgemeenschap" met overzeese moederlanden en het aangaan van bindingen nu en hier in onze contreien. Moge de intellectuele uitstraling van de "jonge" doctor heilzaam werken op de jonge generatie die onze taal tracht te pousseren.

Shon Antoine, pabien.

RUDY H.J. LOURENTS